

Rajattoman vallan rajat

Kiinan kommunistisen puolueen strateginen narratiivi Xi Jinpingin aikana

Janne Välimaa
Pro gradu
Politiikkatieteet
Lapin yliopisto
Syksy 2023

Lapin yliopisto

Tiedekunta: Yhteiskuntatieteiden tiedekunta

Työn nimi: Rajattoman vallan rajat: Kiinan kommunistisen puolueen strateginen narratiivi Xi Jinpingin aikana

Tekijä: Janne Välimaa

Koulutusohjelma/oppiaine: Kansainväliset suhteet

Työn laji: Pro gradu -tutkielma

Sivumäärä: 83

Vuosi: 2023

Tiivistelmä

Kiina on 2000-luvulla noussut yhdeksi maailman merkittävimmistä valtioista mutta silti se on edelleen lännessä hyvin tuntematon ja ymmärryksemme valtion hallinnasta ja motiiveista on vajavaista. Tässä tutkielmassa tutkin Kiinaa johtavan Kiinan kommunistisen puolueen esittämää strategista narratiivia Kiinasta, Kiinan roolista maailmalla sekä vallitsevasta kansainvälisestä järjestyksestä. Etsin puolueen kommunikaatiosta Kiinan sisäiselle yleisölle yhtenevää narratiivia, jossa kuvataan, millainen toimija Kiina on, millainen on vallitseva ympäristö, ketkä vallitsevan ympäristön ovat luoneet sekä kuinka ja miksi ympäristö on sellainen.

Käyn läpi Kommunistisen puolueen virallista linjaa edustavan People's Daily -julkaisun sellaisia artikkeleita, joissa on mainittu joko käsite vastuullinen suurvalta tai maailman suurin kehittyvä valtio. Aineistoni on vuosien 2021 ja 2023 väliltä. Teoreettinen viitekehykseni, strateginen narratiivi, on pehmeän vallan keino järjestää kuulijan ymmärrys kertojan valitsemasta kokonaisuudesta kertojan strategisten tavoitteiden kannalta mieluisaksi. Aineistoani analysoin Kenneth Burken retoriikan teoriasta johdetulla narratiivin analyysillä, jonka ontologinen pohja on ajatuksella narratiivista sosiaalisen todellisuuden yhtenä keskeisenä osana. Narratiivi ei ole ainoastaan tarina tai merkityksetön esitys maailmasta vaan narratiivit aktiivisesti vaikuttavat, kuinka narratiivin kuulija havaitsee ja on vuorovaikutuksessa ympäröivän maailman kanssa.

Merkittävimmiä kokemiani havaintoja tutkielmassani oli muun muassa Kommunistisen puolueen narratiivin jatkuvuus. Nykyisen regiimin narratiivi pohjautuu pitkälti aiempien johtajien esittämään narratiiviin. Vallinneet narratiivit ja niillä yleisölle luotu todellisuus vaativat myös autoritaarisesti hallitussa valtiossa regiimiä perustelemaan tavoitteensa uskottavasti tätä jo luotua todellisuutta vasten. Havaitsin puolueen esittävän narratiivissaan myös ongelmia, joita se ei ole kyennyt ratkaisemaan vaikkakin nämä ongelmat ovat sen toimivallan alle nähtävissä.

Avainsanat: Kiina, Kiinan kommunistinen puolue, Xi Jinping, strateginen narratiivi, narratiivi, autoritarismi

Sisällysluettelo

1.Johdanto	1
1.1.Kuinka aihetta on aiemmin lähestytty?	3
1.2.Tutkielman kulku.....	10
2.Strateginen narratiivi valtiollisen identiteetin tutkimuksessa	13
2.1.Pehmeästä vallasta strategiseen narratiiviin – strategisen narratiivin teoria.....	17
2.2.Strategisen narratiivin muodostaminen ja välittäminen.....	21
2.3.Strategisen narratiivin pohja Kiinan kommunistisessa puolueessa.....	26
2.4.Haastaja ulkopuolelta	31
2.5.Yhteenveto	36
3.Metodologia ja aineisto.....	38
3.1.Aineisto.....	38
3.2.Metodologia	41
3.3.Asemani aiheen tutkijana	42
4.Mitä aineistosta selvisi?.....	44
4.1.Johtopäätöksiä	51
5.Kansainvälinen järjestys.....	53
5.1.Miksi kansainvälinen järjestys puolueen mukaan on sellainen kuin se on?	54
5.2.Puolue tiedostaa kansainvälisen järjestelmän hyödyt.....	62
5.3.Johtopäätöksiä.....	64
6.Mitä kansainväliselle järjestykselle tulisi tehdä?.....	66
6.1.Johtopäätöksiä.....	77
7.Lopuksi	78
8. Lähteet	84

1. Johdanto

Kiinan kasvu on herättänyt yhä useamman ihmisen ajattelemaan, millainen valtio Kiina on. Se ja sen toiminta maailmalla on eittämättä yksi seuratuimpia aiheita kansainvälisissä suhteissa tällä hetkellä. Viime vuosina on näyttänyt siltä, että Kiina on yhä varmempi toimija kansainvälisellä areenalla eikä se enää piilotele voimiaan tai suuruuttaan. On herännyt myös ajatuksia siitä, millainen toimija Kiina tulee lopulta olemaan.

Tässä tutkielmassa osaltaan etsitään vastausta tähän kysymykseen tutkimalla sitä, millaiseksi toimijaksi Kiina esitetään ja millainen toimintaympäristö sillä vallitsee Kiinan kommunistisen puolueen mukaan. Etsin vastausta näihin kysymyksiin käymällä läpi poliittisen eliitin näkemyksiä vahvasti myötäilevän People's Daily -julkaisun artikkeleita sekä Kiinan kommunistisen puolueen eliitin muita lausuntoja, joissa keskustellaan Kiinan valtiollisesta identiteetistä. Rajaan hakuni artikkeleihin ja viestintään, jossa Kiinasta puhutaan joko vastuullisena suurvaltana (负责任大国 /fùzérèn dàguó) tai maailman suurimpana kehittyvänä valtiona (世界上最大的发展中国家/shìjiè shàng zuì dà de fāzhǎn zhōng guójiā), koska molemmat käsitteet esiintyvät useasti mainitussa viestinnässä ja vaikuttavat ilmaisevan erilaista identiteettiä. Valikoimani käsitteet ovat nämä, koska eräässä aiemmassa tutkimuksessa oli tutkittu ja huomattu vastuullisen suurvallan käsitteen käytön määrällisesti lisääntyneen Xi Jinpingin kausien aikana (Thomas 2020). Toisen käsitteen eli maailman suurimman kehittyvän valtion valitsin tasapainottamaan ensimmäistä. Tämä valinta johtuu siitä, että haluan tutkia Kiinalle esitettyä identiteettiä sekä siihen johtavia syitä ja koin ainoastaan oletetusti suurvallan identiteettiä koskevien artikkeleiden tutkimisen polarisoivan analyysitulokseni liian yksipuoliseksi. Vastuullisen suurvallan käsite pitää sisällään konnotaatioita, joiden perusteella hypotetisoin pelkästään tämän käsitteen sisältävien artikkeleiden mahdollisesti vääristävän Kiinalle esitetyn identiteetin liian kunnianhimoiseksi ja päällekkäyväksi. Maailman suurin kehittyvä valtio oli Kommunistisen puolueen kommunikaatiossa käsite, joka esiintyi niin ikään säännöllisesti ja jolla koin pystyväni tarkastamaan ja kalibroimaan vastuullisen suurvallan käsitteen sisältävissä

kommunikaatiotoimissa esitettyä identiteettiä.

Kansainvälisissä suhteissa kiinnostuksen kohteena ovat olleet sellaiset vaikuttamisen keinot, jotka eivät perustu voiman käyttöön. Näitä keinoja on tavattu kutsua pehmeän vallan keinoiksi. *Strategiset narratiivit* ovat eräs pehmeän vallan keino, joilla valtiot osoittavat tavoitteitaan ja joilla muokataan omaa identiteettiään muiden ja omien kansalaisten silmissä. Ne ovat kerrontaa, joissa toimija eli tutkielmani kontekstissa Kommunistinen puolue esittää oman kuvauksensa siitä, millainen Kiina on ja millainen suhde sillä on kansainväliseen ympäristöönsä. Strateginen narratiivi on se näkökulma, johon tulen Kiinalle annetun identiteetin etsimiseni nojaamaan. Koska strategiset narratiivit ovat ikään kuin tarinoita, niitä voidaan tutkia kuin tarinoita kirjallisuustieteissäkin tutkitaan. Käytännössä aion tehdä tämän paloittelemalla aineistossa esitetyn narratiivin yhdysvaltalaisen kirjallisuudentutkijan Kenneth Burken esittämällä tavalla toimijoihin, miljööseen, tapahtumiin ja ehdotettuihin toimintaa ohjaaviin motiiveihin (Burke 1969).

Kiinan kasvua ovat seuranneet myös muutokset Kiinan kommunistisen puolueen tuottamissa narratiiveissa. Puolue on globaalin vaikutusvaltansa kasvamisen seurauksena oletetusti valmiimpi haastamaan Yhdysvaltojen esittämän kuvan maailmanjärjestyksestä ja siitä, millaisia toimijoita kansainvälisellä kentällä onkaan. Pelkästään tätä puolta eli kansainväliselle yleisölle esitettyä puolta strategisesta narratiivista seuraamalla jää kuitenkin pimentoon puolueelle vieläkin tärkeämpi yleisö eli Kiinan sisäinen yleisö. Kiinan kommunistinen puolue on ollut Kiinassa autoritaarisessa asemassa jo melkein 80 vuotta. Se on siis autoritaariseksi regiimiksi hyvin pitkäikäinen. Esitän, että kerrottu strateginen narratiivi on ollut yksi niistä toimista, joilla Kommunistinen puolue on pystynyt ja pyrkii jatkossakin vakuuttamaan kansan siitä, että se Kommunistinen puolue on paras mahdollinen vaihtoehto johtamaan Kiinaa.

Siksipä tässä tutkielmassa sukellaan Kiinan kommunistisen puolueen strategiseen narratiiviin sen kautta, kuinka se näytetään Kiinan sisällä. Haluan selvittää, millainen on Kommunistisen puolueen narratiivi, jolla se pyrkii vakuuttamaan kiinalaiset siitä, että se on paras vaihtoehto johtamaan Kiinaa ja millä tavalla se vakuuttaa kiinalaiset suunnasta, jonka se on halunnut Kiinalle ottaa. Tutkielman tarkoituksena on lisätä ymmärrystä siitä, millaiset olosuhteet ohjaavat Kommunistisen puolueen narratiivia. Vaikka kyseessä on autoritaarinen regiimi, ei narratiivi voi olla ihan mitä tahansa. Maailmalta löytyy lukuisia esimerkkejä autoritaarisista regiimeistä, joissa narratiivi eli tarina on kerrottu epäonnistuneesti ja se on kääntynyt lopulta kertojaansa itseään vastaan.

Tutkielman asetelma on siis sellainen, että tutkin Kiinan kommunistisen puolueen Kiinalle antamaa valtiollista identiteettiä strategisen narratiivin keinoin. Tausta-ajatuksena vallitsee se, kuinka identiteettiä ja kerrottua maailmanjärjestystä käytetään saavuttamaan ensinnäkin Kommunistisen puolueen regiimin hyväksytyt hegemoninen asema sellaisen valtion sisällä, jossa hallintomallina on yksipuoluejärjestelmä. Toiseksi, kuinka identiteettiä ja kerrottua maailmanjärjestystä käytetään perustelevaan tämän regiimin tavoittelemat poliittiset toimenpiteet.

Lisäksi pyrin osoittamaan, miten strategiset narratiivit luovat olosuhteita, jotka ovat vaikuttaneet ja tulevat jatkossakin vaikuttamaan siihen, millainen poliittisten toimien kirjo regiimillä on käytettävissään. Kaikenlaiset poliittiset toimet eivät käy yhtäläillä mielekkäästi yhteen tietynlaisten narratiivien kanssa. Kaikkien poliittisten päätösten ja suuntien taloudellisista uudistuksista ilmastonmuutosta vastaan taisteleviin aloitteisiin tulee olla jollain tavalla perusteltavissa narratiivin sisällä. Mikäli narratiivi pystytään itse valitsemaan ja pystytään sitä itse säätelemään, myös halutut poliittiset toimet ovat silloin helpommin hyväksyttävissä. Tarkoitukseni on tuoda pehmeän vallan teoreettiseen keskusteluun lisänä se, mitä tapahtuu pehmeän vallan kulisseissa ennen kuin pehmeä valta varsinaisesti konkretisoituu toimiksi. Pyrin Kiinan kommunistisen puolueen strategista narratiivia analysoimalla tutkimaan sitä, millaiset poliittiset olosuhteet ja odotukset ovat ohjanneet puoluetta valitsemaan juuri tietynlaisen tarinan kerrottavaksi kansalaisilleen. Kuinka pitkälle nykyinen Xi Jinpingin regiimi on itseasiassa narratiiviinsa vaikuttanut ja millaiset tekijät lähes yksinvaltiaana pidetyn Xin narratiivia rajoittavat?

Huomautuksena lukijalle on sanottava, että *valtiosta* puhuminen *toimijana* on ongelmallista moninaisista syistä. Tällä tavoin puhuttaessa valtion sisäinen diversiteetti yksinkertaistetaan jakamaan yhtenäiset intressit. Lisäksi unohdetaan päätöksentekoprosessi ja se, kuka valtion sisällä päättää ja millaiset vaikutusmahdollisuudet yksittäisellä kansalaisella tai muilla lukuisilla kuviteltavissa olevilla *varsinaisilla toimijoilla* valtion sisällä on. Yksittäisten valtioiden päätöksiä voivat toisaalta ohjata myös valtioiden keskinäiset kansainväliset liittoumat, joissa pyritään ilmaisemaan yhtä ääntä. Tämä ulottuvuus on etenkin Suomen kohdalla puhuttaessa ollut keskeinen NATO:iin liittymisen jälkeen. Valtion sisäisten varsinaisten toimijoiden homogeenistaminen yksiköksi voi aiheuttaa ennakkoluuloja ja väärinkäsityksiä varsinaisia toimijoita, esimerkiksi yksittäisiä kansalaisia kohtaan. Tässä tutkielmassa Kiinasta puhuttaessa puhutaan valtiosta, jonka tutkielman kannalta relevantit päätökset tehdään yksipuoluejärjestelmän puitteissa Kiinan kommunistisen puolueen

toteuttamana. Kiinassa asuva henkilö ei välttämättä jaa puolueen ajatusmaailmaa eikä edes puolueeseen kuuluva henkilö välttämättä puolueen eliitin ajatusmaailmaa.

1.1. Kuinka aihetta on aiemmin lähestytty?

Kiinan suurvaltaisuudesta ja asemasta maailmalla kirjoitetut tekstit liittyvät usein suurvaltasuhteisiin tai niissä ennustetaan sitä, millainen Kiina tulevaisuudessa tulee olemaan. Useimmiten jälkimmäistä käytetään ensimmäisen tutkimuksen premissinä, jolloin keskustelukenttää voidaan katsoa hallitsevan suurvaltojen suhteisiin keskittyvä tutkimus. Keskustelusta on huomattavissa Kiinan kehitys ja kuinka se on nykyiseen asemaansa noustessaansa alkanut luonnollisesti kiinnostamaan yhä enemmän ja enemmän. Keskustelu on yksityiskohtaisempaa ja sitä on enemmän ja yksityiskohtaisemmin useilta eri osa-alueilta. Kiinan-tutkimuksen pätevien pioneerien työtä ei sovi väheksyä vaan päinvastoin ihailta heidän kykyään laaja-alaisesti keskustella Kiinasta, kun maailman huomio ei vielä Kiinaan 40 tai edes 20 vuotta sitten kohdistunutkaan samalla innolla kuin nyt. Vuosien saatossa Kiinan-tutkijoita tullessa lisää, myös painolasti tutkittavan asian suhteen on jakautunut mahdollistaen yhä spesifimmän tutkimuksen ja tiedon tuottamisen.

Suurvaltasuhteissa koko vuosituhaten ajan keskustelua on oletetusti hallinnut Kiinan ja Yhdysvaltojen suhteisiin keskittyvä tutkimus. Vuosituhannen vaihteessa Bill Clinton piti puheen laajemman keskustelun yhteydessä, kun Kiina oli liittymässä ja liittyikin Maailman kauppajärjestöön eli World Trade Organizationiin (WTO). Se, mitä puheesta on jäänyt elämään on se, että Clinton – ja Yhdysvaltain presidenttinä tämän taustalla vaikuttaneet asiantuntijat – olettivat Kiinan demokratisoituvan ja länsimaalaistuvan tai ainakin sopivan paremmin länsimaalaisen ideaalisen yhteiskunnan muottiin. Tämä ajatus on osittain totta sillä sanoihan Clinton täsmälleen seuraavasti: *Membership in the W.T.O., of course, will not create a free society in China overnight or guarantee that China will play by global rules. But over time, I believe it will move China faster and further in the right direction, and certainly will do that more than rejection would.* (IATP 2000). Kiina siis siirtyisi ainakin oikeaan suuntaan ja tämä oikea suunta on ymmärrettävä juurikin länsimaalaisessa kontekstissa paremmin

maailmaamme sopivaksi. Jos kuuntelee tai lukee puheesta muutakin kuin vain tämän osan, käy selväksi, ettei Clinton ollut naiivi, kuten jälkepäin hänet on asian suhteen haluttu näyttävän. Kuten sitaatin lopussa Clinton sanoo, on Kiinan WTO-jäsenyys parempi kuin se, ettei sitä otettaisi mukaan ollenkaan. Hän puheessaan otti viisaasti huomioon sen, miten Kiinassa asiaan ja lopputulokseen (hyväksyminen/hylkääminen WTO:sta) suhtaudutaan. Hylkääminen johtaisi siihen, että Kiinassa ajateltaisiin, ettei muu maailma halua heitä mukaan. Lisäksi Clinton tiedosti Kiinan sisäiset ongelmat ja miten mahdollinen WTO:n jäsenyys ja sitä kautta Kiinan talouden kasvaminen vaikuttaisi Kiinan yhteiskunnan tasapainottumiseen.

Ei ole itsestäänselvää, että nykyaikainenkaan tutkimus tai asiantuntijuus Kiinan suhteen osaisi lähestyä asiaansa Kiinan kannalta tai ottaa Kiinan sisäiset keskustelut huomioon. Eli edes samalla tasolla kuin Clinton osasi. Esimerkkejä tällaisesta keskustelusta, jossa unohdetaan Kiinan luonne toimijana, on akateemisenkin maailma täynnä. Ehkäpä merkittävin tällainen keskustelu liittyy uusrealistiseen näkemykseen, miten Kiina ja Yhdysvallat tulevat nousevana ja olemassaolevana suurvaltana ottamaan yhteen ennemmin tai myöhemmin. John Mearsheimer ja Samuel Huntington ovat kuuluisimpia tätä mallia esilletuoneita akateemikkoja (kts. esim. Huntington, 1993; Mearsheimer, 2008). Kritiikkini heidän kohdallaan kohdistuu heidän tapaansa luoda kansainvälisille suhteille samanlaisia universaaleja pelisääntöjä kuin luonnontieteistä tai matematiikasta on löydettävissä. Esimerkiksi Mearsheimer esittää, että koska aiemminkin on nouseva suurvalta ja jo oleva suurvalta ottaneet yhteen vaikkapa Saksan tai Japanin tapauksessa (ns. *power transition theory*) niin silloin Kiina ja Yhdysvallatkin tulevat todennäköisesti olemaan jossain välissä siinä pisteessä, jossa sotilaallinen yhteenotto on hyvinkin mahdollinen (Mearsheimer 2014). Jotta tällaisia teorioita voitaisiin kutsua onnistuneeksi, vaatisi se sen, että teoriassa esiintyvät muuttujat olisivat aina samankaltaisia, jolloin niiden kohtaaminen johtaisi aina samanlaiseen lopputulokseen. Nämä suurteoriat osoittavat kansainvälisissä suhteissa olevan hankalaa luoda yhtenäistä teoriaa, koska muuttujat ovat erilaisia. Tämä herättää tarpeen keskustella tutkimuksessa tarkemmin kansainvälisten suhteiden metateoriasta sillä suurteorioiden vastakkaisella puolella ovat tutkimukset, joiden teoria on empiirisistä havainnoista johdettuja selityksiä juuri tutkimusaiheen kontekstissa, jolloin niin kutsuttu teoria ei sovikaan mihinkään toiseen tutkimukseen. Reaalimaailmalle tuotettavan hyödyn kannalta nämä spesifin teorian tutkielmat voivat olla yhtä merkittäviä ja merkittävämpiäkin mutta osoittavat tulevaa tutkimusta tekeville epistemologisen ongelman, millä tavalla teoria kansainvälisten suhteiden

ja kenties politiikkatieteiden kentällä kokonaisuudessaankin tulisi ymmärtää. Oma näkemykseni on, ettei 2020-luvun Kiinaa tule käsitellä 1930-luvun Natsi-Saksana vaan 2020-luvun Kiinana. Ajatus historiasta toistamassa itseään on fatalistinen ja esimerkiksi Mearsheimerin suurteoriaan nojautuva politiikka itsessään kiihdyttää siinä mainitun kehityskulun toteutumista olettaessaan kehityksen olevan juuri sellainen, jolloin kehitykseen tulee valmiiksi varautua eli Kiinaa käsitellä tulevana vihollisena. Huntingtonin, Mearsheimerin ja uusrealistien ajattelusta suurvaltasuhteiden kannalta on mielestäni hyvä poimia kuitenkin se ajatus, että valtioilla on intressejä ja joissain kohdin nämä intressit voivat olla keskenään ristiriidassa mutta silloin on pidettävä mielessä, etteivät intressien esittäjät eli toimijat ole passiivisia vaan ne omalta osaltaan voivat vaikuttaa asioiden kulkuun suuntaan tai toiseen.

Uusrealistien kanssa vastakkaista ja Clintonin kanssa linjassa olevaa näkemystä siitä, millainen Kiina tulevaisuudessa on, edustaa John Ikenberry. Ikenberrykin kuitenkin laajempaa teoriaa luodessaan syyllistyy samaan teoreettiseen virheeseen kuin uusrealistitkin antaessaan Kiinalle passiivisen luonteen. Ikenberryn teoria liittyy sosiologiasta tuttuun sosialisatioon. Hän ja muut sosialisatation puolesta puhuvat väittävät kansainvälisen instituutionaalisen järjestyksen Yhdysvaltain johdolla olevan sellainen, että siihen on Yhdysvaltain johtaman viiteryhmän ulkopuolelta tulevien helppo samaistua ja omaksua viiteryhmän tavat. (ks. esim. Ikenberry 2011). Perinteisesti vallitsevan ajatuksen mukaan sosialisatiossa viiteryhmän ulkopuolelta tulevat katselevat viiteryhmän toimintaa ja käyttäytymistä ja alkavat toimimaan tämän mukaisesti. Eli toisin sanoen viiteryhmällä on olemassa jo normit ja viiteryhmään haluavat pyrkivät omaksumaan nämä. Kansainvälisten suhteiden kehitys vaikuttaa olevan kuitenkin vastakkainen tälle ajatukselle. Viiteryhmän ulkopuoliset valtiot eivät ole niin hanakasti olleet valmiita ottamaan vastaan Yhdysvaltain johtaman viiteryhmän tarjoamia arvoja. Kiina ja Venäjä ovat nousseet näkyvimpinä kritisoimaan tätä järjestystä ja tuomaan julki muillekin valtioille, että on olemassa muitakin vaihtoehtoja kuin mainitun viiteryhmän tarjoama.

Ikenberryn ja sosialisatation teoria herättää toisenlaisen kysymyksen, joka on olennainen suurvaltaisuuden kannalta. Missä määrin muiden valtioiden näkemys kohdemaan suurvaltaisuudesta on tarpeellista suurvaltastatuksen saamiseksi? Missä määrin nykyaikana tulee tulla hyväksytyksi kansainvälisiin instituutioihin? Vuoteen 2022 saavuttaessa olisi kuitenkin jo hyvä päästää irti ajatuksesta, että Kiina kommunistisen puolueen johdolla muuttuisi sosialisatation kautta länsimaiseksi demokratiaksi, kunhan sille vain annetaan aikaa.

Sen ennustuksen voidaan katsoa jo menneen pieleen. Uuden näkökulman ei kuitenkaan tarvitse olla power transition theoryn mukainen vääjäämätön sotakaan. Liian helposti kuljetaan ääripäästä toiseen.

Kiinassa aiheen ympärillä pyörinyt akateeminen keskustelu on keskittynyt paljolti osoittamaan Mearsheimerin ja muiden uusrealistien teoriat Kiinan rauhattomuutta mukanaan tuovasta noususta vääriksi. Kiinalaiset akateemikot ovat paikoin jopa pitäneet tutkimuksia itsessään sodan lietsontana (Zeng 2014). Onpa Harvardin yliopistossa vaikuttavan Graham Allisonin käsitys niin kutsutusta *Thucydideen ansasta* saanut niin merkittävää huomiota, että itse Xi Jinping on kommentoinut sitä sanoessaan, että meidän kaikkien on työskenneltävä yhdessä välttääksemme Thucydideen ansaan joutumisen (Huffington post, 2014). Thucydideen ansan teoria niin ikään olettaa sodan olevan vääjäämätön hegemonisen mahdin ja hegemonista mahtia uhkaavan nousevan tekijän välillä.

Yhdysvaltojen ohella Kiinan suhteita on tutkittu myös muihin suurvaltoihin, nouseviin valtoihin ja oikeastaan kaikenlaisiin valtoihin. Sekä Kiinan pohjois- että eteläpuolella sijaitsevat Venäjä ja Intia ovat ymmärrettävissä suurvalloiksi. Venäjä sitä on ollut perinteisesti mutta Intian suhteen asia ei ole niin yksiselitteinen. Uskoisin kuitenkin voivani lukijan kanssa jakaa yhtenevän ajatuksen siitä, että Intia on merkittävä toimija Aasian alueella osuipa taksonominen luokittelu Intian kohdalla sitten suurvallaksi tai ei. Oman tutkimukseni kannalta Kiinan ja Intian sekä Kiinan ja Venäjän välisten suhteiden käsitteleminen on myös merkittävämpää kuin Kiinan ja Yhdysvaltojen siinä suhteessa, että alueellisina toimijoina Venäjän ja Intian intressit törmäävät useammin Kiinan tärkeimpien sisäpoliittisten dogmien kanssa. Tämä tarkoittaa esimerkiksi lähialueiden turvallisuutta Kiinan kannalta. David Scott vuonna 2008 kirjoittamassaan artikkelissa esitti Kiinan ja Intian rajoittavan toistensa kasvua omilla suhteillaan lähivaltioihin (Scott 2008). Artikkelin ajankohtainen sille tilanteen ollessa Xinjiangin maakunnassa sitä mitä se on, Kiinalle on elintärkeää oman sisäisen turvallisuutensa ja sitä kautta koko Kiinan kommunistisen puolueen legitimitetin kannalta pitää suhteet hyvinä muslimivaltioihin lähialueella. Xinjiangin maakuntaa lähimpänä olevat valtiot eivät kuitenkaan ole mainituista suurvalloista lähimpänä Intiaa vaan Venäjää. Ne ovat Keski-Aasian valtiot Kazakstan, Turkmenistan, Kirgisia, Tadzikistan ja Uzbekistan. Kiinan ja Venäjän väliset suhteet ovat ainakin näennäisesti hyvät ja sekä Kiinan että Venäjän intresseissä on ulospäin saada näyttämään ne hyvältä mutta suhteisiin liittyy kilpailua lähialueilla. Toivon tutkimukseni aineiston selkeyttävän myös sitä, millä tavoin Kiina naapurustonsa näkee.

Dikotomia suurvaltoihin ja ei-suurvaltoihin ei ole enää riittävää ja on alettu puhumaan esimerkiksi keskisuurista valloista, jotka eivät ole suurvaltoja mutta nousevat kuitenkin esiin esimerkiksi joko kansantaloutensa, vaikutusvaltansa tai väkilukunsa puolesta. Tällaisiin valtioihin voidaan lukea vaikkapa Belgia (Jacques 2021), Nigeria (Kim 2021) ja Indonesia (Teo 2021). Kiinan ja maailman valtioiden kahdenkeskisiin suhteisiin keskittyvä tutkimus on jo ennestään onnistunut tuomaan käsiteltävän valtion ainutlaatuisuuden esille. Kahdenkeskisiin suhteisiin keskittyvä tutkimus on usein toteutettu sen valtion näkökulmasta, jonka kanssa Kiina toimii eli toisin sanoen se tutkii sitä, millainen vaikutus Kiinalla on valtioon sektorilla X, Y ja Z. Turvallisuuspolitiikka ja talous nousevat hallitsevina teemoina esille (kts. esim. Ross 2018; Dahlgren 2019). Valtiosta riippuen ymmärrys Kiinasta on vaihtelevaa muun muassa Kiinan tutkimukseen käytettävistä resursseista johtuen mutta yhteistä näille tutkimuksille on se, että ne tutkivat Kiinan osalta Kiinan intressejä ja pyrkivät ymmärtämään näiden intressien osallisuutta Kiinan tekemässä politiikassa kohdevaltiossa. Tällaisissakin tutkimuksissa saatetaan sivuta sitä, miten kiinalaisten intresseillä on sisäpoliittisia ulottuvuuksia mutta nämä mahdolliset löydökset eivät ole itseisarvoisia sillä eihän näiden tutkimusten tarkoitus olekaan selvittää kuin kyseisistä intresseistä seuraavat vaikutukset kohdevaltion omalta kannalta. Omassa tutkimuksessani kiinalaisen median ymmärrys suurvallasta on itseisarvoista sellaisenaan eikä se pyri poimimaan vain yhdelle valtiolle tärkeitä poliittisia suuntauksia, kuten esimerkiksi Suomen näkökulmasta voitaisiin keskittyä poimimaan arktisuuden yhdistettäviä teemoja.

Kiinan suurvaltaisuuteen ja etenkin vastuullisen suurvallan rooliin on liittynyt viime vuosina myös joitakin käsityksiä, jotka ovat jääneet elämään vaikka käsitykset on sittemmin osoitettu virheellisiksi. Näkyvin tapaus on ollut niin kutsuttu velka-ansadiplomatia (debt-trap diplomacy). Sillä yksinkertaisesti tarkoitetaan Kiinan myöntävän tarkoituksellisesti kehittyville valtioille lainoja, joita nämä eivät voi maksaa takaisin ja lainasopimukseen lisätyillä mahdollisilla lainatakauksilla Kiina ottaa käyttöönsä maa-alueita tai infrastruktuuria lainan ottaneen valtion alueelta. Kuuluisin tällaisiin tapaus on Sri Lankassa sijaitseva Hambantotan satama (Parker & Chefitz 2018; Behuria 2018). Velka-ansadiplomatian narratiivi otti tuulta alleen etenkin Donald Trumpin hallinnon aikakaudella ja akateemisesta maailmasta Deborah Bräutigam etunenässä on antanut paljon aikaansa näiden väitteiden pohjan löytämiselle mutta siinä onnistumatta (Kratz, Feng & Wright 2019; Jones & Hameiri 2020; Bräutigam 2020; Malik et al. 2021). Politiikkaa tehdessä, esimerkiksi presidentti Donald Trumpin aikakaudella on ymmärrettävää, että luotiin tietynlaisia ulkopoliittisia

narratiivejä omien poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Myös turvallisuuspolitiikassa tällaiset huolet ovat ymmärrettäviä sillä Kiina mieluusti tekee kahdenkeskisiä lainasopimuksia niin, että näiden sopimusten ehdot ovat salattuja ja salaperäisyys on omiaan aiheuttamaan epäilyksiä. Bräutigamin ja muiden löydöstenkään jälkeen ei pidä suhtautua ylimielisesti velka-ansadiplomatiiaan esittäneiden väitteisiin. Vaikkei Kiina havittelisikaan maa-alueita lainoillaan tai edes käyttäisi lainojaan vipuvartena poliittisen vaikutusvallan kasvattamiseksi, voidaan lainoilla silti pyrkiä pehmeän vallan keinoin lisäämään Kiinan suosiota kohdevaltiossa. Näissä artikkeleissa oma mielenkiintoni kohdistuu siihen, minkä takia Kiina toimii tutkimusartikkelin kirjoittajan esittämällä tavalla olipa artikkeli sitten velka-ansadiplomatiiaan myönteisesti tai kieltävästi suhtautuva. Esimerkiksi Parker & Chefitz käsittelee Kiinan ja Pakistanin suhteita puhtaasti velka-ansan kautta (Parker & Chefitz 2018, 25). Kiinan ja Pakistanin suhteet ovat tätä syvemmät ja analyysissä ei oteta huomioon sitä, kuinka paljon Kiina panostaa voimavarojaan sisäiseen turvallisuuteen. Tutkimukseni pyrkii osaltaan tarjoamaan paikkausta tähän tietovajeeseen ja myös tapaan lähestyä Kiinan tutkimusta; on ymmärrettävä paremmin Kiinan sisäistä keskustelua. Tutkimalla kiinalaista mediaa, joka on puolueen keino kommunikoida kansalle ja muokata näiden mielipidettä, voidaan ymmärtää dispositioita, joihin Kiina pyrkii.

Tähän mennessä olen tuonut esille näkemyksiä, jotka ovat sivunneet Kiinan suurvaltaisuutta kahdenkeskisiä suhteita tutkimalla tai ennustaneet Kiinan joko hiljalleen asettuvan länsimaisten normien mukaiseksi toimijaksi huomattuaan sen olevan Kiinallekin paras vaihtoehto tai ennustaneet Kiinan ja Yhdysvaltojen joutuvan hegemoniakamppailuun jossain vaiheessa. Näissä tutkimuksissa Kiinan suurvaltaisuus on ollut toisarvoisessa asemassa. Paljon on ollut myös tutkimuksia, joissa Kiinan rooli suurvaltana on ollut tutkimuksen varsinainen kohde. Eräs merkittävä tällainen on ollut Deborah Larsonin tutkimus, jossa hän ekstrapoloi psykologi Henry Tajfelin *sosiaalisen identiteetin teoriaa* (SIT) kansainvälisiin suhteisiin. Tutkimuksessaan Larson asettaa Kiinan rooliin, jonka mukaan Kiina ei yritä syrjäyttää Yhdysvaltoja vaan nousta Yhdysvaltojen rinnalle ja tuottaa omaa suurvaltaisuuttaan sinne, missä Yhdysvallat eivät vielä ole (Larson 2016). Tämä on länsimaalaisessa keskustelussa tuore ja tervetullut näkemys sillä siinä ei oleteta suurvaltasuhteiden lähtevän iänikuisesta nollasummamelistä, jossa toisen voitto on *aina* toisen tappio. Ekstrapolaation suhteen tulee mielestäni olla hyvin varovainen ja perustella sen käyttö. Esimerkiksi aiemmin puheena ollut sosialisointi käyttäminen kansainvälisissä suhteissa ontuu jonkin verran sillä kuten esitin, Kiina ei tavoittele länsimaiseen viiteryhmään osalliseksi

tämän viiteryhmän normit omaksuen vaan asemaan, jossa se itse voi luoda norminsa ja kenties jopa oman viiteryhmänsä. SIT sen sijaan esittää toimijoiden tavoittelevan erilaisuutta ja eroavaisuutta toisista mutta sellaisella tavalla, joka jättää kaikille hyvän maun suuhun. Larsonin artikkeli on kirjoitettu vuonna 2016 ja vielä hieman arpoo, onko Kiina suurvalta vai ei.

Teoksessaan *China and Great Power Responsibility for Climate Change* Sanna Kopra on kiinnostunut Kiinan vastuullisen suurvallan identiteetistä (Kopra 2018). Kopran kiinnostus Kiinan vastuullisuuteen ja suurvaltaisuuteen kumpuaa ilmastonmuutoksen ja Arktisen alueen näkökulmasta. Hän käy tutkimuksessaan lävitse esimerkiksi Kiinan historiallista kehitystä ja näkemyksiä eri aikoina sekä eri tapoja ymmärtää vastuullisuutta mutta kaikkien näiden lankojen tarkoitus on lopulta kutoa kuva Kiinan roolista Arktisella alueella ja ilmastonmuutoksen torjunnassa. Kopra lähestyy aihetta englantilaisen koulukunnan otteilla. Teorian mukaan suurvalloilla on erityislaatuiset roolit maailmassa mutta nämä roolit eivät ole annettuja vaan sosiaalisesti luotuja. Kopra esittää, että tullakseen suurvallaksi, Kiinan tulee tulla hyväksytyksi muiden suurvaltojen toimesta suurvaltana (em. 70–71). Päästäkseen niin kutsutun suurvaltakerhon jäseneksi, Kiinan tulee joko toimia viiteryhmän pelisääntöjen mukaisesti, kuten Ikenberry esitti TAI kokeilla luoda omia pelisääntöjään sanoin ja teoin (em. 71). Oma tutkimukseni poikkeaa tästä siten, että vastuullisen suurvallan kommunistisen puolueen sanakirjamääritelmän sijasta pyrin selvittämään, miksi narratiivi suurvallasta on sellainen kuin se on ja millaiset tekijät määritelmään päätymiseen ovat vaikuttaneet. Uskon suurvaltaisuudenkin käsitteen ja suurvaltojen rooleihin liittyvien vastuiden olevan sosiaalisesti ja keinotekoisesti luotuja. Kysymys kuitenkin herää, kuka nämä on luonut? Entä Kiinan kohdalla? Miten ja missä luodaan ja kuka luo vastuut Kiinalle, kun se on suurvalta?

Se, mitä on tutkittu aiemmin hyvin vähäisesti liittyy siihen, kuinka Kiina puhuu itsestään eri kontekstissa. Aion tutkia, vaihteleeke Kiinan käsitys itsestään suurvaltana sen mukaan, missä yhteydessä se itsestään puhuu. Ajatus heräsi siitä, että kiinalaisessa akateemisessa keskustelussa ainakin vielä 10 vuotta sitten puhuttiin Kiinasta pääasiassa kehittyvänä valtiona suurvallan sijasta (Zeng 2014). Vieläkö mediasta löytyy aiheita, joissa Kiina näkee paremmaksi dispositioida itsensä kehittyväksi valtioksi suurvallan sijasta? Jos näin on, millaisissa yhteyksissä niin tapahtuu?

1.2. Tutkielman kulku

Tutkielmani alkoi johdannolla ja sen jälkeen katsauksella, kuinka aihetta on aiemmin lähestytty. Toisessa luvussa käsittelen tutkielmani teoreettista puolta. Aluksi haluan esittää autoritaaristenkin regiimien käyvän demokraattisesta järjestelmästä tuttua kamppailua yleisön suosiosta. Yleisö autoritaarisissa valtioissa tunnutaan useasti ulkoa päin nähtävän regiimin sarron uhreina tai regiimin toiminnan hyväksyvinä, helposti ohjattavissa olevina kohteina. Haluan normalisoida ajatusta, että myös autoritaarisissa valtioissa yleisö on kriittistä tulevia kommunikaatiotoimia kohtaan ja että regiimi joutuu näkemään vaivaa vakuuttaakseen sisäisen yleisönsäkin. Tämän jälkeen esitän pehmeän vallan konseptin olevan hyvä keino myös sisäisen vaikuttamisen seuraamiseen. Kritisoin kuitenkin käsitteen käytön liikaa pyörivän kansainvälisissä suhteissa pehmeää valtaa konkreettisesti ilmentävien rakennusprojektien tai urheilutapahtumien ja muiden vastaavanlaisten ympärillä, joilla yritettäisiin ikään kuin lahjoa vastaanottaja, yleensä toisessa valtion sisäinen yleisö, näkemään lahjojen antaja paremmassa valossa. Vaikka tässäkin on totuuden siemen ja tällaisia projekteja ehdottomasti on olemassa ja niiden tarkoitus on saada toimija näyttäytymään positiivisessa valossa yleisölle, koen olevan hyödyllistä osoittaa toimijoilla olevan myös muita, vieläkin tehokkaampia pehmeän vallan konseptin sisälle meneviä keinoja vakuuttaa yleisö.

Tällaiseksi keinoksi esitän luvun 2 ensimmäisessä alaluvussa strategisen narratiivin. Tässä alaluvussa kerron tarkemmin, mistä tutkielmaani ohjaavassa teoreettisessa viitekehyksessä eli strategisessa narratiivissa on kyse, miksi se on hyödyllinen konsepti ja kuinka se syventää ymmärrystämme pehmeän vallan potentiaalisista vaikutusmekanismeista. Strategisen narratiivin käsitteeseen perehtymällä haluan osoittaa pehmeän vallan konseptilla pystyttävän tutkimaan muutakin kuin näennäistä hyvään tahtoon verhottua juonittelua ulkopoliittisella kentällä.

Toisen luvun seuraavissa alaluvuissa tarkoituksena on siirtyä alaluku kerrallaan kohti varsinaista analyysivaihetta kontekstioimalla teoriaa Kiinan sisäisiin olosuhteisiin. Alaluvussa 2.2 esittelen strategisen narratiivin teoriaan sisältyvää narratiivin muodostumista ja välittämistä, joita pidän juuri näinä pehmeän vallan vaikutusmekanismeja paljastavina ideoina. Alaluvussa 2.3 käyn läpi, millaisia tekijöitä käytännössä tulee ottaa huomioon, kun tutkitaan regiimin strategista narratiivia. Teen tämän tutkimukseni kontekstissa eli tuon julki

muun muassa Kiinan sisällä vallitsevia rakenteita ja historiaa, jotka vaikuttavat strategisen narratiivin muodostamiseen vielä tänäkin päivänä. Tässä alaluvussa haluan osoittaa yksinvaltiaana pidetyllä Xi Jinpingilläkin olleen ja olevan haasteita, jotka uskottavan narratiivin kerronnassa on ylitettävä, jotta hän voi strategisen päämääränsä saavuttaa. Alaluvun 2.3 keskittyessä etenkin strategisen narratiivin muodostamiseen, alaluvussa 2.4 käsittelen strategisen narratiivin välittämistä. Siinä avaan, millaisia ovat Kiinan sisäiset mahdollisuudet välittää narratiivia Kiinan identiteetistä tai kansainvälisestä ympäristöstä ja kuinka etenkin Xi Jinpingin aikana ympäristöä ollaan kiristetty suuntaan, jossa yhden äänen on tarkoitus kuulua ylitse muiden.

Kolmannessa luvussa esittelen, kuinka olen analyysini konkreettisesti suorittanut. Aluksi avaan, millaisena aineistoni näen ja miksi olen juuri sen valinnut. Tämän jälkeen käyn läpi, miten aineistoani tutkin. Esittelen lyhyesti Kenneth Burken niin kutsutun pentadin, jota analyysissäni käytän. Lopuksi pohdin omaa asemaani ja taustaani aiheittani vasten.

Neljäs, viides ja kuudes luku ovat varsinaisia analyysilukuja. Neljännen luvun alussa käsittelen sitä, kuinka aineistoni yleisesti vastasi odotuksiini. Pyrin pitämään yllä tässä luvussa keskustelua aiempien, teoreettisempien lukujen kanssa. Kun toisessa luvussa olin esittänyt vallitsevia olosuhteita narratiivia rajoittavine ja kannustavine ominaisuuksineen, neljännessä luvussa käsittelen sitä, kuinka näihin ominaisuuksiin vastataan ja kuinka niitä käytetään tutkimassani aineistossa, jotta nykyisen regiimin haluttu strateginen narratiivi olisi uskottava ja tehokas. Viidennessä luvussa kuvataan puolueen esittämää kansainvälistä järjestystä ja kuudennessa sitä, miten kansainvälistä järjestystä voisi muuttaa.

Seitsemäs luku on yleistä pohdintaa tutkielmani teosta. Pohdin siinä, mitä tutkielma antoi itselleni ja mitä se voi tarjota yleiseen keskusteluun tutkielmassa käsiteltyjen aihepiirien osalta.

2. Strateginen narratiivi valtiollisen identiteetin tutkimuksessa

Tämän luvun tarkoituksena on aluksi tutustuttaa lukijaa siihen, miksi autoritaariset regiimit tavoittelevat itselleen pehmeän vallan keinoin ihmisten suosiota. Autoritaarisia regiimeja ja autoritarismia voidaan helposti pitää pakkovaltaan turvautuvana mutta on autoritaarisenkin regiimin kannalta parempi, jos sillä on kansalta mandaatti hallita. Tämän jälkeen käsittelemme sitä, millä tavalla pehmeää valtaa ollaan kansainvälisissä suhteissa näkyvimmin käytetty ja miksi mainittu lähestyminen on ongelmallista ja raapaisee ainoastaan pintaa. Ensimmäisessä alaluvussa esitän, mikä on strateginen narratiivi ja kuinka strategisen narratiivin teoria voi syventää pehmeän vallan vaikutusmekanismien ymmärrystä. Toisessa alaluvussa kerron tarkemmin, miten strategisen narratiivin käyttö tulee näkymään analyysissäni.

Jotta Kiinan kommunistinen puolueen kaltainen regiimi olisi vahva, tulee sen saavuttaa ensinnäkin tarpeeksi voimakas eli dominoiva asema muihin samasta asemasta kilpaileviin nähden, jottei näistä toisista ole sille olemassaoloa uhkaavaa vaaraa. Toiseksi, regiimin täytyy saada valtion koneisto pyörimään niin, että asioita tapahtuu valtion sisällä ja että regiimi itse pystyy valtion koneiston pyörimisen hallitsemaan. Sääntöjen luominen, yhteiskunnan instituutioiden hallinta, kyky tehdä päätöksiä ja ulottaa tehdyt päätökset läpi yhteiskunnan sekä kyky uusiutua ja luoda nahkansa uudelleen tekevät regiimistä resilientin mutta myös joustavan ja uusiin tilanteisiin sopeutuvan (Huntington 1968, 13–17). Toisin sanoen, valta on ulotettava mahdollisimman laajalle ja mahdollisimman syväälle yhteiskunnassa. Kun regiimi on tarpeeksi vahva, se on autonominen ja riippumaton muista toimijoista ja tämä riippumattomuus takaa sen, ettei valtion sisältä tai ulkopuolelta tulevat ulkoiset häiriöt horjuta regiimin valtaa. Vahvaksi regiimi voidaan katsoa, kun sillä on valta keskeisimmissä poliittisista elämästä säätelevissä elimissä. (Bader 2011; Morse 2015).

Dominoivaan asemaan on helpompi päästä, kun regiimillä on mahdollisimman laaja sosiaalinen tuki takanaan. Regiimin tavoitteita on helpompi saada läpi, jos yleisö on niille jo

entuudestaan vastaanottavainen eli kun regiimin tavoitteet esitetään Joseph Nyen sanoin ”myöntyväisessä miljöössä” (Nye 2011). Sosiaalinen tuki tarkoittaa tässä yhteydessä silloin sitä, että yleisö on vastaanottavainen regiimin ideoille, koska regiimillä ja yleisöllä on yhteisesti jaettu, yhtenevä ymmärrys tavoitteista. Tätä tilannetta ei ole helppoa saavuttaa vaan pakottavien keinojen käyttäminen voi olla helpompaa mutta onnistuneen ja pitkäikäisen regiimin kannalta sosiaalisen tuen muodostama myöntyväinen miljöö on parempi kuin pakottavat keinot. (Miskimmon, O'Loughlin & Roselle 2014, 72.)

Saavutettu asema eli sosiaalinen tuki ei ole pysyvä tilanne vaan sitä on ylläpidettävä. Regiimin olemassaoloon kohdistuva uhka eli kaikista merkittävin uhka tulee lopulta valtion sisältä ja tästä syystä regiimille on erityisen tärkeää pitää yllä sosiaalista tukea. Vaikka regiimi kohtaisikin painostusta ulkopoliittisilta toimijoilta, voi sillä edelleen olla mandaatti hallita, koska sillä on sisäpoliittinen tuki. Niinpä tärkeintä regiimin olemassaolon kannalta on se, miten regiimi valtion sisällä nähdään, ei se, miten se ulkoa nähdään.

. Sitä, miten valtio nähdään, voidaan tutkia valtion tavoitteleman identiteetin avulla. Valtiolla on kovan ja pehmeän vallan jaossa mahdollisuus pyrkiä tavoitteisiinsa pakottaen tai suostutellen (Nye 1990). Pakottaminen pitää sisällään muun muassa sotilastoimet ja talouspakotteet. Jos ei käytetä pakottavia toimia eli kovaa valtaa tavoitteiden saavuttamiseksi, on kyse pehmeästä vallasta. (Nye 2005). Pehmeän vallan vaikuttavuus perustuu suostutteluun eli siihen, kuinka houkuttelevan vaihtoehdon pehmeän vallan käyttäjä onnistuu tarjoamaan. Pehmeän vallan käyttäjä luo itsestään kuvan, joka herättää yleisössä positiivisen reaktion ja tästä positiivisesta reaktiosta syntyy poliittista hyvää, joka jatkossa jossain kohtaa otetaan ulos pehmeän vallan käyttäjän tavoitteiden mukaisesti (Browning 2015). Sosiaalinen tuki positiivisen identiteetin avulla saavutetaan yksinkertaisuudessaan tämän mekanismin kautta.

Pehmeän vallan käyttö tutkimuksessa ei kuitenkaan ole täysin ongelmatonta. Suurin ongelma tulee käsitteen laajuudesta. Joseph Nye kehitti käsitteen painottamaan, että kansainvälisten suhteiden kentällä on muunkinlaista valtaa kuin vain pakottavaa valtaa (Nye 1990, 164). Pakottavan vallan ulkopuolelle jääviä keinoja käyttää valtaa on kuitenkin niin paljon, että pehmeän vallan käsite jää kattamaan valtavan määrän erilaisia vallan keinoja. Toiseksi, pehmeää valtaa on käytetty lähinnä nimeämään erilaisia pehmeän vallan ilmentymiä, kuten erilaisia stadionhankkeita tai urheilutapahtumia. Pehmeä valta on ollut leima, joka on voitu lyödä yhden jos toisenkin ulkopoliittisen toiminnan päälle. Tästä seuraa luonnollisesti se, että mikä sitten ei voisi olla pehmeää valtaa? Voiko minkä tahansa poliittisen toimijan kommunikoinnin tai valtion ulkopoliittisen toimen (muun kuin pakottavan) päälle

lisätä pehmeän vallan leiman? Nye itsekin tämän tiedosti todetessaan, että olemme jääneet jumiin asioiden konkreettisuuteen ja olemme kiinnittäneet huomiomme pehmeän vallan voimavarojen kasaamiseen emmekä olennaiseen eli siihen, millaista käyttäytymistä pehmeä valta tuottaa (Nye 2013). Valtioiden keskinäistä valtaa mitattaessa ei enää lasketa ydinaseiden määrää tai armeijan kokoa vaan Twitter-seuraajien määrää (Miskimmon, O'Loughlin & Roselle 2014, 71).

Pehmeän vallan määritelmän mukaan toimija houkuttelevuudella pääsee tavoitteisiinsa. Keskeisiä voimavaroja houkuttelevuudessa ovat toimijan arvot ja kulttuuri. Tässäkin kohtaa pehmeän vallan käsitteen avaruus tulee esille. Kohteet, johon pehmeä valta vaikuttaa eivät ole samanlaisia vaan toinen kohde on arvoiltaan ja kulttuuriltaan lähempänä toimijaa kuin jokin toinen kohde. Kohteissa, jotka ovat lähempänä toimijan kulttuuria ja arvoja, pehmeän vallan houkuttelevuus tulee luonnostaan mutta niissä kohteissa, jotka ovat kauempana toimijan kulttuurista ja arvoista, pehmeän vallan houkuttelevuus tulee tuottaa (Lock 2010). Tämä tarkoittaa sitä, että siinä missä vaikkapa Saksassa ja Suomessa arvot ovat jokseenkin jaettuja, pehmeän vallan ei tarvitse aluksi perustella lähtökohtiaan. Kiinassa taas on heti Suomesta tai Saksasta erilaisempi kulttuuri ja näiden toimijoiden välisessä pehmeän vallan käytössä joudutaan aluksi muuttamaan arvoja ja kulttuureja sellaiseen suuntaan, jotta pehmeän vallan toiminta olisi hyväksyttävissä.

Toinen ongelma – joka osoittaa, kuinka tärkeää pehmeän vallan tarkempi käsitteellistäminen tutkimuksessa on – liittyy pehmeän vallan onnistumisen mittaamiseen. Joseph Nye esitti 2012, että Kiinan pehmeän vallan käyttö on epäonnistunutta (Nye 2012). Tueksi tälle Nye esitti valtioittain mitattuja gallupeja, joista selvisi Kiinan suhtauduttavan monissa valtioissa negatiivisesti. Samanlaisia valtioittain suoritettuihin mielipidemittauksiin on vedottu pehmeän vallan kohdalla muuallakin (ks. esim. Repnikova 2022). Valtioittain suoritetuissa mielipidemittauksissa pulma liittyy siihen, että valtiot typistetään homogeeniseksi yksiköksi, jonka mielipide Kiinasta on tai ei ole negatiivinen. Valtiot eivät kuitenkaan ole homogeenisiä yksiköitä. Mielipidemittaukset, joissa valtiot ovat homogeenisiä yksikköjä, voidaan tulkita esimerkiksi mielipiteen muuttumista mitattavan ajankohtana. Jos ongelma liittyy puhtaasti pehmeän vallan onnistumiseen siltä kannalta, saako Kiina tavoitteitaan saavutettua ulkomailla pehmeän vallan keinoin, mielipidemittaukset eivät kerro totuutta. Tämä johtuu siitä, ettei mielipidemittauksilla saada selville, kuinka kohdevaltio suhtautuu kollektiiviseen identiteettiin vaikuttamiseen eikä sitä, kuka kohdevaltiossa pitää valtaa (Feklyunina 2015).

Koska pehmeä valta on vallan käyttöä tavoitteenaan saada suostuttelemalla ja houkuttelevuudella toimijan omat tavoitteet läpi, ei koko valtion kaikkia ihmisiä tarvitse saada suostuteltua tai houkuteltua. Riittää, kun löydetään oikeat vaikuttamisen kohteet. Valtion sisällä on lukuisia eri sosioekonomisista asemista tulevia ihmisiä, jotka todennäköisesti suhtautuvat vaikuttamiseen eri tavoin kuin jostain toisesta sosioekonomisesta asemasta tulevat. Useissa Kiinan naapurivaltioissa muslimipopulaation määrä on suuri ja Kiinan toimet Xinjiangissa tuskin ovat heidän mieleensä. Tästä huolimatta Kiina saa tavoitteitaan näissä valtioissa lävitse ja nimenomaan pehmeän vallan keinoin. Mielipidemittausten mukaan Kiinan pehmeän vallan käyttö olisi epäonnistunutta mutta samaan aikaan se kuitenkin onnistuu tavoitteissaan pehmeän vallan keinoin. Nye näyttäisi kuitenkin olevan myös vaikutusvaltaisimpien kiinalaisten mielestä oikeassa väittäessään kiinalaisen pehmeän vallan epäonnistuneen tai ainakin onnistuneen huonommin kuin Kiinassa toivottaisiin (Li, 2009). Itse Xi Jinping on esittänyt, että Kiinan tarina tulee kertoa maailmalle paremmin (China Daily 2019). Pehmeään valtaan liittyy muutakin kuin vastaanottavaisuus, jota edeltää pehmeän vallan voimavarojen tunnistaminen ja nimeäminen. Siihen liittyy myös pehmeän vallan muodostaminen ja välittäminen (Miskimmon, O'Loughlin & Roselle 2014, 78–79).

Pehmeän vallan ja kovan vallan välisestä dikotomiasta syntyvää pehmeän vallan käsitteen avaruutta on täsmennetty luomalla käsitteitä, kuten terävä valta, johon sisältyy esimerkiksi propaganda ja kybervaikuttaminen (Messa 2019). Ukrainan ja Venäjän välisessä sodassa Venäjä on puhunut Ukrainassa lähetettävissä televisio-ohjelmissa Ukrainan hallinnosta natseina ja fasisteina ja näin luonut Venäjältä positiivista kuvaa muttei kuitenkaan keskittymällä suoraan Venäjään vaan luomalla negatiivista kuvaa Ukrainasta. Tämän seurauksena Venäjä on houkuttelevampi (Szostek 2017, 3). Nämä ja muut täsmennykset ovat tehneet tärkeää työtä määritellesään pehmeän vallan eri keinoja mutta ne edelleen käsittelevät vain pehmeän vallan vastaanotettavuutta eivätkä pehmeän vallan muodostumista tai välittämistä, jotka ovat strategisen narratiivin teoriassa tärkeä osa pehmeän vallan vaikuttamista.

Omassa tutkielmassani pyrin tasapainottamaan pehmeän vallan tutkimuksen kenttää ja tutkimaan pehmeää valtaa vastaanotettavuuden ja voimavarojen nimeämisen sijasta tutkimalla niitä mekanismeja, joiden kautta pehmeää valtaa muodostetaan ja välitetään. Toinen tekemäni valinta, joka eroaa aiemmin puhumastani vallalla olevasta tutkimuksesta, liittyy identiteetin tutkimiseen sisäpolitiikassa, ei ulkopolitiikassa. Sen sijaan, että tutkin, miten yksittäinen toimi ulkomailla on pehmeää valtaa, keskityn tutkimaan kiinalaista kenttää,

jolla ideat välitetään Kommunistiselta puolueelta kansalle. Pehmeä valta ei kohdistu ainoastaan ulkomaalaisiin vaan identiteetin muokkaaminen vaikuttaa myös valtion omiin kansalaisiin (Browning 2015, 196–202).

2.1. Pehmeästä vallasta strategiseen narratiiviin – strategisen narratiivin teoria

Pehmeän vallan muodostumisen ja välittämisen tutkiminen vaatii analyyttistä lähestymistä pehmeän vallan käsitteeseen. Analyyttisempi lähestyminen tapahtuu tässä tutkimuksessa strategisen narratiivin käsitteen kautta. Strateginen narratiivi on politiikan ja kansainvälisten suhteiden tutkijoiden Laura Rosellen, Alistair Miskimmonin ja Ben O'Loughlinin kehittelemä teoria, jonka avulla voidaan tutkia kommunikaation kautta tuotettuja merkityksiä, joita poliittiset toimijat antavat menneisyydelle, nykyisyydelle ja tulevaisuudelle (Miskimmon, O'Loughlin & Roselle 2014; Szostek 2017, 5). Narratiivi on kerrontaa ja strategiseksi se muuttuu silloin, kun poliittisen toimijan antamat merkitykset ovat sellaisia, että ne ovat eduksi toimijalle tämän tavoitteiden saavuttamisessa. Strategisen narratiivin toimivuus perustuu narratiivien tärkeyteen kommunikaatiossa; narratiivit katsotaan jopa niin tärkeäksi, että niiden uskotaan olevan ”koodattuna” ihmiseen (Salmon, 2010; Miskimmon, O'Loughlin & Roselle 2014, 74). Narratiivit vaikuttavat ihmiseen parhaiten silloin, kun ne sopivat tämän jo olemassaolevaan tai vielä kehittyvään omaan henkilökohtaiseen narratiiviin (em.). Narratiivi ja tässä tapauksessa strateginen narratiivi kertoo sen, keitä me olemme ja ennen kaikkea sen, mitä me haluamme. Kertomuksen täytyy olla omaksuttavissa mahdollisimman monelle ja kertomuksesta tule jäädä tunne, että regiimi on paras vaihtoehto saavuttamaan toivotut tavoitteet. Tavoitteet, jotka regiimi pystyy nekin itse onnistuneen kerronnan kautta asettamaan.

Strateginen narratiivi mekaanisesti *muodostuu* yksittäisistä kommunikatiivisista toimista. Ne voivat olla muun muassa poliittisen toimijan yksittäisiä puheenvuoroja, kirjoituksia mediassa tai virallisia asiakirjoja. Tunnistettavissa oleva narratiivi yksittäisistä toimista alkaa muodostumaan silloin, kun toinen yksittäinen toimi ilmaantuu ja näiden kahden välille muodostetaan kausaalinen suhde (Hinck et al. 2018). Jälleen, strategiseksi narratiivi muuttuu, kun kausaalinen suhde muodostetaan strategisen narratiivin luojan toivomassa

kontekstissa. Kaikki yksittäiset ulostulot eivät välttämättä liity juuri kyseiseen strategiseen narratiiviin vaan ne voivat liittyä johonkin toiseen narratiiviin tai ne voivat olla kokonaan liittymättä.

Kansainvälisissä suhteissa toimija ottaa kantaa strategisten narratiivien kannalta kolmella eri tasolla. Ensimmäisellä ja laajimmalla tasolla on kyse systeemisestä narratiivista eli millä tavalla maailma on järjestynyt ja millaisia rakenteita se sisältää (Miskimmon, O'Loughlin & Roselle 2013, 10). Voidaan kysyä, mitkä ovat johtavia valtioita maailmassa, millainen merkitys on kansainvälisellä oikeudella tai millainen rooli kansainvälisillä instituutioilla, ketkä tai keiden johdolla ylläpidetään niitä rakenteita, jotka järjestävät kansainvälistä toimintaa. Toisella tasolla ovat valtioiden valtiolliset identiteetit. Ei ainoastaan poliittisen toimijan edustama valtio vaan myös muut valtiot. (em.). Kolmannella tasolla keskitytään kertomaan yksittäisistä tapahtumista, esimerkiksi kriiseistä, poliittisista puheista tai kansainvälisten instituutioiden kokouksista. Tällä tasolla poliittinen toimija liittyy yksittäiset tapahtumat osaksi strategista narratiiviaan. Vaikka tasot onkin jaettu kolmeen, ei yhdellä operoidessa silti vaikuteta vain siihen vaan myös muille tasoille. Kun kerrotaan yksittäisestä tapahtumasta eli kolmannelta tasolta, tapahtumalle voidaan antaa merkityksiä, jotka vaikuttavat vastaanottajan käsitykseen myös ensimmäisestä tasosta eli systeemitasosta.

Niin ikään strategisen narratiivin vaikuttavuus voidaan jakaa sen perusteella, vaikuttaako se suorasti vai epäsuorasti. Joanna Szostek puhuu spektristä, jossa on tiheä pää ja harva pää: *At the 'thin' end of the spectrum, a strategic narrative can convince rational actors to behave in a particular way. At the 'thick' end of the spectrum, a strategic narrative can structure the experience of international affairs, the identity of actors and the mean.* (Szostek 2017, 5). Tämän jaon katson liittyvän aiempaan niin, että etenkin yksittäisistä tapahtumista kommunikoitaessa saadaan aikaan suorasti reaktioita ja tunnereaktioita. Strategisen narratiivin vaikuttavuus tähän spektriin ei kuitenkaan ole joko-tai- vaan sekä-että-kysymys ja samalla kun vaikutetaan suorasti saaden aikaan reaktio, vaikutetaan samalla epäsuorasti pidempiaikaisiin käsityksiin (Somers 1994; em.). Tällöin epäsuora vaikuttaminen vaikuttaa ensimmäisellä ja toisella tasolla, kun vastaanottaja epäsuorasti sijoittaa tapahtumia yleiselle systeemitasolle ja valtioiden identiteetteihin.

Kansainvälisissä suhteissa strategisia narratiiveja on olemassa siksi, että toimijoilla eli tässä kontekstissa valtioilla on toisistaan eroavia intressejä ja nämä intressit kilpailevat keskenään. Kilpailevien valtioiden strategisessa narratiivissa operoidaan kaikilla kolmella alussa mainitulla tasolla ja näin toimiessaan strategiseen narratiiviin liittyy keskeisesti se, että

niiden kautta muodostettu identiteetti muodostuu vertaamalla sitä toisiin narratiivien kautta luotuihin identiteetteihin. Systemisellä tasolla valtiot esittävät toisistaan poikkeavia kuvia maailmanjärjestyksestä ja siitä, tuleeko sitä muuttaa; valtiollisella tasolla valtiot esittävät toisistaan ja toistensa identiteeteistä näkemyksiä (Holsti 1970) ja kolmannella tasolla tapahtumille annetaan merkityksiä omaan strategiseen narratiiviin sopivaksi. Maailmanjärjestyksellä tarkoitetaan tässä tapauksessa ja tässä tutkielmassa sitä, miten kansainvälinen toiminta on järjestetty, kenen ehdoilla se on järjestetty, miten siinä suhtaudutaan toimintaan ja toimijoihin, joka on tai ei ole toimintaa ensisijassa järjestävän tahon mieleen.

Kun toimija muodostaa strategista narratiiviaan, hänen tulee ottaa huomioon useita eri seikkoja. Ensimmäinen rajoittava tekijä on, että toimivan narratiivin on oltava luonnollinen ja jollain tavalla todellisuuden kanssa tekemisissä oleva. Strateginen narratiivi ei synny tyhjästä eikä se ole ihmisen toiminnan ulkopuolinen entiteetti, joka määrää ihmisen toimintaa vaan strateginen narratiivi on ihmisen luomus, jonka on mahdollista olla muutoksen alainen. Strategisessa narratiivissa on otettava huomioon myös mennyt tilanne. Niinpä toisena tekijänä strategisen narratiivin toimintaa rajoittavat aiemmat käsitykset valtiosta, sen maineesta ja historiasta (Snyder 1991; Miskimmon, O'Loughlin & Roselle 2013, 11). Valtiolla on jo identiteetti vaikka regiimi valtiossa vaihtuukin ja tätä identiteettiä ei voida jättää huomiotta vaan uusi strateginen narratiivi on ymmärrettävä jatkumona edellisestä. Uuden strategisen narratiivin toimivuus vaatii sen, että aiemmasta jatketaan luonnollisesti seuraavaan. Kiinan historia on tutkimuksen kannalta rytmitetty mielekkäästi dynastioiden avulla. Yhden dynastian loppumisesta ja toisen alkamisesta on jokseenkin vallitseva konsensus. Tärkeimpiä tehtäviä, joita uusi dynastia eli uusi regiimi on ensimmäisinä hetkinään itselleen käsittänyt, on ollut ottaa kantaa edellisen dynastian onnistumisiin ja epäonnistumisiin. Edellisestä dynastiasta on annettu jonkinlainen kuva ja tämän perusteella jatkettu oman dynastian toimintaa. Esimerkiksi Kiinan ensimmäisenä yhdistänyt dynastia, Qin-dynastia, oli brutaali ja julma mutta se oli myös valtiollisen menestyksen kannalta suhteellisen onnistunut. Julmuudestaan johtuen dynastia hajosi kuitenkin melko nopeasti ja Qin-dynastian kaatamiseen osallisena olleet kapinalliset loivat uuden Han-dynastian. Koska Han-dynastian uudet perustajat olivat kapinoineet Qiniä vastaan, täytyi Qinissä olla jotain vikaa. Han-dynastiassa kuitenkin tunnustettiin Qin-dynastian luoneen toimivan byrokratian ja hallintojärjestelmän, joten Hanin luomassa narratiivissa syy oli täysin Qinin keisareiden epäonnistuminen, ei koko Qin-dynastian epäonnistuminen. Tällöin voitiin jatkaa Qinin

luoman hallintojärjestelmän pohjalta.

Omaa strategista narratiivia luodessa ei siis luoda identiteettiä ainoastaan kyseiselle regiimille vaan myös menneille regiimeille sekä oman valtion ulkopuolisille, kilpaileville regiimeille. Kun jollekin toiselle toimijalle on omassa strategisessa narratiivissa annettu tietynlainen identiteetti, voi se palvella omia tarkoituksia. Toisen toimijan strategisesta narratiivista voidaan antaa omalle yleisölle haluttu kuva ja jotta yleisö voi estää tämän toisen toimijan narratiivin toteutumisen, on parempi omaksua ensimmäisen toimijan narratiivi.

Kun tutkitaan pehmeän vallan eri voimavaroja ja ennen kaikkea, kun voimavaroja pyritään nimeämään, keskitytään Kiinankin kohdalla sen tekemään ulkopoliittikkaan. Puhutaan siitä, miten pehmeän vallan tutkiminen on tärkeää, koska Kiinan vaikutusvalta *globaalisti* on kasvamassa (Edney, Rosen & Ying 2020, 2). Miskimmon, O'Loughlin & Rosellen teoria strategisesta narratiivista liittyy vahvasti valtioiden ulkopoliittikkaan eli siihen, kuinka valtion identiteetti ulkoa nähdään. Vahva painotus liittyyneen yleisestikin pehmeän vallan keskustelukentän suuntaukseen, joka paneutuu valtioiden identiteettiin ulkopoliittisten toimien kautta ja teoria on näin ollen kehitetty ratkaisemaan ongelmia, joita tällä keskustelukentällä on esiintynyt. Strategisella narratiivin teoriolla on kuitenkin kyvyt tutkia sisäistäkin viestintää.

Strategista narratiivia voi tutkia sen muodostumisen, välittämisen tai vastaanottamisen kautta. Tässä tutkimuksessa keskitytään strategisen narratiivin muodostumiseen ja sen välittämiseen. Valittu narratiivi saattaa rajoittaa ja Kiinan tapauksessa rajoittaakin kommunikoijan valintamahdollisuuksia siitä, mitä voi kommunikoida. Välittämistä tutkittaessa poimitaan eri osia, aiemmin mainittuja yksittäisiä ulostuloja eli kaikkea sitä, mitä narratiivin projektiioon lopulta liittyy. (Miskimmon et al. 2013, 14–16).

Viitekehyseseni eli strategisen narratiivin teorian kannalta tutkimukseni on tarkoitus tarjota keino kehittää eteenpäin pehmeän vallan tutkimista niin, ettei se olisi vain kaikkivoipa kattotermi, jolla kerrotaan jonkin olevan pehmeää valtaa. Lisäksi tavoite on, että jatkossa ymmärrettäisiin paremmin, kuinka Kiinan kommunistinen puolue kommunikoi toivomansa ja tavoittelemansa Kiinan disposition ja geopoliittisen yleistilanteen Kiinan sisäiselle yleisölle. Kuinka strategisella narratiivilla eli pehmeällä vallalla kavennetaan mahdollisuuksia siitä, mitä tulisi kommunikoida. Sen avulla ensikuulemalta sanahelinältä vaikuttava kommunikaatio voidaan liittää laajempaan kontekstiin ja tämän jälkeen ymmärtää paremmin mediakentällä tapahtuvan sisäpoliittisen kommunikaation tärkeyttä geopolitiikan kannalta. Jos haluamme tietää, mitä toinen ajaa takaa, täytyy meidän opetella kuuntelemaan, mitä toisella on

sanottavaa.

2.2. Strategisen narratiivin muodostaminen ja välittäminen

Siinä missä edellisen alaluvun tarkoitus oli esittää yleisesti, mikä on strateginen narratiivi, tässä alaluvussa otetaan seuraava askel kohti varsinaista analyysivaihetta ja asetellaan strategisen narratiivin teoriaa tutkimukseni kontekstiin. Aluksi esittelen, millaisia tekijöitä otetaan huomioon, kun tutkitaan kansainvälisiä suhteita Burken esittämällä teoriolla siitä, millaisista osista retoriset tilanteet koostuvat. Sen jälkeen vertailen strategisen narratiivin ja diskurssin käsitteiden teoriaa ja perustelen, miksi tutkimuksessani puhun juuri strategisesta narratiivista enkä diskurssista sillä käsitteet ovat jokseenkin läheisiä. Lopuksi tuon esille taustan, jolle tulen analyysini pohjaamaan. Tämä tausta tarkoittaa analyysin lähtökohtia ja aiemmin mainittuja mahdollisia narratiiviin sisältöä rajoittavia tai ohjaavia sekä normatiivisia että teoreettisia tekijöitä. Teen eron demokraattisen järjestelmän ja Kiinan välille sen suhteen, millaista kilpailua narratiivi kohtaa ja miksi tästä seuraa se, että Kiinassa narratiivi on perusteleva eikä suostutteleva. Lähtökohdat ja historia ovat merkittäviä, koska ne ovat kriittisiä tekijöitä, jos haluamme ymmärtää, miksi narratiivi on sellainen kuin se on ja millaisia dispositioita sillä luodaan toimijoille taas tulevaisuutta varten. Näiden lähtökohtien avulla kykenemme niin ikään ymmärtämään paremmin, millaiset narratiivit ovat mahdollisia ja miksi jokin toinen narratiivi taas ei välttämättä olisi niin onnistunut. Myös Roselle, Miskimmon & O'Loughlin korostavat tätä narratiivin strategisuuden tunnistamista *The aim is not simply to analyze the narratives actors use in international relations. Analysis of narratives might be very interesting for their own sake. However, to make claims about the role of strategic narratives in international relations we must ask what actors are trying to do with narratives.* (Roselle, Miskimmon & O'Loughlin 2013, 19) Käsitteideni pohjustavista olosuhteista on syntynyt aiemmasta tutkimuskirjallisuudesta ja kiinnostuksestani Kiinan poliittiseen järjestelmään.

Kansainvälisten suhteiden kontekstissa toimijat (kuka) eli tarinan henkilöt ovat yleensä kokonaisia valtioita, kansainvälisiä instituutioita (esim. YK), valtiollisten toimijoiden ulkopuolisia suuria toimijoita (esim. Lääkärit Ilman Rajoja ry) ja suuria kansainvälisiä

yhtiöitä (esim. Tencent, Google). Narratiivissa kerrotaan, ketkä ovat toimijoita ja millaisia toimijat ovat. Millainen kertoja on itse, millaisia muut toimijat ovat, millainen kertoja on muiden toimijoiden mielestä ja millaiset suhteet yhdistävät nämä kaikki toimijat. Toimijat dispositioidaan jo tässä vaiheessa. Suuri merkitys on sillä, kuinka muut kertojan näkevät (Chang 2021, 35). Narratiivin uskottavuus on kaikki kaikessa sen kannalta, otetaanko narratiivi vastaan vai ei eli onko se toimivaa ja silloin kertojan on tavalla tai toisella perusteltava ja reagoitava muiden kuvauksiin itsestään. Kuten kirjallisuustieteissä, myös sosiaalitieteissä erityistä huomiota on ohjattava siihen, ketkä kertoja määrittelee tärkeiksi ja ketkä jäävät sivuosaan. Eroavaisuutena kirjallisuuden tutkimukseen on kuitenkin se, että mikäli kirjassa ei henkilöä mainita, tätä henkilöä ei todennäköisesti ole olemassa. Yhteiskuntatieteissä ei näin ole vaan toimija on silti olemassa vaikka häntä ei narratiivissa mainitakaan.

Toimijoiden eli henkilöhahmojen ohella muuttujana on miljöö (missä ja milloin). Miljöö määrittelee sen, millaisessa ympäristössä toimija toimii. Kaunokirjallisuudessa tämä tarkoittaisi paikkaa, johon tarina sijoittuu. Miljöö strategisen narratiivin kannalta asettaa mittasuhteet sille, millaisten asioiden kanssa ollaan tekemisissä. Kansainvälisissä suhteissa tämä voi tarkoittaa koko globaalia maailmaa, maanosaa tai yksittäistä valtiota. Onko Kiinan suurvaltaisuus alueellista vai globaalia? Millä alueella Kiina toimii? Minkälainen miljöö on nimenomaan Kiinan kannalta, nähdäänkö se Kiinalle suotuisaksi? Miljöö voidaan äkkiseltään ymmärtää yksin avaruudellisena miljöönä mutta miljöö tulee ymmärtää yhtä lailla ajallisenä kuin avaruudellisena. Narratiivissa tutkitaan tapahtumien kausaliteettia ja kausaliteettia ei voi olla olemassa ilman ajallisuutta. Puheet nousevasta Kiinasta tai ennustukset liberaalin maailmanjärjestyksen muutoksesta liittyvät ajallisuuteen, eivät avaruudellisuuteen. Niin ikään strategisen narratiivin kannalta ajallinen miljöö mahdollistaa tavoitteet. Tavoitteet ovat jotakin, johon toimilla pyritään ja tavoite voi olla joko muuttaa tai olla muuttamatta jotakin. Joka tapauksessa kyse on muutoksen potentiaalista ja sitä ei voi olla olemassa ilman ajallisuutta.

Toimijan ja miljöön ohella narratiivit pitävät sisältään toiminnan (mikä/mitä). Toiminta kertoo sen, mitä toimijat miljöössä tekevät ja kuinka ne reagoivat tapahtumiin. Toiminta voi olla miljöössä esitettyjen toimijoiden itsensä alulle panemaa tai se voi olla toimijoiden reagointia toisten toimintaan tai kokonaan systeemin ulkopuolisiin tapahtumiin, esimerkiksi luonnonkatastrofeihin. Kuka tekee ja mitä ja millaisia vastauksia teko synnyttää muilta? Mitä jätetään tekemättä?

Tavoitteet (miksi mutta myös miten) ovat se muuttuja, jossa strategisen narratiivin

strategisuus näyttäytyy. Strategisen narratiivin voima piilee siinä, että se järkevöittää ja järjestää maailmaa. Se selittää epäjärjestyksen järjestykseksi. Kansainvälisissä suhteissa narratiivi pyörii paljolti status quon ympärillä (Miskimmon, O'Loughlin & Roselle 2014, 76). Miljöö vastaa siihen, millainen maailma on ja vallitsee maailmassa kertojan kannalta status quo vai onko status quo häiriintynyt. Miksi-kysymys vastaa siihen, miksi status quo on häiriintynyt, jos se on häiriintynyt mutta myös miksi status quolle on tehtävä tai olla tekemättä jotakin. Miksi-kysymyksellä on tällöin sekä motivoiva että maailmaa selittävä ulottuvuus. Narratiivin uskottavuuden kannalta *miksi* on kaikista kriittisin kysymys. Sen on ehdottomasti pystyttävä olemaan viimeinen puuttuva palanen, jonka paikoilleen laittamisen jälkeen kaikki aiemmin tässä yhteydessä mainitut asiat alkavat käymään järkeen. Esimerkiksi arabikevään saavuttaessa Bashar al-Assadin hallitseman Syyrian, al-Assad loi narratiivin, joka selitti valtiollisen uudistumisen kyvyttömyyden liittyvän ideologiaan, radikaaliin islamismiin sekä Syyriaa ulkopuolilta ohjaaviin voimiin. Tämä ei kuitenkaan vastannut kansalaisten käsitystä todellisuudesta, jossa oli syyttäminen hallinnon korruptiota. Niinpä levottomuudet vain lisääntyivät. (Scartozzi 2015, 319–320).

Strategisella narratiivilla on maailmaa järjestävä, järkevöittävä, selittävä ja luova voima. Sen epistemologinen pohja on ajatuksella tiedon sosiaalisesti rakennetusta luonteesta. Tiedon ollessa sosiaalisesti rakennettua, se on mahdollista rakentaa tai järjestää uudelleen (Guzzini 2000, 156–162). Kun tämä on tutkimuksessa premissinä, on aiheellista ottaa esille toinen, hyvin samalla tavalla tiedon rakentumista lähestyvä ja hyvin suosittu käsite, diskurssi.

Molemmat termit jakavat paljon samaa. Diskurssi on lyhyesti sanottuna tapa puhua jostakin. Sen ollessa tapa puhua jostakin, se määrittelee puhuttavan asian ja antaa sille merkityksiä. Yhteisöillä on useasti Michel Foucault'n mukaan niin kutsuttu totuuden regiimi (eli mikä yhteisössä on otettava asioiden todellisena laitana), joka koostuu useista yksittäisistä diskursseista (Foucault 1980, 131). Diskurssin luoja on yleensä se, joka hallitsee kommunikaatiotilaa (Pitsoe & Letseka 2013, 23–26). Tästä seuraa se, että kansainvälisellä kentällä diskurssien luomisen vallasta kilpaillaan, sillä se, joka hallitsee diskurssien luomisen, hallitsee myös samalla keinon järjestää maailmaa ihmisten mieliin. (Campbell 1998; Chang 2021, 34).

Narratiivi toiminnaltaan on todellisuutta luova ja havainnointia muokkaava. Se kertomusluontoisesti ohjaa kuulijaansa ajattelemaan, millä tavalla maailmassa asiat ovat. Tällöin narratiivikin tekee samaa kuin diskurssi eli se kertoo, miten asioiden laita on. Diskurssi on kuitenkin vain tapa puhua yhdestä asiasta olipa asia kuinka laaja hyvänsä. Narratiiviin sisältyy suuri määrä erilaisia diskursseja mutta toisin kuin Foucault'n mainitsema

useista diskursseista koostuva totuuden regiimi, narratiivi jaksottaessaan tapahtumia jaksottaa myös diskursseja. Ajallisuuteen perustuva luonne tekee narratiivista pystyvän keinon seurata status quosta toiseen siirtymistä (Chang 2021, 34). Diskurssit ovat tapoja puhua jostakin asiasta ja narratiivi yhdistää toisiinsa nämä tavat puhua eli kun diskurssit yhdistetään toisiinsa luoden niiden välille kausaliteettia, syntyy narratiivi. Diskurssit ovat puolestaan vuorovaikutteinen osa narratiivia eli se osa, jolla narratiivi vaikuttaa.

Diskurssin selitys voi koskea mitä tahansa, esimerkiksi se voi määrittellä, mitä ovat joukkotuhoaseet. Selitys voi olla laaja ja käsittää joukkotuhoaseiden kohdalla toisistaan erilaisia aseita, kuten ydinaseita, kemiallisia aseita sekä biologisia aseita. Kaikki joukkotuhoaseista eivät välttämättä aiheuta joukkotuhoa. (Bentley 2013, 69–71.) On ollut hyödyllistä esimerkiksi Yhdysvaltojen politiikalle Irakin tapauksessa pitää määrittely tällaisena, joukkotuhon pelkoa aiheuttavana, koska määrittely on mahdollistanut strategisessa narratiivissa perustelun tarpeesta hyökätä Irakiin (em. 68; Braut-Hegghammer 2020). Diskurssit ovat osia, joita yhdistelemällä kertoja luo narratiivinsa. Joukkotuhoaseet liittyvät vaaran tunteeseen ja *vaaran* diskurssi onkin määrittelyltään sopivan epämääräiseksi jätettynä tehokas osa strategista narratiivia irrationaalisen olemassaoloa uhkaavana tekijänä. Toisena esimerkkinä diskurssi huumeista voi määrittellä huumeet vaarallisiksi mutta laillisten päihteiden ja lääkeaineiden väärinkäyttö voi olla olemassaololle vaarallisempaa riippuen vaarallisuuden määritelmästä (Campbell 1998, 349). Narratiivissa huumeiden selittäminen tietynlaiseksi eli diskurssi osanaan mahdollisti Yhdysvalloille aloittaa niin kutsutun sodan huumeita vastaan (Hawdon 2001). Narratiivi saa voimansa samoin mekanismein kuin Foucault esittää diskurssinkin saavan eli narratiivi on uskottava ja tehokas, koska sen sisältämät diskurssit ovat uskottavia ja tehokkaita (Chang 2021, 34–35).

Tämän tutkielman poliittisen toimijan eli Kiinan kommunistisen puolueen käsitystä suurvaltaisuudesta voisi tutkia myös diskurssina mutta oma kiinnostukseni liittyy suurvaltaisuuden diskurssin modaalisuuteen. Suurvaltaisuuden diskurssia tutkimalla voitaisiin nähdä, millainen Kiinan kommunistisen puolueen kuvaus sen suurvaltaisuudesta on mutta ei sitä, mikä diskurssista tekee sellaisen kuin se on. Käsittelemällä diskurssia osana narratiivia, liitetään se osaksi muitakin diskursseja ja kyetään huomaamaan, mitkä tekijät diskurssia rajoittavat. Narratiivia tutkittaessa diskurssit ovat jatkuvasti pidettävä mielessä, koska ne ovat narratiivin vuorovaikutteinen osa ja vaikka puhunkin jatkossa narratiivista, on se ymmärrettävä niin, että diskurssit sisältyvät niihin.

Miskimmon, O'Loughlin & Roselle määrittelevät strategista narratiivia paljolti suostuttelun kautta (Miskimmon, O'Loughlin & Roselle 2013, 20–23; 146; 198). Väitän

kuitenkin olevan eroa sillä, esitetäänkö narratiivi Kiinassa, joka on autokratia vai demokraattisessa järjestelmässä. Demokraattisessa järjestelmässä valtaa pitävät saavat valtansa kansalta ja kilpailevat vallasta kansan edessä. Kilpailu käydään muun muassa kerrotuin narratiivein. Tällöin suostuttelu on sopiva käsite. Kiinassa vallasta taas ei samalla tavalla tarvitse kilpailla. Vaikka puhuttaisiin niin kutsutusta sisäisestä demokratiasta puolueen sisällä, ei Xi Jinpingillä näytä olevan tällä hetkellä tarvetta kilpailla vallastaan kenenkään kanssa. Siksi väitänkin paremman termin Kiinan kohdella olevan narratiivin uskottava perustelu kuin se, että kansalaisia tarvitsisi suostutella.

Perusteleva narratiivi ei tarkoita sitä, että puolue voisi puhua mitä tahansa. Ero narratiivin perustelevuuden ja suostuttelevuuden välillä liittyy narratiivin luojaan asemaan ja siihen kuinka kilpailtu asema on. Strategisen narratiivin teoriassaan Miskimmon, O'Loughlin & Roselle esittävät suostuttelulla olevan suostuttelun spektrissä eri tasoisia rooleja, jolla ne vaikuttavat kuulijaansa. Suostuttelussa narratiivin muodostuminen ontologisesti ymmärretään kahden *tasaveroisen* toimijan kommunikaatioksi, jossa toimijat ottavat toistensa narratiivin esitykset huomioon. Suostuttelu on siis argumenttien esittämistä ja jollain tavalla paremman argumentin esittänyt voi suostutella muut kannalleen (Miskimmon, O'Loughlin & Roselle 2013, 147.) Kiinassa ei ole puolueen kanssa tasaveroista toimijaa. Puolue on pitänyt huolen siitä, että ulottaa valtansa kaikkiin niihin Kiinan sisäisiin toimijoihin, joilla on potentiaali kilpailevaa narratiivia luoda. Strateginen narratiivi pitää siitä huolimatta osata perustella hyvin, jotta se olisi toimiva. Riippumatta siitä suostutteleeko vai perusteleeko narratiivi, sillä on silti sama tehtävä eli pystyä jäsentämään uskottavasti asiat kuulijalle, jonka identiteetti ja käsitys maailmasta on jo syntynyt aiemman tradition ja sosialisiaation seurauksena (Habermas 2000, 29). Kuulija ei ole apoliittinen tai vailla historiaa vaan narratiivi on sovitettava jo luodun maailman omaksuneelle kuulijalle.

Vaikkei kuulijan omaksumaa narratiivia voi enää synnyttää tyhjästä, sitä voidaan muuttaa, koska se on sosiaalisesti rakennettu. Syitä muuttaa narratiivia voi olla useita. Uuden regiimin visioimat tavoitteet voivat poiketa aiemman luojaan tavoitteista. Tämä tilanne voi syntyä politiikassa vallan vaihtuessa. Toiseksi, aiempi narratiivi saattaa osoittautua epäuskottavaksi, kuten kävi aiemmin mainitussa al-Assadin tapauksessa. Tässä tapauksessa narratiivin luojaan täytyi muuttaa itse kehittelemäänsä narratiivia (Scartozzi 2015). Kolmanneksi, vastaanottaja, jota narratiivilla tavoitellaan saattaa olla muuttunut. Ulkopolitiikan tekeminen ei ole enää vain eliitin suostuttelua vaan yhä enemmän kansan suostuttelua ja tämä pätee myös autokratioihin, jotka tavoittelevat pitkäikäisyyttä (Szostek 2017). Muualta tuleviin, kilpaileviin narratiiveihin on niin ikään reagoitava. Tästä

esimerkkinä puolueen edellisen pääsihteerin Hu Jintaon aikakauden niin kutsuttu *harmoninen maailma* (和谐世界), jonka voidaan perustellusti nähdä olleen reagointi maailmalla hänen aikanaan vallinneeseen ajatukseen Kiinan kasvavasta vallasta uhkana muulle maailmalle (Hartig 2015, 248–250). Jos alkuperäinen narratiivi on ollut uskottava, on myös jotenkin uskottavasti perusteltava, miksi muutosta tarvitaan. Nykyinen puolueen pääsihteeriksi Xi Jinping on käyttänyt hyväkseen puolueen sisäistä narratiivista, joka oli valloillaan hänen aloittaessaan kautensa Hu Jintaon kausien jälkeen. Tämä narratiivi apunaan hän on kerryttänyt itselleen paljon suuremman määrän valtaa kuin edeltäjänsä. Tämän vallan lisääntymisestä johtuen on syntynyt tilanne, jossa Xi Jinpingin omat näkemykset ja hänen tapansa tehdä politiikkaa ovat yhä keskeisempiä koko puolueen ja tätä kautta koko Kiinan narratiivista määriteltäessä.

2.3. Strategisen narratiivin pohja Kiinan kommunistisessa puolueessa

Tässä alaluvussa esitellään strategisen narratiivin muodostumiseen vaikuttavista tekijöistä muutamia merkittäviä tapahtumakulkuja historiasta, joiden edelleen katson vaikuttavan analyysin kohteena olevan narratiivin muodostumiseen. Tämä on merkittävää, koska jo eletty historia ja se, miten menneisyys on ymmärretty, ohjaavat edelleen yleisön tulkintoja nykyisestä maailmasta ja sen tapahtumista. Tutkimani strategisen narratiivin yleisö on Kiinan sisäinen ja sille kerrotun narratiivin halutaan olla toimiva johdannon toisella sivulla kerrotuista syistä. Näistä syistä johtuen todellisuus ja kerrottu narratiivi eivät voi olla asymmetrisiä. Näiden tapahtumakulkujen ymmärtäminen on tärkeää myös ymmärtääksemme jo kerrotun narratiivin painoarvoa eli kuinka vahvasti aiempi narratiivi on taustalla tulkitsemassani aineistossa. Lisäksi käyn läpi, miten voimatasapaino puolueen sisällä on muuttunut. Yksipuoluejärjestelmässä näennäisesti hallitsee yksi regiimi, Kiinan tapauksessa Kommunistinen puolue. Demokraattisessa järjestelmässä puolueet eroavat toisistaan aatteellisin perustein ja niillä on eturistiriitoja. Jos valta vaihtuu vaaleissa, uuden regiimin oletetaan toteuttavan uudenlaista politiikkaa, koska sen on jo ennen vallan vaihtumista tiedetty näkevän maailman eri tavalla. Yksipuoluejärjestelmässä johtaja vaihtuu muttei ole itsestäänselvää tämän näkevän maailman eri tavalla kuin edellinen johtaja vaan päinvastoin. Uusi johtaja näyttäytyy ulospäin tulevan samasta regiimistä, jolloin muutoksen odottaminen ei ole selviö, kuten demokratiassa. Jos tavoiteltu muutos on jollain tavalla ristiriidassa aiemman

linjan kanssa, on muutos pystyttävä perustelemaan hyvin. Se sitoo johtajan käsiä, miten vahvasti legitimoitua aiempi politiikka on ollut. Mitä vahvemmin legitimoitua politiikka on ollut, sitä enemmän uusi johtaja joutuu tekemään töitä muutoksen perustelemiseksi. Ensimmäisenä käydään läpi sitä, millä tavoin narratiivia ja sen muutosta ollaan Kommunistisen puolueen sisällä aiemmin legitimoitu ja millaisessa tilanteessa Kiinassa oltiin Xi Jinpingin noustessa valtaan.

Deng Xiaopingin tullessa Maon jälkeen valtaan 1980-luvulla, pyrki hän muuttamaan Kiinan suuntaa sellaiseksi, ettei Maon kaltaista yksinvaltiasta enää Kiinaan tulisi ja ettei Kiina uudestaan kokisi suuren harppauksen kaltaisia katastrofeja (suuresta harppauksesta ks. esim. Dikötter 2010). Jotta hänen tavoittelemansa taloudelliset reformit ja Kiinan suunta ylipäätään pystyttiin muuttamaan, täytyi Dengin ottaa jollain tavalla kantaa Maon tekemään politiikkaan (Blanchette 2022). Deng myönsi julkisesti Maon tehneen omana aikanaan virheitä vaikka suurimmaksi osaksi kertoikin tämän onnistuneen (Nathan & Shi 1996; Keo 2020). Niinpä Deng loi syyn muuttaa vallinnutta narratiivia Maon ajasta ja näin ollen loi perusteet muuttaa myös tehtyä politiikkaa, mikä käytännössä näkyi ideologian roolin pienenemisenä.

Deng yritti luoda puolueen sisälle vallan vaihtuvuutta sekä kollektiivista johtajuutta institutionalisoimalla normatiivisia sääntöjä esimerkiksi kausirajoitteista sekä ikärajoitteista, ja lisäämällä puolueen sisäistä demokratiaa (Pei 2019). Poliittinen ilmapiiri puolueen sisällä muuttuikin sellaiseksi, jossa eriävät mielipiteet eivät tarkoittaneet poliittisen uran loppua ja nöyryytystä (Dittmer 2016, 101). Yksinvaltiutus muuttui kohti hallintotapaa, jota ollaan kuvailtu konsultoivaksi autoritarismiksi (Zhao 1992, 160). Monipuoluejärjestelmässäkin on katsottu hyveeksi, jos yksittäisen puolueen sisälle on mahdollista muodostua klikkejä (McAllister 1991, Loveday & Martin 1996). On puhuttu puolueen sisäisesti demokratiasta, jossa puolueen sisällä eri klikit tekevät yhteistyötä ja samalla myös haastavat toisiaan (Li 2016, 35–40). Strategisen narratiivin kannalta tämä tarkoitti narratiivin nyt potentiaalisesti muodostuvan useamman ihmisen kautta ja altistuvan sisäiselle kilpailulle enemmän kuin Maon aikana.

Puolueen seuraava pysyvä pääsihteeri Jiang Zemin valittiinkin puolueen sisäisten eri leirien välillä kompromissina (Shambaugh 2022). Hän ei ottanut valtaa tai tullut valituksi vain yhden johtajan tai puolueen sisäisen leirin toimesta. Seuraava siirtymä pääsihteeristä toiseen tapahtui niin ikään samalla kaavalla eikä istuva pääsihteeri eli nyt Jiang Zemin päässyt itse valitsemaan seuraajansa. Vallan vaihto ei ollut täysin mutkaton eikä Jiang välittömästi luovuttanut kaikkia uudelle johtajalle Hu Jintaolle kuuluvia paikkoja hallustaan vaan piti de

jure armeijan komennon itsellään. Kyse ei ollut vallankaappauksesta vaan todennäköisesti jälleen kerran sopimuksista puolueen sisäisten leirien välillä.

Hu Jintaon aikakaudella 2002–2012 edelleen poliittisia päätöksiä ohjasi Dengin strateginen narratiivi. Maon ideologia kommunistisesta utopiasta oli menettänyt merkitystään ja valtiota johdettiin byrokraattisemmin talouskasvu edellä, joka näkyi muun muassa uusia virkamiehiä instituutioihin valittaessa (Chen 2018, 296–298). Hu Jintao oli nimellisesti Kiinan vaikutusvaltaisin henkilö mutta de facto-vallaltaan hän oli vain yksi muun poliittisen eliitin joukossa. Hu Jintaon aikainen kehitys paljasti puolueessa ongelmia, joiden korjaaminen lopulta mahdollisti Xi Jinpingin nousun nykyiseen asemaan, jossa hän niin halutessaan voi yksin määritellä strategisen narratiivin.

Hu Jintaon aikana näytti siltä, etteivät leninistisen yksipuoluejärjestelmän rakenteet taipuneet kollektiiviseen johtajuuteen. Päätöksenteko oli tehotonta ja yhteistyö eri instituutioiden välillä hallinnan alemmilla tasoilla oli olematonta instituutioiden tavoitellessa mahdollisimman vaikutusvaltaista asemaa puolueen sisällä muiden instituutioiden kustannuksella (Lawrence & Martin 2011, 14; Swaine 2012, 9). Ongelmat tiedostettiin puolueessa mutta niiden ei katsottu olevan niin merkittäviä, että systeemiä oltaisiin muutettu (Li, 2021). Vaihtoehtoisesti voidaan ajatella, ettei niitä kyetty muuttamaan. Tämä johtui osittain siitä, että nyt kollektivoituneen vallan huipulla välillä vallitsi hiljainen sopimus, jonka mukaan toisten vastuualueille ei kajottaisi (Shirk 2023). Täyttä varmuutta ei ole siitä, mikä johti lopulta Xi Jinpingin valintaan puolueen uudeksi pääsihteeriksi Hu Jintaon toisen kauden päätyttyä mutta on syytä olettaa, että Hu Jintaon kauden päättyminen antoi puolueelle mahdollisuuden nyt korjata tunnistetut ongelmat vahvistamalla uuden johtajan valtaa. Xi otti, tai todennäköisesti sai tehtäväkseen kitkeä nyt suureksi ongelmaksi kasvanutta korrupsiota ja estää puolueen sisäistä kilpailua näkymästä puolueen ulkopuolelle. Esimerkki tällaisesta julkisuuteen tulleesta kilpailusta oli Chongqingin ja Guangdongin provinssien puoluesihteerien Bo Xilain ja Wang Yangin välillä, kun Bo pyrki viemään Chongqingia suuntaan egalitaristisin talousuudistuksin perustuen jo olemassaolevan varallisuuden tasaisempaan jakamiseen, kun taas Wangin malli nojasi uusliberalistiseen ajatukseen varallisuuden kasvattamisesta (Lee 2017, 4–5). Aattellisten erojen näkyminen ulospäin ei ole toivottu ominaisuus leninistisessä yksipuoluejärjestelmässä, koska lähtökohtaisesti leninistinen puolue toteuttaa yksinoikeudella kansakunnalle parhaaksi näkemäänsä ja jo entuudestaan päätettyä politiikkaa (Gore 2016, 8).

Tähän astisella olen pyrkinyt osoittamaan strategisen narratiivin muodostumista

edeltävien olosuhteiden muuttuneen Maon aikaisesta narratiivihegemoniasta suuntaan, jossa yhä useammalla poliittisen eliitin jäsenellä on ollut mahdollisuus saada äänensä kuuluviin. Tämä on ollut tarkoituksenmukainen kehitys. Strategista narratiivia itsessään muutettiin niin, että marxilaisuuteen juontavat ideologiset tekijät eivät enää olleet esillä yhtä paljon. Kun Maon vahvasti ideologiaan perustuvassa narratiivissa oli todettu olevan epätäydellisyyttä, teki se uskottavaksi jatkossa kapitalistisen talousjärjestelmän mukaiset poliittiset uudistukset ja kokeilut, kuten yritysten yksityisomistajuus, ulkomaiset suorat investoinnit, pörssimarkkinoiden avaaminen ja niin edelleen. Tämän jälkeen olen väittänyt vallan liiallisen kollektivisoitumisen ja jäsenille myönnettyjen vapauksien lopulta synnyttäneen uhan, jossa puolue menettää osan vallastaan puolueen ulkopuolelle. Seuraavaksi esitän, kuinka tämä kehityskulku pysäytettiin puolueen sisäisillä rakenteellisilla muutoksilla ja Xi Jinpingin korruptionvastaisella kampanjalla ja kuinka tämä mahdollisti Xi Jinpingin nousun asemaan, jossa hän omaa narratiivin kerronnan yksinoikeuden.

Xi Jinpingin korruptionvastaisen kampanjan kohteeksi joutui satojatuhansia puolueen jäseniä mukaan lukien useita satoja korkea-arvoisia virkamiehiä (Yuen 2014; Fabre 2017; Cai 2022). Vallan huipulta katosi myös Bo Xilain kaltaisia toimijoita, joiden katsottiin kerryttäneen itselleen liikaa valtaa ja uhkaavan näin aiemmin mainitulla tavalla puolueen yksinvaltaa (Lee 2017, 5). Päätöksenteon tehottomuuteen ja instituutioiden omien etujen tavoitteluun vastattiin luomalla uusia instituutioita, joiden tarkoitus oli koordinoida alemmien tasojen instituutioiden välistä yhteistyötä (China Daily 2014, Zhao 2022). Xi Jinping joko nousi tai nostettiin koordinoivien instituutioiden johtoon ja tätä kautta hänelle seurasi rooli suurten linjojen vetäjänä, joiden mukaisesti alemmilla tasolla tuli toimia. Valta, joka oli aiemmin jaettu tasaisemmin toimijoiden välille, kertyi alati enemmän puolueen pääsihteerille. Tämä näkyi muun muassa pääministerin vallan vähenemisenä (Cabestan 2016, Schrader 2022). Toisena rakenteellisen muutoksen kokonaisuutena on ideologian merkityksen paluu. Kun sosiaalisia verkostoja luodaan, uralla kivutaan tai valitaan uusia virkamiehiä instituutioihin, on lojaalius Xi Jinpingiä ja tämän ajatuksia eli toisin sanoen ideologiaa kohtaan paljon merkittävämpää kuin edeltävien vuosikymmenten aikana (Jia 2022). Byrokratiassa toimivien mahdollisuus pysyä neutraalina on kaventunut (Ang 2022, 5–6). Mahdollisesti edelliset 30 vuotta esiintynyt jonkinasteinen sisäinen demokratia on kadonnut ja on esitetty, ettei merkittäviä toisia klikkejä Xi Jinpingin aikana enää olisi (Fewsmith 2021, 266; Cai 2022; Lam 2022).

Xi otti kantaa myös kollektivoitunutta valtaa ylläpitäviin sääntöihin. Deng oli luonut

omana aikanaan dokumentteja, jotka normatiivisesti ohjasivat puolueen toimintaa. Pystyäkseen muuttamaan vallinnutta poliittista ilmapiiriä, perustelemaan narratiivissaan nyt tapahtuvan vallan keskittämisen yleisölle uskottavasti ja delegitimoidakseen kollektiivisen vallan, täytyi hänen muuttaa olemassaolevaa normatiivista ohjeistusta. Kollektiivisen johtajuuden tavoittelu muutettiin dokumentteihin demokraattisen sentralismin tavoitteluksi. (Pei 2019, 2–3.) Demokraattinen sentralismi odottaa kaikkien puolueen jäsenten noudattavan ja kunnioittavan keskusvallan eli tässä tapauksessa Xi Jinpingin päätöksiä vaikka he olisivatkin eri mieltä asiasta. Demokraattinen sentralismi oli periaatteena kollektiiviseen johtajuuteen verrattuna vallan keskittämistä vaikka pitääkin sisällään sisäisen demokratian elementtejä. (Thornton 2021.)

Dengin sana painoi vielä 15 vuotta hänen kuoltuaankin ja siksi Xin tuli perustella, miksi hän tulee toimimaan Dengin periaatteiden vastaisesti. Esiitetty perustelu oli yleisen tilanteen muuttuminen. Julkisuudessa esitettiin nyt doktriineja ja sloganeita, jotka osoittivat Kiinan olevan uudella aikakaudella sen kehityttyä kansainvälisesti vaikutusvaltaiseksi toimijaksi (Jones 2022). Ajatus uudesta aikakaudesta (新时代, xīn shídài) on edelleen säännöllisesti esillä puolueen narratiivissa ja sitä tukien ollaan perustettu jopa näyttelyitä (Xinhua 2022). Xi Jinpingin ajatuksineen on huomattavasti enemmän esillä kuin kukaan muu poliittisesta eliitistä (Esarey 2021). Uusi aikakausi liitetään vahvasti Xi Jinpingiin ja johtava ideologinen doktriini kuuluu *Xi Jinpingin ajatus sosialismista kiinalaisia erityispiirtein uudella aikakaudella*.

Xin aikana yksinvaltiainen Mao on tuotu jälleen keskeisempään rooliin. Tämän alaluvun alkuun viitaten, Deng siirsi omalla kerronnallaan Maon kunniakkaasti historiaan. Samalla hän antoi ymmärtää, että on kuitenkin aika valita uusi suunta. Kiinan kehitys kukoistukseen on tavattu nähdä alkaneen Dengin aikaisista poliittisistä muutoksista mutta Xi ensimmäisinä vuosinaan liitti Maon ajan osaksi mainittua kehitystä jälleen legitimoiden kaikkea sitä, mitä Mao oli (Zhao 2016, 85; Fewsmith 2021, 149–151). Kun Dengin pyrkimys oli osoittaa vallan liiallisen keskittämisen johtavan huonoihin ratkaisuihin, kuten suureen harppaukseen, Xi legitimoikin Maon asemaa vahvana johtajana ja varsinaisena kehityksen aloittajana.

2.4. Haastaja ulkopuolelta

Edellisessä aluvussa käsiteltiin sitä, millaisessa poliittisessa ympäristössä narratiivia synnytetään Kommunistisen puolueen sisällä. Tämä aluku paneutuu siihen, millä keinoin Kommunistinen puolue reagoi sen ulkopuolelta tuleviin narratiiveihin. Tämä käsittää sekä muut Kiinan sisäiset toimijat että Kiinan ulkopuoliset toimijat. Strategisen narratiivin teorian mukaan narratiivin onnistuminen vaatii uskottavan narratiivin sisällön lisäksi ympäristön, jossa narratiivia tukevat äänet pääsevät kuuluviin (Miskimmon, O'Loughlin & Roselle 2013, 215). Tähän liittyen esitän, miten Kiinan sisällä Kommunistinen puolue on rakentanut ympäristön sellaiseksi, että ensinnäkin ulkoa tulevan (esimerkiksi toisen valtion hallinnon edustajan) kertoman narratiivin on sellaisenaan vaikeuksia saavuttaa kiinalainen yleisö ja toiseksi, kuinka hankala tämän narratiivin on saada tukea. Aluksi käsitelen median roolia tällaisen ympäristön luojana ja tämän jälkeen Kiinan sisällä vallitsevia rakenteita, kuten erilaisia instituutioita, jotka säätelevät Kommunistisen puolueen ulkopuolisten toimijoiden vaikuttamismahdollisuuksia.

Ymmärtääksemme, millaiset mahdollisuudet narratiivin luojalla on saada narratiivinsa esille, on ymmärrettävä vallitsevaa mediaympäristöä (Roselle, Miskimmon & O'Loughlin 2013, 14). Kiinassa mediaympäristö on aina ollut vahvasti Kommunistisen puolueen kontrolloima mutta sen kehitys on mukailnut edellisessä aluvussa kuvailtua poliittista kehitystä ja se on vuosikymmenten saatossa 2000-luvulle asti saanut jonkin verran vapauksia. Dengin reformien myötä 1970-luvun lopulla mediaa alettiin kaupallistamaan ja myös yksityisomistajuutta median saralla vahvistettiin (Stockmann & Gallagher 2011). Tämä näkyi mediatoimijoiden sekä mediasisällön monipuolistumisena ja määrällisenä moninkertaistumisena (Wu 2000, 47; Jiang & Ren 2016, 14). Media ei Kiinan kansantasavallassa missään välissä ollut vapaa siinä mielessä missä lehdistönvapaus klassisessa liberalismissa ymmärretään mutta vuoteen 2008 tultaessa oltiin kontrollia löyhennetty sen verran, että esimerkiksi kriittistä journalismia tekevän sanomalehti Caijingin oli ollut mahdollista nousta maan kymmenen luetuimman sanomalehden joukkoon (Scotton & Hachten 2010). Kuten aiemmassa aluvussa tuli esille, näinä aikoina tunnistettiin puolueen sisällä tarve muutokselle vallan liiallisen kollektivoitumisen seurauksena. Tämän ohella

kansan tyytymättömyys korruptioon poliittisen järjestelmän sisällä näkyi Hu Jintaon kausilla lisääntyneinä mielenilmauksina (Taylor 2012). Puolueen sisällä taas mielenilmausten lisääntymisen katsottiin liittyvän korruptioon kohdistuvan aiheellisen tyytymättömyyden lisäksi lehdistönvapauden kasvuun, koska lehdistö oli nyt vapaampi kommentoimaan ongelmia (Repnikova 2016, 55). Läpi 2000-luvun alun maailmalla oltiin nähty autoritaaristen regiimien romahduksia vallankumousten seurauksena niin entisissä sosialistissa valtioissa kuin lukuisissa islaminuskoisissa valtioissakin (ks. väri vallankumous ja arabikevät). Olemassaolon katoamisen pelko sai Kommunistisenkin puolueen reagoimaan ja lehdistönvapautta alettiin Xi Jinpingin tultua rajoittamaan huomattavasti (Jiang & Ren 2016, 23–24).

Ensimmäisinä vuosinaan tultuaan valtaan Xi Jinpingin johdolla julkaistiin dokumentti, jossa länsimaisesta käsityksestä lehdistönvapaudesta puhutaan yhtenä kiinalaista yhteiskuntaa uhkaavana tekijänä (Zhao 2016, 85). Mediakontrollista vastaavia toimijoita lisättiin muun muassa perustamalla vuonna 2014 vaikutusvaltainen Cyberspace Administration of China, CAC (Repnikova 2016, 72–80). Yleisesti propagandasta vastaavan korkean tason instituution, Central Propaganda Departmentin kanssa CAC luo viikoittain ohjeet siitä, millaisia asioita median tulee sensuroida ja ohjeet jaetaan alaspäin aina yksittäisille mediatoimijoille asti (Xu & Albert 2014, 1–2). Samat instituutiot ovat myös listanneet, mitkä mediat ovat sellaisia, joiden näkyvyyttä tulee rajoittaa esimerkiksi uudelleenjulkaisun kieltämällä ja aiemmin mainittu Caijing (nykyisin Caixin) on yksi monista tähän joukkoon kuuluvista (Reuters 2021; Boyd 2021). Sensuuriin kuuluu olennaisena osana myös niin kutsuttu *Kiinan palomuri*, joka estää pääsyn tietyille sivustoille Kiinan sisältä. Sivustoihin kuuluvat useat länsimaiset hakukoneet sekä sosiaalisen median toimijat, kuten Google, Facebook, Youtube ja Twitter, jotka on korvattu Kiinan omilla, Kommunistisen puolueen kontrollin mahdollistavilla vaihtoehdoilla, kuten Baidu, WeChat, bilibili ja Sina Weibo.

Kiinassakin kansalaisten käyttämät alustat tiedon hankintaan ovat siirtyneet lisääntyväst internetiin ja sosiaaliseen mediaan (Liu 2017). Weibon ja WeChatin kaltaiset alustat mahdollistavat tiedon välityksen ja luomisen myös sellaisille toimijoille, jotka eivät saa perinteisen median toimintaan oikeuttavaa medialisenssiä. Sina Weibo on etenkin alusta, jota usea tällainen ihminen on käyttänyt niin kutsuttuna mikrobloginaan (Xu & Albert 2014 4–5). Nykyisin myös tätä tilaa kontrolloidaan tiukasti ja esimerkiksi Weiboon tulee kirjautua omalla nimellään. Suosituimmilla mikroblogeilla on miljoonia seuraajia, jolloin heidän

kauttaan informaatiota saa suurempi määrä ihmisiä kuin monen perinteisen median nimikkeen kohdalla. Näitäkin toimijoita seurataan nykyisin tarkkaan ja esimerkiksi korruptiosta blogannut Charles Xue joutui oikeustoimien kohteeksi vuonna 2013 (Xinhua 2013). Kun ei voida enää kirjoittaa salanimen takaa ja kun voidaan huomata oikeustoimien kaltaisten rangaistusten olevan mahdollisia, synnyttää se luonnollisesti myös itsesensuuria.

Estämällä pääsy sivustoille, joita ei voida kontrolloida, rajoitetaan mahdollisuutta sellaisen narratiivin leviämiseksi, joka ei ole mieluinen. Tämä tarkoittaa sitä, että kansalaisten etsiessä informaatiota, heidän halutaan törmäävän aina puolueen strategista narratiivia tukevaan informaatioon. Mediakentän kontrollointi toimii keinona monopolisoida oma narratiivi.

Xi Jinpingin kausien aikana on havaittu merkittävää kasvua poliittisten sloganeiden ja ideologisten hankkeiden esiintymisessä mediakentällä (Roberts et al. 2022, 20). Julkaisut, kuten tutkimani People's Daily, eivät ole pääasiallisesti keinoja välittää tietoa vaan ylläpitää luotua narratiivia. Median tehtävä ei ole kyseenalaistaa puolueen valtaa vaan ottaa se oletuksena sillä klassisen liberalismien mukainen lehdistönvapaus tarkoittaisi vallan luovuttamista jollekin toiselle toimijalle kuin Kommunistiselle puolueelle ja tämä on leninistisen yksipuoluejärjestelmän periaatteiden vastaista. Ensisijaisesti mediassa mukaillaan regiimin näkemyksiä, luodaan niille sisältöä ja tulkitaan niitä. Xi Jinpingin korostunut rooli suurten linjojen vetäjänä vaatii suurten linjojen tulkintaa päivittäisen politiikan teoksi. Mediakentällä ylläpidetään virallista narratiivia käymällä normaalia päivittäistä poliittista keskustelua, jossa omat esitykset pohjataan Xi Jinpingin ajatusten mukaisiksi. Yksi silmäänpistävimmistä löydöistä aineistoa tutkiessani oli se, kuinka toimijat lähes kilpailevat toistensa kanssa siitä, kuka pystyy parhaiten konkretisoimaan Xi Jinpingin esittämiä suuria linjoja tai liittämään oman toimintansa näiden linjojen mukaiseksi.

Joitakin vapauksia medialla silti edelleen on. Kansalaisten elinolojen parantaminen ja heidän pitämisenä tyytyväisenä on yksi toimivimmista keinoista taata puolueen valta ja median rooli ongelmien esilletuojana on tässä yhtälössä tärkeä. Sensuuri ja mediakontrolli eivät poista ihmisille näkyvissä olevia ongelmia vaan ne voivat estää ongelmista seuraavan kritiikin kollektivoitumisen, kun ongelmat eivät leviä niin monen ihmisen tietoisuuteen. Ensisijassa kohdatut ongelmat pyritään ratkaisemaan ja olemaan reaktiivisia, jolloin ongelman ympärille ei pääse muodostumaan merkittävää oppositiota (Gries & Wang, 13). Kun media nostaa esille ongelmia, sen toivotaan osallistuvan esittämällä samalla ongelmiin ratkaisuja niin kutsutun konstruktivistisen journalismin hengessä (Repnikova 2016, 62–64; Zhang

2020). Puoluetta on läpi historian riivannut sen jäsenten oman edun tavoittelusta johtuvat seuraukset, kuten epäonnistumisesta tai huonoista poliittisista ratkaisuksista johtuvien ongelmien peittely ja tilastojen vääristely. Medialle jonkin verran vapauksia antamalla halutaan kannustaa journalisteja vähentämään näitä tapauksia, jotka muuten jäisivät puolueen sisäisestäkin selviämättä. Joissakin tapauksissa ongelmien tuonti julkiseen levitykseen ei ole toivottavaa ja sitä varten on olemassa niin kutsuttu neican-järjestelmä (内参), jossa journalistien tekemä työ päättyy ainoastaan puolueen sisäisesti rajatulle joukolle (Tsai 2015, 1093–1103).

Joissakin tapauksissa nämä vapaudet tuoda esille ongelmia ovat pakottaneet puolueen reagoimaan ja kalibroimaan narratiiviaan. Vuonna 2015 eli jo koventuneen mediakontrollin aikana yksittäisen journalistin Chai Jingin julkaisema omakustanteinen dokumentti *Qióngdǐng zhī xià* (穹顶之下, englanniksi julkaistu nimellä *Under the Dome*) käsitteli Kiinan suurkaupunkien saastetilannetta ja huonoa ilmanlaatua. Dokumentti keräsi kolmen päivän aikana yli 100 miljoonaa katselukertaa (BBC 2015). Puolue reagoi dokumenttiin aluksi positiivisesti kehuen sitä rakentavaksi mutta julkisen keskustelun kääntyessä puoluetta vastaan elokuva lopulta sensuroitiin. Se kuitenkin pakotti puoluetta reagoimaan saasteiden aiheuttamiin ongelmiin ja luonnollisesti tämä näkyi ja näkyy edelleenkin aineistossani puolueen korostaessa ekologisuuttaan ja pioneerityötään ilmastonmuutosta vastaan taistellessaan. Tällaiset vaikuttamismahdollisuudet ovat silti harvassa, koska median regiimille tuottama vastuu kansalaisten silmissä tarkoittaisi, ettei kaikki kontrolli ole puolueen käsissä.

Media on puolueen kontrollissa mutta puolue tasapainottelee puolueen valtaan kohdistuvien median vapaudesta seuraavia positiivisia ja negatiivisia vaikutuksia. Toisessa vaakakupissa ovat puolueen vallan lujittamisen mahdollistavat toimet sen pystyessä puuttumaan tehokkaammin vallitseviin ongelmiin ja näyttämään reaktiivisemmalta. Toisessa vaakakupissa taas on valta, joka joudutaan luovuttamaan jollekin ulkopuoliselle toimijalle. Tämä toimija voi ongelman esille tuomalla aiheuttaa vallitsevan narratiivin ja havaittavan todellisuuden välille asymmetrisyyttä, mikä tarkoittaa sitä, että puolue joutuu suunnitelmiansa vastaisesti reagoimaan tähän asymmetrisyyteen muuttamalla narratiiviaan. Puolueen kannalta ihanteellisessa tilanteessa media nostaisi esille vain ongelmia, jotka puolue haluaakin ratkaista.

Median rooli alaluvun alussa mainittuna strategista narratiivia tukevan ympäristön luojana tulee Kiinan kohdalla ilmi erityisen hyvin. Puolueen narratiivia pidetään säännöllisesti

esillä monipuolisesti ja vastaavasti kilpailevat narratiivit eivät sellaisenaan saa samalla tavalla jalansijaa. Tätä tilannetta ylläpitävät yhteiskunnassa tähän tarkoitukseen rakennettut instituutiot, kuten CAC ja CPD. Sosiaalisessa mediassa seurataan tarkasti miljoonien seuraajien mielipidevaikuttajia ja heidän toimintaansa tarvittaessa rajoitetaan. Mielipidevaikuttajia on myös sosiaalisen median ulkopuolella ja puolueen näkökulmasta heilläkin on mahdollisuus kerryttää ympärilleen seuraajia luoden narratiivilleen oman tukiympäristön. Näidenkin toimijoiden seuraamiseksi puolueella on omat instituutionsa, jotka esittelen seuraavaksi lyhyesti.

Merkittävän toimija näistä on United Front Work Department, UFWD. UFWD jakautuu useisiin eri osastoihin, joilla on eri vastuualueita. Näitä vastuualueita ovat muun muassa Tiibet, Xinjiang, uskonnolliset yhteisöt, etniset yhteisöt ja muut puolueet kuin Kommunistinen puolue (Joske 2020, 19). UFWD:n esitetään toimivan välittäjänä Kommunistisen puolueen ja Kommunistisen puolueen ulkopuolisten toimijoiden välillä edistäkseen Kommunistisen puolueen omia tavoitteita niissäkin ympäristöissä, joissa sillä ei välttämättä ole yhtä vahvaa jalansijaa kuin kiinalaisen han-enemmistön keskuudessa (Bowe 2018, 3). Tämä koskee ulkomailla asuvia kiinalaisia, ulkomaisia poliittisia toimijoita mutta myös Kiinan sisäisiä toimijoita. Kaikille mainituille vastuualueille yhteistä on se, että niissä on mahdollista puolueen virallisesta narratiivista poikkeavan narratiivin saavan jalansijaa. Uskonnollisissa ja etnisissä yhteisöissä voi olla omat auktoriteettinsa, jotka vaikuttavat yleisönsä maailmankatsomukseen merkittävällä tavalla. Etniset yhteisöt voivat lisäksi kokea olevansa enemmistökulttuurista erillään olevia (Chandra 2006, 419). Tiibet ja Xinjiang ovat provinsseja, joissa uskonnolliset ja etniset yhteisöt ovat erityisen laajoja. Olemalla yhteydessä ja valvomalla näitä yhteisöjä pyritään siihen, ettei mahdollisesti erilainen maailmankatsomus aiheuta vastustusta puolueen viralliselle narratiiville. Ulkomailla UFWD pyrkii järjestämään kiinalaista diasporaa sellaiseksi, että myös Kiinan rajojen ulkopuolella kiinalaiset olisivat puolueen virallisen narratiivin alaisia muun muassa yrittämällä pitää kiinalaisen diasporan yhtenäisenä (Bowe 2018). Xi Jinpingin aikana UFWD:n rooli on korostunut ja hänellä on esitetty olevan tarkoituksenaan tiukentaa UFWD:n otetta sen vastuualueilla (Mattis & Joske 2019).

2.5. Yhteenveto

Tämä luku oli tarkoitettu esittelemään strategisen narratiivin teoriaa. Tavoitteenani oli edetä askel askeleelta strategisen narratiivin teorian esittelystä tulevan analyysini premisseihin. Ensimmäisessä alaluvussa esitin pehmeän vallan olevan hyvä konsepti mutta jonka käytössä ollaan keskitytty lähinnä tutkimaan jäävuoren huippua; näennäisesti hyvää tahtoa ilmentäviä projekteja, urheilutapahtumia ja niihin osallistumista, opiskelijavaihtoja, kehitysapua, kulttuurivaihtoa, humanitaarista apua ja niin edelleen. Strategisen narratiivin teorian kannalta pehmeän vallan tutkiminen on yleensä tarkoittanut narratiivin vastaanotettavuuden tutkimista eli kuinka hyvin edellämainitut hyvän tahdon toimet otetaan yleisön keskuudessa vastaan.

Oma tutkielmani keskittyy narratiivin luomiseen ja välittämiseen ja toisessa alaluvussa esittelin näitä toimintamekanismeja. Esitin narratiivin eli tarinan muokkaavan kuulijansa havainnointia omasta itsestään, ympäristöstään sekä kaikenlaisista muista toimijoista tässä ympäristössä. Strategisessa narratiivissa selitetään vallitseva maailma ja sen toimijat tietyntylaisiksi ja mikäli tämä selitys tuntuu kuulijoidensa keskuudessa totuudenmukaiselta ja auttaa heitä uskottavasti järjestämään itse havainnoimansa tapahtumat, narratiivi on toimiva. Vaikka diktatuuria lähestyvässä autokratiassa regiimin valta voikin näyttää rajattomalta, ei narratiivin kertojalla silti ole käytössään rajattomat vaihtoehdot, joista narratiivinsa valita. Sitä rajoittavat ja ohjaavat useat erilaiset tekijät.

Kolmannessa ja neljännessä alaluvussa halusin osoittaa, millaisia tekijöitä nämä konkretiassa voisivat olla. Esitin nämä tekijät tutkielmani aiheen kontekstissa, jotta lukijalla on myös analyysivaiheessa paremmat työkalut ymmärtää, miten olen analyysia tehdessäni aineistoni ymmärtänyt. Erotin alaluvut sen perusteella, ovatko narratiivia ohjaavat ja rajoittavat tekijät Kommunistisen puolueen sisä- vai ulkopuolella. Autoritaarisessa yksipuoluejärjestelmässä tämä jaottelu on jonkin verran keinotekoinen, kun puolueella on niin vahva ote myös ulkopuolisiin toimijoihin ja ympäristöön. Toiseksi, kolmas alaluku keskittyi teorian kannalta enemmän muodostumiseen ja neljäs narratiivin välittämiseen. Kolmannessa alaluvussa kävin hyvin lyhyesti läpi puolueen historian ja kuinka Maon ideologiaa painottavasta yksinvaltiudesta siirryttiin kohti byrokraattisempaa järjestelmää, jossa valta jakautui ja miten lopulta päädyttiin takaisin keskittämään valtaa yhdelle henkilölle. Esitin

Kiinassa vallinneen Maon jälkeen noin 20 – 30 vuotta aikakauden, jossa demokraattisen järjestelmän pitkäikäisyyden takaavia tekijöitä, kuten vallan vaihtuvuutta ja itsenäistä byrokratiaa pyrittiin tuomaan yksipuoluejärjestelmään muun muassa yrittämällä institutionalisoida normatiivisia sääntöjä. Xi Jinpingin aikakausi osoitti, ettei tämä onnistunut vaan yksinvaltiuden mahdollistavan koneiston saikin takaisin käyntiin laittamalla Dengin seinästä ottama pistoke vain takaisin paikoilleen.

Neljännessä alaluvussa käsitelin sitä, miten narratiivi saa tukensa yhteiskunnassa puolueen ulkopuolella. Esitin kilpailevien narratiivien jäävän pimentoon, koska mediassa käsitelty narratiivi on pääosin puolueen narratiivi. Strategisen narratiivin uskottavuuden ohella sen onnistuminen kaipaa tukea ja tuki mahdollistetaan tässä tapauksessa nostamalla narratiivi monopoliasemaan. Narratiivia haastavia sekä narratiivin uskottavuuteen negatiivisesti vaikuttavia tekijöitä pyritään rajoittamaan ennen ilmestymistään jatkuvasti kehityksen kohteena olevalla teknologialla, mediatoimijoiden ja kansalaisyhteiskunnan itsesensuurilla sekä estämällä potentiaalisesti haitallisia kollektiiveja syntymästä.

On myös mahdollista löytää muita tekijöitä, jotka voivat ohjata tai rajoittaa narratiivin kertojan mahdollisuuksia. Esimerkiksi aattelliset tekijät, kuten valittu ideologia ja etenkin tänä päivänä nationalismi voidaan nostaa esille. Nationalismia on kuvattu kaksiteräiseksi miekaksi, koska se voi lopulta kääntyä kertojaansa vastaan (Laine 2015). Jakamalla ihmiset keinotekoisesti meihin ja heihin ja luomalla meihin kohdistuvia yhteisiä uhkakuvia voidaan saada muuten hyvin toisistaan muun muassa etnisen taustansa perusteella eroavat ihmiset tuntemaan yhteenkuuluvuutta (Blanchette 2019, 127–128). Voimakas kansallistunne saattaa kuitenkin kasvaa kertojaansa suuremmaksi ja alkaa rajoittamaan mahdollisuuksia, kuinka maailman tapahtumiin voidaan reagoida. Jos Yhdysvallat nähdään joka tilanteessa roistona pyrkimässä suistamaan Kiinan kehitys raiteiltaan ja kurjistamaan kiinalaisten elämää, voi olla vaikeaa ymmärtää, miksi Yhdysvaltojen kanssa suhteita liennytetään.

3. Metodologia ja aineisto

3.1. Aineisto

Tässä tutkimuksessa aineistona on *People's Daily* (人民日报) julkaisun artikkelit noin kahden vuoden ajalta sekä sen lisäksi muita aiheen kannalta relevantteja julkaisuja kiinalaisilta valtiollisilta ja akateemisilta toimijoilta. *People's Daily* on tutkimuksessa aineistona roolinsa vuoksi. Useasti *People's Daily* koetaan merkittäväksi, koska se nähdään laajalevikkiseksi ja suosituksi julkaisuksi (ks. esim. Guan 2018). Tästä jää vaikutelma sen olevan merkittävä, koska se saavuttaa aamupalapöydän monessa kodissa ja koska ihmiset hankkivat tietonsa sitä kautta. Pidän tätä *People's Daily* roolia toissijaisena etenkin Xi Jinpingin aikakaudella.

People's Daily keskeinen asema tulee sen hegemonisesta roolista mediadiskurssin määrittelystä medioiden keskuudessa (Kewalramani 2022). Julkaisu, kuten Xi Jinping itse on vuonna 2019 sanonut, on kommunistisen puolueen keskuskomitean virallinen uutisjulkaisu (*People's Daily* 2023). Tässä tutkimuksessa se nähdään roolissa, jossa sillä on valta asettaa linja, jota muiden mediatoimijoiden on oman asemansa säilyttämisen kannalta turvallista seurata. *People's Daily*ssa julkaistavissa artikkeleissa kirjoittajilla on todennäköisesti selkeämmät näkymät kommunistisen puolueen sisälle mutta en kuitenkaan ajattele artikkeleiden olevan yleensä kalkeeripaperikopioita Xi Jinpingin tai tämän klikin ajatuksista. Ajattelen lehdessä olevien artikkeleiden olevan tulkintaa siitä, mihin suuntaan Xi haluaa Kiinaa vietävän ja mikä on johtajille tärkeää. Se on yksi monista toimijoista, jotka konkretisoivat Xin sanomisia mutta ollessaan keskuskomitean virallinen uutisjulkaisu sillä on erityinen painoarvo.

Se voi tarjota myös jonkinlaisen näkymän puolueen sisäisiin valtakamppailuihin, kuten Wall Street Journalin toimittaja Lingling Wei antoi ymmärtää esittäessään Xin vallan olevan heikompaa kuin tähän asti oltiin ymmärretty (Wall Street Journal 2022). Väite oli

rohkeahko mutta siinä on perää, että People's Dailyssa voidaan kenties jonkin verran tulkita erilaisia puolueen sisäisiä voimasuhteita. Koska People's Dailyssa esitetään se, mikä on johtajille tärkeää, voidaan tulkintoja verrata muissa yhteyksissä esille tullessiin prioriteetteihin. Julkaisun voidaan nähdä ikään kuin näyttävän vihreää valoa tiettyjen asioiden käsittelemiselle tietyllä tavalla. Tällainen ristiriitojen tulkinta on tietenkin hankalaa sillä johtajien prioriteetit ollaan voitu alkujaankin tulkita väärin, jotain on voinut jäädä huomaamatta tai johtajien prioriteetit ovat muuttuneet. Yleisesti tämä valtakamppailujen näkeminen lehdestä voidaan ymmärtääkin mielummin siten, että kelle tai millaiselle kokonaisuudelle julkaisussa esitetään lojaaliutta.

Artikkeleita tulkitessa monesti painotin itselleni ajatus, kuinka kiinalaista julkista mediaa lukiessa tulee kiinnittää huomiota yleisöön, jolle artikkeli on mahdollisesti kirjoitettu. Jos artikkeli vaikuttaa minun mielestäni tavoitteitaan vahingoittavalta, tulee miettiä, kenen kannalta se vahingolliseksi tulkitaan ja onko artikkeli pääasiallisesti minulle tarkoitettu. Artikkelin yleisö voi olla jotakin muuta kuin koko Kiinan kansa. Viime kädessä kommunikaatio voi olla tarkoitettu vain Xi Jinpingin klikin eliitille, jolloin kyse on lojaaliuden esittämisestä. People's Dailylla on edelleen jonkin verran jäljellä historiallisesta roolistaan tiedon levittäjän hegemonisesta asemastaan. Tässä roolissa sen tärkein yleisö nykyään on kuitenkin vain puolueen muut jäsenet. Kun People's Dailyyn pääsee kaikelta poliittiselta jargonialta enemmän ja enemmän sisälle, on siitä huomattavissa kommunikaation olevan osittain myös väylä eri instituutioille kommunikoida keskenään. Johtuen järjestelmän hierarkisesta luonteesta, tiedon välittyminen instituutiolta toiselle tai varsinkaan alhaalta ylös ei ole itsestään selvää. People's Daily tarjoaa virallisen linjan, jota seurata ja jonka avulla puolue pyrkii takaamaan koherenssin instituutioiden välillä.

People's Daily muodostaa aineistoni rungon mutta aineistoon kuuluu myös puheita, muistioita ja muita asiakirjoja, jotka niin ikään ovat puolueen johtajien keinoja kommunikoida. Strategisen narratiiviin teoriaa kehittäneet tutkijat esittävät sisällönanalyysin yhdeksi keinoksi sekä muodostumisvaihetta että välittämismuutosta tutkiessa (Roselle, Miskimmon & O'Loughlin 2014, 78–79). Niinpä aineistoni rungon etsin People's Dailyyn internetversion hakua käyttäen. People's Dailyyn haku ei anna tuloksia kuin noin kahden vuoden ajalta. Julkaisulla on omat arkistonsa mutta ne eivät ole vapaasti saatavilla vaan ovat maksuaurin takana. En kuitenkaan koe tämän merkittävässä määrin haittaavan tutkimukseni tekoa. Se luo tapahtumahorisontin, joka ei kenties ole selkeä aloituspiste tutkielmalle, kuten esimerkiksi pandemian alku olisi mutta tarjoaa siitä huolimatta satoja hakutuloksia käyttämilleni hakusanoille. Osa muusta aineistosta ja asiakirjoista ylsi kuitenkin pidemmälle

kuin mihin People's Dailyn haku ja tämän aineiston kohdalla huomioon otettiin vain vuodesta 2013 eteenpäin löydetty aineisto, koska Xi Jinping nousi valtaan vuoden 2012 lopulla. Varsinainen People's Dailyn aineisto on vuosien 2021 ja 2023 väliltä.

Siinä missä vastuullinen suurvalta tuotti People's Dailyn haussa määrällisesti suuren määrän artikkeleita, joita lisäksi julkaistiin lisää säännöllisesti, oli hankalaa löytää vastaavaa toista käsitettä liittyen Kiinan rooliin maailmalla. Kiinan sisäisessä akateemisia artikkeleita sisällään pitävässä tietokannassa China National Knowledge Infrastructuressa suurvaltapolitiikkaa käsittelevistä julkaisuista on löydettävissä jonkinlainen konsensus käytetyistä käsitteistä (ks. esim. Zeng 2015). Esiin nousevat käsitteet, kuten *näkyväksi nouseva valta* (崛起国) tai *nouseva suurvalta* (新兴大国). Kummallakaan käsitteellä ei kuitenkaan Xinhuan eikä People's Dailyn tietokannasta löydy merkittäviä tuloksia mikä on hieman kummallista ottaen huomioon niiden suhteellisen suosion akateemisissa piireissä. Sittemmin hieman sattumalta törmäsin käsitteeseen *maailman suurin kehittyvä valtio*. Tällä käsitteellä hakutuloksia löytyi. Strategisen narratiivin kannalta akateeminen keskustelukin on tietysti tärkeää ja etenkin Kiinassa, jossa akateeminen maailma on enempi alisteinen politiikan tekemiselle kuin länsimainen ihanteellinen malli akateemisesta maailmasta itsenäisenä politiikasta. Joka tapauksessa esiintyneet käsitteet nouseva suurvalta ja näkyväksi nouseva valta jossain määrin merkitsevät samaa kuin maailman suurin kehittyvä valtio ainakin siinä mielessä, että ne vaikuttavat edustavan jotain muuta roolia kuin jo olemassaolevaa suurvaltaa.

Mikäli aineisto oli kiinankielistä, kuten People's Dailyn artikkelit kaikki olivat, ne käännettiin itse ja epäselvissä tapauksissa käytettiin DeepL-nimistä ohjelmaa, joka osoittautui kaikista toimivimmaksi kääntäjäksi. Aineistoa tulkittiin kvalitatiivisesti etsimällä aineistosta Burken mainitsemia narratiivin muodostavia osia. Aineistoa järjesteltiin teemoittain sekä suurvallan että kehittyvän valtion käsitteiden alle. People's Dailyn haku antoi tuloksia eteenpäin muihin julkaisuihin ja suurimmassa osassa tapauksia sama artikkeli oli julkaistu useammalla sivustolla. Näitä artikkeleita käsiteltiin yhtenä artikkelina mutta tiedostettiin artikkelin mahdollinen suurempi painoarvo verrattuna artikkeliin, joka oli julkaistu vain yhdellä sivustolla.

3.2. Metodologia

Tutkin strategista narratiivia samalla tavalla kuin narratiiveja eli kertomusta voidaan yleisestikin tutkia kirjallisuustieteissä. Strategisen narratiivin muodostumisen ja välittämisen tutkiminen vaatii kommunikaation syntymekanismien ymmärtämistä. Fiktio ja kirjallisuustieteiden tutkiminen ovat oivia työkaluja myös reaali maailman ymmärtämiseen. Fiktionaalista tarinaa luodessaan kirjoittaja luo hahmoilleen haluamansa tarinan motiiveineen, toimintaympäristöineen ja tapahtumineen. Henkilöt useasti ovat jonkin filosofisen tai moraalisen ongelman ilmentymiä. Tarinaa lukiessaan lukija tulkitsee hahmoja ja heidän toimintaansa ja sitä, käykö hahmon toiminta järkeen siihen nähden, millainen käsitys lukijalla hahmosta on eli toisin sanoen fiktionaalisen tarinan luoja yrittää vakuuttaa kuulijansa tarinansa ja hahmojensa uskottavuudesta. Näiden tarinoiden tulkitsemisen ympärillä on jo vuosisatoja pitkä perinne myös akateemisessa maailmassa. Esimerkiksi dramaturgia tekstin tulkitsemisena elokuvaksi tai näytelmäksi on hyvä esimerkki siitä, kuinka pitkälle vietyä narratiivien tulkinta kirjallisuus- ja näytelmätieteissä on.

Siksi tutkinkin strategista narratiivia teorialla, joka pohjaa vahvasti kirjallisuustieteisiin. Kenneth Burken teokset *A Rhetoric of Motives* ja *A Grammar of Motives* perehtyvät yleisesti retorisiin keinoihin ja ihmisten väliseen kommunikaatioon maailman selittämisenä mutta rinnastavat ihmisten toiminnan useasti kirjallisuustieteen käsitteisiin, kuten dramatiikka (Burke 1969; Burke 1969). Teoksissa yleisesti yritetään ymmärtää kommunikaation merkitystä ihmisten motiivien kautta, olivat motiivit sitten toisten suostuttelua, suhteiden luomista tai yleistä suunnistamista muiden toimijoiden motiivien monimutkaisessa kudelmassa. Burke sanoo, että siellä missä on suostuttelua, on retoriikkaa ja siellä missä luodaan merkityksiä, on suostuttelua (Burke 1969, 72).

Burken teoria on käännettävissä narratiivin analyysia muistuttavaksi metodologiaksi. Burken keskeinen idea on yrittää ymmärtää ihmisten motiiveja metatasolla ja teoksessaan *A Grammar of Motives* hän esittääkin, että kommunikaatiossa esitetty voidaan purkaa viiteen eri osaan: toimintaan, miljööseen, tekijään, miten toiminta tehtiin ja toiminnan tarkoitukseen (Burke 1969, xv). Puran aineistoni osiin tämän jaon perusteella. Mikä on kulloisessakin

artikkelissa mainittu toiminta? Mikä on mainittu ympäristö, jossa toiminta tapahtuu? Kuka tai ketkä ovat toimijoita? Miten toiminta on tehty? Mitkä ovat toimijoille ja toiminnalle annetut motiivit? Erittelemällä artikkelien sisältö tällä tavoin, voidaan motiiveja tarkastella holistisesti eli miten mahdollinen ympäristö, esitetyt syyt toiminnalle tai keinot saavuttaa toiminta vaikuttavat strategisen narratiivin valintoihin. Kun kommunikaatio ensiksi puretaan osiin, voidaan se sen jälkeen rakentaa uudestaan mutta nyt ymmärtäen motiivin rakentuvan näiden eri osien välisistä keskinäisvaikutuksista. Kun aineistosta eritellään esimerkiksi miljö, tulee motiivien tarkastelussa kiinnitettyä huomiota, kuinka miljö motiiviin vaikuttaa.

3.3. Asemani aiheen tutkijana

Yksi keskeisimmistä tavoitteistani tutkielmassa oli tuoda mukaan Kiinan sisäinen keskustelu. Itse olen kuitenkin suomalainen, enkä ole koskaan Kiinassa asunut ja olen tutkielman tekohetkellä seurannut tarkemmin Kiinan tapahtumia vasta noin 5 vuotta. Ennen tätä kaikki tietoni Kiinaan liittyen tulivat länsimaisesta mediasta. Vaikka koen kompetenssini asioiden seuraamiseen noista ajoista nousseen, en siltikään todennäköisesti ymmärrä Kiinan sisäistä keskustelua samalla tavalla kuin jos olisin itse Kiinassa läpi elämäni asunut ja sosialisoitunut yhteiskuntaan.

Useamman kerran jäin itselleni kiinni, kun artikkeleita tulkitessani pidin lukemaani täysin järjettömänä. Lukemani vaikutti monesti sotivan tavoitteitaan vastaan. Vaikka näissä kohdin toiminta monesti muuttuikin järkeväksi, kun palautin mieleeni olevan mahdollista yleisön olevan jokin muu kuin *minä*, voi tutkielmani silti sisältää vastaavanlaisten muiden oletusten ohjaamaa analyysia. Tutkielmani on ulkopuolisen tekemä tutkielma Kiinan sisäisestä keskustelusta.

Lisäksi kiinnostukseni Kiinaa kohtaan liittyy lähinnä poliittiseen toimintaan, poliittiseen historiaan ja kiinalaiseen filosofiaan. Siksi koen, että tulkintani on tehty tätä tuntumaani maailmaa vasten, yrittäen löytää yhtäläisyyksiä näiden tekijöiden kanssa. Olen kiinnittänyt tähän asiaan huomiota siksi, koska sosiaaliseen piiriini lukeutuu useita eri sosiaalisen taustan omaavia kiinalaisia ja he ovat useasti apoliittisempia tai tuovat keskustelun kohteena olevaan aiheeseen näkökulman, jota en ole osannut ajatella tuntemani perusteella mutta joka käy hyvinkin järkeen. Apoliittisuudella taas tarkoitan sitä luonnollista asiaa,

etteivät kaikki ihmiset ole kiinnostuneita politiikasta. Usea ulkomaalainen ihminen tuntee Suomen poliittisesta historiasta enemmän kuin minä tai usean suomalaisen yhteiskunnan ulkopuolella elävän tulkinta suomalaisesta politiikasta on hyvin erilainen kuin itselläni on.

4. Mitä aineistosta selvisi?

Ennen aineistoon perehtymistä minulla oli oletuksia sen suhteen, millaisia asioita artikkelit tulisivat käsittelemään. Toisen käsitteen eli maailman suurimman kehittyvän valtion valikoituminen tutkittavaksi käsitteeksi perustuikin näille ennakko-oletuksille. Pysin etsimään käsitteen, joka tekisi jokseenkin samaa kuin vastuullisen suurvallan käsite eli kuvaisi Kiinan identiteettiä. Käsitteen tuli olla kuitenkin sellainen, joka kuvaisi Kiinan roolia jollain toisella tapaa. Oletukseni oli, ettei puolue halua puhua Kiinasta pelkästään termein, jotka kuvaavat Kiinaa suurvaltana ja siksi halusin löytää termin, jonka mukaan Kiina ei olisi suurvalta ja katsoa, miten siihen liittyvissä artikkeleissa Kiinasta puhutaan. Oletin löytäväni selvää vastakkainasettelua eri roolien välillä ja niin kutsuttua skitsofrenista luonnetta, joka valtioilla voi helposti ilmentyä niiden kanssakäydessä kansainvälisellä kentällä toisistaan eriävien toimijoiden kanssa.

Maailman suurin kehittyvä valtio ja vastuullinen suurvalta eivät olisi täydellinen vastinpari puhtaasti analyyttiselta kannalta monissakaan tutkimuksissa. Maailman suurin kehittyvä valtio eli toisin sanoen kehitysmaa on konkreettisesti määritelty ja mitattavissa oleva status (esimerkiksi per capita varallisuutensa perusteella Kansainvälisessä valuuttarahastossa tai Maailman pankissa). Jollekin valtiolle voi eri instituutioissa tulla eriäviä vapauksia ja velvollisuuksia tämän roolin perusteella. Mielekkäämpi vastinpari kehitysmaalle samassa viitekehityksessä olisi teollisuusmaa, kehittynyt valtio, korkean tulotason valtio tai *kehittynyt talous*, jota YK on käyttänyt eikä suurvalta (YK 2014). Suurvallan käsite on abstraktimpi ja vaikkakin useissa määrittelyissä mukana on selviä konkreettisia muuttujia, joilla suurvalta erotellaan muista ei-suurvalloista, on määrittelyssä mukana myös paljon hankalammin mitattavissa oleva, kansainvälisessä järjestelmässä sosiaalisesti rakennettu kuva (Buzan 2004). Empiirisesti mitattavat muuttujatkin on ymmärrettävä suhteessa toisiin valtioihin; sotilaallinen vahvuus on hankala mittari eikä voida sanoa, että valtion omistaessa tietyn määrän hävittäjiä, siitä tulee suurvalta (Brooks & Wohlforth 2015, 7–10; Buzan 2018).

Narratiivin kannalta käsitteiden ei kuitenkaan tarvitse olla kategorisoitavissa samalla tavalla esimerkiksi taloustieteitä varten vaan kategorisointiperusteet tulee olla yhteneväiset narratiivin tutkimista varten. Omassa tutkielmassani kategorisoinnissa merkityksellisintä oli se, että käsitteet identifioivat Kiinan roolia ja että käsitteet olivat vakiintuneet poliittiseen puheeseen. Koska vastuullisen suurvallan käsite ei selvästikään ole poikkeavuus vaan säännöllisesti esiintyvä, toisenkin käsitteen tuli olla. Tämä vaatimus sulki pois joitakin käsitteitä, jotka esiintyivät etenkin kiinankielisissä akateemisissa artikkeleissa mutta poliittisessa puheessa enimmilläänkin vain poikkeuksina.

Artikkeleita läpi käydessä kävi ilmi, etteivät termit olletkaan niin vastakkaisia kuin olin ajatellut. En kokenut Kiinalla olevan tällaista skitsofrenistä luonnetta, jossa sen käytös tai asema muuttuisi täysin vastakkaiseksi, suurvallasta kehitysmaaksi eri yhteyksissä. Eroavaisuuksia oli toki nähtävissä mutta vähemmän kuin ennakkoon oletin. Joissakin tapauksissa taas käsitteet olivat vaihdettavissa keskenään ja yhdessä artikkelissa esiintynyt käsite oli toisessa artikkelissa vaihdettavissa toiseen käsitteeseen kontekstin pysyessä samana. Niin ikään käsitteiden yhtäaikaista käyttöä ei näytetty pyrittävän välttämään vaan käsitteet esiintyivät useaan kertaan samoissa artikkeleissa. Artikkelit voisi jakaa sen perusteella, jossa käsitteet esittävät Kiinalle samankaltaista roolia, eri roolia tai kolmantena täydentävät toisiaan.

Eroavaisuudet olivat havaittavissa muun muassa jaottelussa sisäisistä ja ulkoisista asioista puhuttaessa. Maailman suurin kehittyvä valtio esiintyi useasti yhteydessä, jossa puhuttiin myös sisäisistä asioista, kun taas vastuullinen suurvalta silloin, kun puhuttiin ulkoisista. Viestinnän kohteen ollessa kiinalainen, myös ulkopoliittiset asiat olivat sisäpolitiikkaa ja ulkoisetkin asiat vain ulkopoliittiseen toimintaan liittyviä mutteivät ulkopoliittikkaa sisäpolitiikasta erillisenä. Vastuullisen suurvallan rooli on kansainvälisellä kentällä mutta sen käyttö liittyy kansainvälisen toiminnan perustelemiseen sisäpoliittisesti. Barry Buzan kirjoittaa suurvaltaisuuteen liittyvän keskeisesti se, että muut valtiot hyväksyvät toisen valtion suurvaltaisuuden (Buzan 2018). Artikkeleissa tämä käsitys näytetään jaettavan ja sillä perustellaan kansainvälisen toiminnan tarpeellisuutta ja velvollisuutta. Vastuullinen suurvalta ei puolueen puheessa ole Kiinalle annettu tavoite tulevaisuuteen vaan jo olemassaoleva kansainvälinen rooli. Artikkelit, joissa puhutaan jollain tavalla tavoittelemisen arvoisista asioista, vastuullinen suurvalta ei kuulu näihin rooleihin. Se ei tietenkään tarkoita sitä, etteikö Kiina ylpeydellä olisi jatkossakin vastuullinen suurvalta vaan enemmänkin sitä, miten aiempien narratiivien kanssa kommunikoidaan. Kaikista tärkeimpiä tavoitteita ovat

Kommunistisen puolueen kaanonista löytyvät tavoitteet.

Nämä tavoitteet käsitteellistyvät sanoilla *modernisoitu ja voimakas sosialistinen valtio* (社会主义现代化强国 tai 社会主义现代化国家) ja *kohtalaisen vauras yhteiskunta* (小康社会). Vaikka Kiina on vastuullinen suurvalta, se ei tarkoita, että se olisi vielä modernisoitu sosialistinen valtio. Käsitteet ovat puolueen narratiivissa olevia odotuksia puolueen aiemmilta johtajilta Kiinan kehitystä koskien sekä myös narratiiviin rakennettua näennäistä vastuuta, jota kansa puolueelta odottaa. Kohtalaisen vauras yhteiskunta käsitteenä on jäljitettävissä 2000 tai jopa 3000 vuoden taakse kungfutselaisiin teksteihin mutta sen tärkeys tänä päivänä juontuu Deng Xiaopingin ajalta, kun tämä 70-luvulla toi sen esille (People's Daily 14.07.2014). Käsite on narratiivissa vahvistunut sen myötä, kun sitä on käytetty ja 2002, 16:nnessa puoluekokouksessa esitettiin, että Kiina tulee 2020 olemaan kohtalaisen vauras yhteiskunta (em.). Tänä päivänä kohtalaisen vauras yhteiskunta esitetään yhtenä saavutuksena, joka Xi Jinpingin johdolla on saavutettu: *Siinä* [asiakirjassa, jossa keskitytään 19:nnessä puoluekokouksen jälkeisiin saavutuksiin, Xi Jinping valittiin pääsihteeriksi 18:nnessä puoluekokouksessa] *kuvastuu puolueen loistava historia, kun se on johtanut kansan rakentamaan kohtuullisen vauraan yhteiskunnan ja aloittaessaan matkan kohti modernisoitua sosialistista valtiota* (People's Daily 07.03.2023). Vastuullisen suurvallan käsitettä ei tällaisena virstanpylväänä käytetä. Mao Zedong on toki puhunut siitä, että Kiinan on pystyttävä seisomaan ylpeänä kansakuntana muiden kansakuntien joukossa mutta kansainväliseen toimintaan liittyvillä rooleilla ei ole samanlaista, pitkäaikaista ja legitimoivaa mutta samalla myös rajoittavaa asemaa puolueen narratiivissa kuin Kiinan sosioekonomista kehitystä kuvaavilla käsitteillä on.

Vastuullisen suurvallan rooli kuvaa Kiinan kehitystä, joka on oleellinen osa sen suhteen, miksi puolueen valta hyväksytään Kiinan sisällä. Kiinan kehitys on jollain tavalla kommunikoitava narratiivissa. Koen paineen tälle tulevan lineaarisesta jatkuvuudesta regiimissä. Kuninkaat ja dynastiat ovat hallinneet Kiinaa vuosituhansien ajan ja niihin on olennaisesti liittynyt jatkumo. Tehtäköön selväksi, ettei Kiinan kansantasavalta Kommunistipuolueen johdolla ole dynastia sillä kiinalaisiin dynastioihin kuului olennaisena osana vallan periminen samasta perheestä ja monarkia. Kiinan kansantasavallassa ei toteudu kumpikaan vaikkakin moni nykyisestä poliittisesta eliitistä onkin saanut asemansa, koska vanhempansa ovat olleet merkittäviä henkilöitä puolueen sisällä. Se, mikä dynastioita ja nykyistä regiimiä yhdistää on se, että Kiinan kansanvalta on omaksunut dynastioille ominaisen regiimin jatkuvuuden. Sama regiimi eli Kommunistinen puolue on ollut vallassa

Kiinan kansantasavallan perustamisesta alkaen eikä sillä ole aikeissa siirtyä syrjään. Tällaisessa jatkumossa lineaarinen positiivinen kehitys on tärkeää. Lineaarisen aikakäsityksen rinnalla kansan elämää on koko Kiinan alueen historian ajan rytmittänyt dynastiset syklit, joissa dynastiat hallitsivat mutta tiedossa oli, etteivät ikuisesti (Reischauer 1983, 31–33; Chu & Lee 1994, 352–353; Fan 2010, 566–567). Uuden dynastian alussa ajat ovat rauhaisat ja kukoistavat mutta jossain vaiheessa suunta vaihtuu ja kukoistus muuttuu kurjuudeksi ja rauha sodaksi ja mahdollisesti luonnonkatastrofeiksi, joiden kautta taivas ilmentää tyytymättömyytään hallitsijaan kehityskulun lopulta vievän hallitsijalta legitimitetin johtajuuteensa (Usher 1984, 1031).

Dynastista syklisyyttä aikakäsityksenä ei tule kuitenkaan liikaa korostaa vaikka siten pystyttäisiin tuottamaan heureka-elämyksiä niille, jotka haluavat Kiinaa ymmärtää. Näiden elämysten tuottaminen tuottaisi rinnallaan Kiinan poliittista järjestelmää eksotisoivaa ja mystifioivaa kuvaa, jollaisesta tulisi päästä jälkiorientalistista aikaa eläessä eroon. On silti hyvä tiedostaa dynastisen syklisyyden olevan asia, joka on ollut olemassa ja vahvasti läsnä kiinalaisessa historiassa ja Kiinassa, jossa perinnäistapoja sekä traditionaalisuutta edelleenkin vaalitaan. Dynastisen syklisyyden kannalta katsottuna kehityksen huippua ei voida olla vielä saavutettu, koska huipun saavuttamisen jälkeen alkaa alamäki, joka johtaa lopulta dynastian romahtamiseen ja jos alamäki jollain tavalla tiedostetaan, se todennäköisesti vain kiihdyttäisi alamäkeä. Mutta myös yhteiskunnissa, joissa ei ole tällaista ajatusta dynastisista sykleistä, hallitsevan regiimin onnistumista mitataan sillä, millaista tulevaisuutta sen katsotaan pystyvän tuottamaan. Tiedostavalle ihmisluonnolle ominaista on odottaa tulevaisuudelta jotakin parempaa vaikkei välttämättä tiedetäkään mitä se on. Toivo paremmasta tulevaisuudesta joko itselle tai jälkipolville on yksi voimakkaimmista legitimitetin lähteistä. Kiinassa nopea talouskasvu Deng Xiaopingista lähtien on mahdollistanut ihmisten elinolojen paranemisen, mikä taas on tuonut yhteiskuntarauhaa ja luonut vakautta Kommunistisen puolueen regiimille (Rozelle & Hell 2020, 16–39). Hallitsevan regiimin on pystyttävä asemansa säilyttämiseksi muutoin kuin väkivalloin tarjoamaan vakuuttava selitys, miksi se pystyisi tukemaan näitä odotuksia muita paremmin.

Nykyisin puolue muun muassa lukemissani artikkeleissa itse luo ja ylläpitää Kommunistipuolueen johtajien välistä jatkumoa narratiivissaan. Kuten aiemmin sanottua, Deng teki eroa itsensä ja Maon välille ja tässä käsityksessä nykyinen Kiinan kukoistus on alkanut Dengin ajoilta. Xi on kyseenalaistanut tämän ja hänen johdolla on tehty paljon töitä sen eteen, että Mao liitetään yhä olennaisemmaksi osaksi Kiinan taivalta nykyiseen

tilanteeseensa. Xi Jinpingin Kiinan kansantasavallan historia halutaan nähdä yhtäjaksoisena eikä niin, että positiivinen lineaarinen kehitys olisi alkanut vasta Dengistä. Motiivit tälle muutokselle ovat nähtävissä Neuvostoliiton romahtamisen syissä, jotka Xin ja puolueen mukaan voivat tapahtua Kiinassakin. Kommunistisen puolueen mukaan yksi syy sille, miksi Neuvostoliitto romahti oli se, että Nikita Hruštšov hylkäsi omalla aikakaudellaan häntä edeltäneen johtajan eli Stalinin. Kritisoidessaan Stalinia ja erottaessaan Stalinin Neuvostoliiton Hruštšovin aikaisesta Neuvostoliitosta, Hruštšov hylkäsi suuren osan siitä, mikä Neuvostoliitosta teki Neuvostoliiton. (Li et al. 2023.) Maon kerrotaan sanoneen, ettei Hruštšov tuonut mitään uutta sosialismiin. Stalin oli vielä Leninin kaltainen teoreetikko, joka pystyi kontribuoimaan sosialistiseen teoriaan mutta Hruštšov ei. Hruštšovin hylätessä Stalinin, hän hylkäsi suuren osan pohjasta, jolle Neuvostoliitto oli rakennettu. (em.) Vuonna 2013 Xi itse sanoi, että syy Neuvostoliiton romahtamiselle oli historiallinen nihilismi, joka hylkäsi Leninin ja Stalinin (Xi 2013).

Historiallinen nihilismi (历史虚无主义) on sekin käsitteitä, joka esiintyy säännöllisesti poliittisessa puheessa ilmiönä, jota vastaan on taisteltava. Kiinan kansantasavallan kehitys alkaa Maosta sillä Maon hylkääminen tarkoittaisi Kiinalle samaa kuin Stalinin hylkääminen Neuvostoliitolle ja voisi johtaa seurauksiin, joita puolue kammoksuu enemmän kuin mitään. Mao on sosialistisena teoreetikkona nostettu samalla tasolle Marxin, Engelsin, Leninin sekä Stalinin kanssa ja nimenomaan kiinalaisen sosialismin kannalta vieläkin korkeammalle.

Kiinassa Xi Jinpingin regiimin tavoittelema regiimin yhtäjaksoisuus ja jatkuvuus on nähtävissä muun muuassa siinä, kuinka puolueen pääsihteereiden tärkeimmät sosiopoliittiset teoriat ollaan järjestetty yhtäjaksoiseksi kronologiaksi. Jokaisella puolueen pääsihteerillä Maosta alkaen on ollut jokin laajempi sosiopoliittinen teoria, joka häneen on jälkeensä yhdistetty. Nämä teoriat ovat käytännössä juuri niitä laajoja pensselinvetoja, joilla osoitetaan hyvin väljästi suunta, jota kohti halutaan mennä ja joiden tulkitseminen ja konkretisoiminen käytännön tasolle on muiden puolueen jäsenten tehtävä. Toinen esiintynyt keino kertoa jatkuvuudesta on osoittaa eri ajanjaksojen seuraavan toisiaan ja olevan seurausta toisistaan. Konkreettisin esimerkki tästä on puhe siitä, kuinka Maon aikana Kiina nousi jaloilleen, Dengin aikana rikastui ja nyt Xin aikana voimistui. Myös neljästä eri aikakaudesta on puhuttu, jotka ovat liitoksissa toisiinsa; Mao edusti kahta ensimmäistä, Deng, Jiang ja Hu seuraavaa ja Xi nyt kolmatta (Jun 2021). Maon ollessa jälleen konkreettisempi osa nykyisen Kiinan historiaa, on käsitys historiasta lineaarisesti jatkuvampi kuin silloin, kun Deng teki eroa oman

aikansa ja Maon välille. Emotionaalisesti kenties kaikista vahvin narratiivissa puolueen valtaa legitimoiva tekijä eli sadan vuoden häpeä päättyi Maon johdolla perustetun Kiinan kansantasavallan syntymiseen ja siitä hetkestä alkaen alkoi nykyisen regiimin kehitys, joka on jatkunut kokonaisuudessaan positiivisena läpi historian.

Niinpä puolueen ylläpitämä narratiivi velvoittaa jatkamaan positiivista kehitystä. Xin pyrkiessä nousemaan muistettavimpien johtajien joukkoon ja merkittävydessään Maon rinnalle tai jopa ohitse, on hänen pystyttävä osoittamaan narratiivin vaatimassa lineaarisessa kehityksessä tapahtuneen harppaus seuraavalle tasolle. Vastuullisen suurvallan käsite on ilmentymä tästä. Vastuullisen suurvallan käsite on ollut puolueen puheessa kauan ennen Xi Jinpingiäkin mutta sen käyttö on lisääntynyt hänen aikakautenaan jopa moninkertaisesti vuosituhanen alkuun verrattessa ja Hu Jintaon viimeisin kausiinkin verrattuna kasvu on ollut eksponentiaalista (Thomas 2020). Hänen aikanaan Kiina on saavuttanut vastuullisen suurvallan roolin, joka on kontrastissa vielä 90-luvulla esiintyneeseen Deng Xiaopingin ajatukseen Kiinan roolista valtiona, jonka tulee *kätkeä voimansa ja odottaa aikaansa*.

Sen lisäksi, että vastuullisen suurvallan termillä hyväksytetään kasvavaa kansainvälistä roolia sisäpoliittisesti, termillä luodaan regiimille tulevaisuutta. Tähän liittyen maailman suurimman kehittyvän valtion käsite jatkaa ajatusta mutta implikoiden, ettei huippua olla vielä saavutettu ja ettei alamäen alkamisesta ole vielä tietoaakaan. Se näyttäisi täsmentävän käsitystä siitä, missä kohtaa kehityksessä ollaan menossa ja rauhoittelevan odotuksia, joiden luominen on strategisen narratiivin teoriassa keskeistä. Artikkelit, joissa käsite maailman suurimmasta kehittyvästä valtiosta esiintyy, liittyvät useasti ongelmiin, joita puolue myöntää Kiinalla edelleen olevan.

Odotukset taas liittyvät arvokkaaseen oppituntiin, joka sekin opittiin Neuvostoliiton romahtamisesta. 22:nnessa puoluekokouksessa vuonna 1961 Hruštšovin katsottiin esittäneen Neuvostoliiton saavuttaneen sellaista, jota se ei todellisuudessa ollut saavuttanut ja julistaneen tulevaisuudelle tavoitteita, jotka olivat Neuvostoliiton saavuttamattomissa osoittaen Hruštšovin kyvyttömyyden tulkita kansainvälistä tilannetta ja Neuvostoliiton kehitystä (Li et al. 2023). Kyseisessä puoluekokouksessa Hruštšov lupasi kommunismin saapuvan kaikessa loistossaan Neuvostoliittoon seuraavan 20 vuoden aikana (Titov 2013, 57). Todellisuuden ja Hruštšovin narratiivin välillä vallitsi epäsymmetria, jonka muut puolueen jäsenet sekä Neuvostoliiton kansalaiset päivittäisessä elämässään pystyivät huomaamaan. Neuvostoliiton kehitys tästä eteenpäin pohjautui tälle narratiiville ja johti polulle, joka vei Neuvostoliittoa yhä kauemmaksi sosialismista. Syntyi Kafkan romaaneista tuttuja absurdiuteen asti yltäviä

byrokraatioita, joissa paperilla asioiden tekeminen oikein oli tärkeämpää kuin ihmisten palveleminen; puolue unohti näin ollen alkuperäisen tehtävänsä, joka oli ihmisten palveleminen (Li et al. 2023). Vaikka Kiinalla on ollut jo vuosituhansia byrokraattinen koneisto, joka on pitänyt dynastiat pystyssä keisarin ollessa heikko ja joka on edelleen mobilisoitavissa autoritäärisessä järjestelmässä regiimiä hyödyttävällä tavalla, on Xi Jinpingin suhtautuminen byrokraatiaan kaksijakoinen (Mote 2003, 742; Fewsmith 2019, 10–13). Byrokraattisuudella ja siihen liittyvällä formalismilla on negatiivinen kaiku puolueen historiassa ja Xi Jinpingin ajattelussa (Ding & Thompson-Brusstar 2021).

Maailman suurin kehittyvä valtio on tässä mielessä käsite, jolla sekä kansan että puolueen jäsenten odotuksia suitsitaan. Puolueen jäsenillä tulee olla jokseenkin realistinen kuva todellisuudesta, jotta narratiivista tehdyt tulkinnat johtaisivat puolueen sekä Xi Jinpingin klikin valtaa legitimoiviksi konkreettisiksi toimiksi. Neuvostoliitossa byrokraattisuuden synty johtui harhaisista kuvitelmissa liittyen vallinneeseen tilanteeseen ja johti luonnollisesti vääränlaiseen kehitykseen. Kansan odotusten suitsiminen taas liittyy siihen, etteivät odotukset kääntyisi pettymyksiksi ja lopulta vaatimuksiksi, kun odotuksia ei pystyittäisi täyttämään. Jos tavallinen kansalainen näkee ympärillään ongelmia ja kokee tulevaisuutensa esimerkiksi työllistymisen suhteen lohduttomaksi, syntyisi pelkkää loistavuutta korostavan narratiivin kanssa ristiriitä. Tämä erityisesti on huomiota herättävä viesti artikkeleissa. Puolue ei pelkästään puhu, miten mahtavaa kaikki sen johdolla on vaan se avoimesti myöntää edelleen Kiinan sisälläkin olevan ongelmia. Nähdäkseni tästä voidaan nähdä muutosta narratiivissa, joka on vallinnut myös Xi Jinpingin alkuvuosina. Ongelmien myöntämisellä on ulkopoliittinenkin aspekti narratiivin suhteen. Ulkomaalaisten (etenkin länsimaalaisten, japanilaisten, etelä-korealaisten jne.) ja kiinalaisten välillä vallitsee hyvin hyvin suuri ero siinä, miten Kiina nähdään. Yksi syy tälle on saatavan tiedon asymmetrisyys. Kiinalaisten ja ulkomaalaisten välisissä kohtaamisissa (esimerkiksi sosiaalisessa mediassa) osapuolilla on toisistaan poikkeava kuva Kiinasta, joka helposti johtaa lopulta nationalismin kasvuun, kun kiinalaiset kokevat aidosti kotimaatansa kritisoitavan perusteettomasti. Tästä syntyvä negatiivinen ja vihamielinenkin kuva ulkomaalaisista ei ole toivottavaa regiimille, joka yrittää saada suurempaa jalansijaa maailmalla ja jonka on perusteltava kansalleen, miksi se käyttää niin paljon rahaa ulkomaille tai miksi se haluaa olla eurooppalaisten kanssa missään tekemisissä. Muistetaan, että nationalismilla on kyky kasvaa lietsojaansa isommaksi ja napatakin määräysvalta omiin käsiinsä myös autoritaarisissa regiimeissä.

Moni artikkeli, jossa maailman suurin kehittyvä valtio mainitaan, asettavat

horisontteja kohdilleen ja tarkentavat sitä, missä kohtaa kehitystä mennään. Näissä yhteyksissä näkyy People's Dailyn tärkeä rooli siinä, mistä ja miten on soveliasta puhua ja mistä ei. Vaikkei sitä itseään luettaisikaan suoraan, se näyttää muille rajat ja toimii näin ollen taustalla muissa julkaisuissa tai keskusteluissa, joita luetaan. Kun puolueen ote kansalaisyhteiskunnasta on tiukentunut ja sananvapauden rooli Hu Jintaon ajalta kaventunut, voi olla epäselvää, mistä voidaan puhua ja mistä ei. Epätietoisuudessa voidaan sensuroida itseä liikaa, joka ei sekään ole puolueen intresseissä, kuten median roolista puhuttaessa tuli aiemmin ilmi. Ongelmien tuominen ilmi People's Dailyssa antaa myös muille luvan puhua niistä ja tarjota ratkaisuja.

4.1. Johtopäätöksiä

Alaluvussa 2.3 esittelin Kommunistisen puolueen sisältä, etenkin historian kautta tulevia nykyiseen strategiseen narratiivin vaikuttavia tekijöitä. Kerroin aiempien johtajien narratiivien pääasiassa rajoittavan Xi Jinpingin mahdollisuuksia valita narratiivinsa. Rajoittavuuden ohella historia voi myös mahdollistaa ja legitimoida nyt kerrottavaa narratiivia. Aiempien johtajien esittämät tavoitteet ovat toimineet Xi Jinpingin narratiivia vahvistavina, kun Xi on voinut esittää saavuttaneensa näitä tavoitteita. Xi vahvistaa siis asemaansa osoittamalla olevansa pystyvä viemään Kiinaa suuntaan, johon Kommunistisessa puolueessa Kiinaa on haluttu historiassakin vietävän. Samaan aikaan on kuitenkin nähtävissä keskustelua, jolla aiemmin rakennettuja rajoitteita ollaan purettu. Xi Jinpingin aikana on nähty paljon vaivaa, jotta Dengin delegitimoima Mao Zedong ei enää aiheuttaisi negatiivisia konnotaatioita. Maon unohtamisesta seuraisi Xi Jinpingin mukaan historiallista nihilismiä, joka oli Neuvostoliiton hajoamisenkin taustalla. Maon glorifioimisen taustalla voi olla monia tekijöitä. Aineistosta on havaittavissa pyrkimys kasvattaa jälleen ideologian merkitystä ja Maon aikana ideologialla oli hyvin suuri rooli.

Selvisi, etteivät vastuullinen suurvalta ja maailman suurin kehittyvä valtio ilmennä narratiivissa ristiriitaista identiteettiä. Tärkeimmät käsitteet olivat Kommunistisen puolueen sisäisiä ja historiallisia käsitteitä, kuten modernisoitu sosialistinen valtio. Tällaiset käsitteet ohjaavat ennen kaikkea Kiinan sisäistä kehitystä. Tutkimani käsitteet taas eivät ole puolueen historiassa olleet niin merkittäviä. Vastuullisella suurvallalla useasti perustellaan tarve

osallistua myös Kiinan ulkopuolella. Kiinan kasvaessa ja kehittyessä, syntyy luontainen tarve ja vastuu osallistua parantamaan myös Kiinan ulkopuolisten ihmisten elinoloja. Vastuullisen suurvallan käsitteellä perustellaan Kiinan sisäisesti, miksi Kiinan rooli myös maailmalla kasvaa. Samalla vastuullisen suurvallan käsitettä käytetään legitimoimaan puolueen valtaa osoittamalla puolueen Xi Jinpingin johdolla luoneen maailmaa kiinnostavan vaihtoehdon länsimaiselle kehitykselle ja maailman Kiinan ulkopuolellakin olevan tyytyväisiä Kommunistisen puolueen toimintaan.

5. Kansainvälinen järjestys

Tässä luvussa kuvataan, millaisessa miljöössä eli kansainvälisessä ympäristössä Kiinan nähdään toimivan ja millaisia ovat muut toimijat tässä miljöössä. Ensimmäisessä alaluvussa esitän aineistosta esille tulleen puolueen näkemyksen siitä, miksi miljöö on sellainen kuin se on. Kansainvälisessä järjestyksessä on puolueen mukaan hyvin paljon ongelmia liittyen pääosin länsimaiden tarpeeseen pitää yllä hegemoniaansa. Toisessa alaluvussa näytän kuitenkin puolueen tiedostavan tämän miljöön mahdollistaneen sekä Kiinan kasvun että myös tätä kautta puolueen vahvan aseman Kiinan sisäisesti. Tässä alaluvussa haluan osoittaa, ettei tavoiteltu toiminta olekaan niin revisionistista kuin puolueen konfrontaalinen ulkopoliittikka näyttää olevan.

Puolue ei ole tyytyväinen vallitsevaan kansainväliseen ympäristöön ja sen hierarkisuuteen. Kansainvälistä ympäristöä on hallittu tavalla, joka on tavoitellut hegemoniaa sekä yksinapaisuutta ja ajanut tavoitteitaan protektionismin ja nollasummapelin ehdoilla. Suurvallan asema on saavutettu sotimalla ja kiusaamalla muita. Kolonialismi ja imperialismi ovat olleet olennainen osa nykyisten suurvaltojen työkalupakissa.

Yhdysvaltoja tai muitakaan valtioita ei useastikaan nimetä suoraan, kun puhutaan näistä negatiivisista ominaisuuksista. Se saa ajattelemaan, onko kyseessä enemmänkin keino projisoida negatiiviset ominaisuudet toisille toimijoille ja ominaisuuksiksi, joita Kiinalla ei ole korostaen näin ennen kaikkea Kiinan positiivisia ominaisuuksia? Se, ettei Yhdysvaltoja suoraan nimetä, voidaan nähdä myös eräänlaisena liennytyksenä ja osoituksena siitä, että puolue näkee yhä mahdollisuuden toimia Yhdysvaltojen kanssa. Mediassa on useasti puhuttu uudesta Kylmästä sodasta Kiinan ja Yhdysvaltojen välillä (ks. esim. Yle 2023). Vielä ainakin Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen aikaiselta Kylmältä sodalta on pystytty välttymään ja artikkeleiden perusteella on tulkittavissa, ettei Kiina toivokaan tuohon suuntaan suhteiden kehittyvän. *Kylmän sodan mentaliteetti* on käsite, joka useasti liitettiin toimijaan, joka hegemoniaa tavoitteli mutta jota ei Yhdysvalloiksi nimetty. Poikkeuksiakin toki oli, joissa Yhdysvallat toimijaksi nimettiin. Artikkelit heijastelevat aikaansa ja aikoina, jolloin

Yhdysvallat loukkaavat puolueen niin kutsuttuja ydinintressejä, Yhdysvaltojen nimeämistä kaiken pahan alkujuurena ei yritetä peitellä. Edustajainhuoneen puhemiehen Nancy Pelosin vieraillessa Taiwanissa syksyllä 2022, Yhdysvaltoihin liitettiin useasti kuvatut negatiiviset ominaisuudet.

Putinin regiimi ja Kiinan kommunistinen puolue on useasti niputettu samaan leiriin kuuluvaksi mutta eroavaisuuksia näyttäisi olevan. Putinin regiimin on nähty tavoittelevan kansainvälisen ympäristön kääntämistä pääläelleen revisionistisin keinoin (Charalambides 2022). Kiinan kommunistisen puolueen kohdalla vaatimuksia yhtä radikaalille revisionismille ei ole artikkeleista nähtävissä. Puolue on tyytymätön nykyiseen tilanteeseen mutta katsoo sen olevan korjattavissa muutenkin kuin lyömällä se palasiksi. Tietenkin tässä yhteydessä on muistettava, että etenkin vuoden 2022 kevään jälkeinen viestintä Venäjällä on sodanajan viestintää ja Kiinassa ei vastaavanlaista tilannetta ole.

5.1. Miksi kansainvälinen järjestys puolueen mukaan on sellainen kuin se on?

Kansainvälisessä järjestyksessä ongelma puolueelle on ennen kaikkea se, kuinka harvojen valta kansainvälinen ympäristö on. Maailman valtiot on pakotettu nykyisen järjestyksen alle kolonialismin ja imperialismin keinoin ja länsimaiden kehittyminen on tapahtunut muiden kustannuksella. Puolueen mukaan on luotu käsitys, jossa kehitys voisi tapahtua vain niillä ehdoin, joilla länsimainen kehitys on tapahtunut eli aggressiivisuudella muita valtioita kohtaan. Eräässä artikkelissa tapahtunut kuvaillaan näin: *Kun länsimaiset voimat avasivat toisten valtioiden ovet voimakkailta laivoillaan ja kanuunoillaan, niin kutsutut argumentit kehittyneistä sivilisaatioista ja takapajuisista sivilisaatioista sekä myytti siitä, että kehitys on länsimaistumista, alkoivat elämään. Viimeisen 200 vuoden aikana modernisaatiosta on tullut tiivistelmä länsimaisesta kokemuksesta ja länsimainen malli on malli, jota on matkittava.* (People's Daily 11.10.2022.) Puolue antaa ymmärtää, että vaikka moni valtio on seurannut länsimaiden viitoittamaa tietä kehityksessä, se ei kuitenkaan ole tuonut näille valtioille tavoittelemaansa. Seurauksena on kuitenkin ollut se, että valtiot ovat menettäneet itsemääräämisoikeutensa kehityksensä suhteen. Kehitys on jäänyt polkemaan paikoilleen ja johtanut yhteiskunnallisiin levottomuuksiin ja poliittisiin hankkauksiin.

Puolueen tämän hetken korkea-arvoisin ulkopoliittinen virkamies Wang Yi on

sanonut ihmisten olevan samanlaisia mutta valtioiden erilaisia ja ettei liberaali demokratia ole ylivertainen (People's Daily 8.11.2022). Lisäksi samassa artikkelissa hän sanoi, ettei ole olemassa universaaleja arvoja (普世价值) ja kansallisten arvojen väkisin pakottaminen muille valtioille universaaleina johtaa vain levottomuuksiin. Universaalien arvojen sijaan on olemassa yhteisesti jaettuja arvoja (共同价值) (em.). Universaaleiksi luultuja arvoja muualle väkisin viemällä ollaan jouduttu tilanteeseen, jossa niin kutsutussa kolmannessa demokratia-aallossa demokratisoituneissa valtioissa kolmasosassa demokratian tila on heikohko. Yhteisesti jaetut arvot ovat vaalittavia, koska valtiot pitävät niitä omaehtoisesti vaalittavan arvoisina. Universaalit arvot taas ovat arvoja, joita kansallisesti pidetään syystä tai toisesta ylivertaisina ja ajatellaan, että muuallakin maailmassa tulisi ajatella näistä arvoista samalla tavalla. Koska näin ei ole tapahtunut, universaaleja arvoja vaalivat valtiot ovat ottaneet itselleen oikeuden viedä universaaleja arvoja väkisin sivistyksen nimissä. Liberaali käsitys demokratiasta mainittakoon yhtenä universaaliksi nähtynä arvona.

Puolue sanoo vastustavansa ajatusta yksinapaisesta maailmasta ja hegemonisen aseman tavoittelusta. Yleismaailmallisesti kansallisten arvojen väärinymmärtäminen universaaleiksi on johtanut yksinapaiseen maailmaan, jossa yhteisesti jaetut arvot ovat jääneet taka-alalle. YK on jäänyt taka-alalle ja Yhdysvallat ovat ottaneet itselleen roolin sen yläpuolella. YK on organisaatio, joka nousee esille kerta toisensa jälkeen artikkeleissa, joissa kansainvälisestä järjestelmästä puhutaan. YK on vastaus nykyisiin ongelmiin, jotka ovat syntyneet järjestyksestä, jossa hegemonisen aseman tavoittelu on ollut kaikista keskeisintä. Artikkeleissa puhutaan paljon tarpeesta moninapaiselle maailmalle, jossa pääsisivät osallistumaan tasavertaisesti nekin valtiot, jotka eivät saaneet valta-asemaansa Toisen maailmansodan päättymisen jälkeen.

Kiinan käsitys YK:sta ja suvereniteetista voi tuntua houkuttelevalta monelle valtiolle etenkin Aasiassa, jotka pyrkivät tasapainottelemaan puolia valitsematta suurvaltojen välillä. Valtiot voivat olla arvoiltaan periaatteessa lännen leirissä mutta Kiinan naapurimaana tiedostavat voivansa kokea ongelmia, jos tuovat selvästi länsimaisia arvoja lähemmäksi Kiinan rajoja. Niinpä Kiinan ajatus westfalilaisesta suvereniteetista, jonka tukijaksi Kiina on nähty, voi olla pragmaattisesti hyvä idea näille tasapainotteleville Aasian valtioille sillä westfalilaisessa suvereniteetissa ei tarvitsisi valita puolia (Liu 2012). Yhdysvaltain ja Kiinan välisen kamppailun ulkopuolelle jäävät valtiot eivät halua olla passiivisia pelinappuloita suurvaltojen välisessä pelissä tai ajautua riippuvaiseksi toisesta valtiosta tai tilanteeseen, jossa eivät voi tehdä yhteistyötä toisen kanssa (Ciorciari 2009, 165). Etelä-Amerikan valtioissa on

niissäkin jokseenkin sama tilanne eikä puolia haluta valita (Heine 2023). Afrikan valtiot eivät ole kehityksessä tietenkään kaikki samalla tasolla mutta useiden valtioiden voidaan katsoa olevan siinä kehitysvaiheessa, ettei vaihtoehtojen poissulkeminen olisi niiden kehityksen kannalta hedelmällistä. Afrikassa valtioita on näyttänyt miellyttävän Kiinan keino lainata rahaa erilaisiin projekteihin ilman *näennäisiä* vaatimuksia, niin kutsuttua konditionalismia.

Kommunistisen puolueen strategisessa narratiivissa valtioiden puolueettomuus sopii Kiinalle mainiosti. Kiinan historiassa on ollut vaiheita, joidenka aikana Kiinan voidaan ymmärtää tavoitelleen oman sosiopoliittisen mallin hegemoniaa maailmassa ja näin ollen puolen valitsemista. Viimeisimpänä kommunististinen ajatus kansainvälisestä proletarismista mutta aiemmin myös kungfutselaisuuteen kuulunut ajatus kungfutselaisista arvoista ylimpinä. Vaikkakaan kiinalaiseen filosofiaan ei kuulunut dogmaattinen pakotus sinänsä, oletettiin kungfutselaisista arvoista jossain kohti tulevan yleismaailmallisia muun maailman omaksuessa ne vapaaehtoisesti (Mote 2003, 957). Nykyisessä strategisessa narratiivissa muiden valtioiden tavoittelu omalle puolelle ei näyttäisi olevan kaikista keskeisintä. Puolue sanoo Kiinan vastustavansa nollasummapeliä. Nollasummapeli on esimerkiksi Suomen Ulkopoliittisessa instituutissa määritelty käsitteeksi, jonka mukaan toisen osapuolen tappio on aina toisen osapuolen voitto ja liittyy kansainvälisissä suhteissa, etenkin suurvaltojen välisissä suhteissa näin ollen myös etupiiriäjätteluun (Martikainen et al. 2016, 12).

Vaikka Kiina sanoo vastustavansa nollasummapeliä, aineiston perusteella asia ei ole näin yksinkertainen. Puolueen viesti on se, ettei modernisaatio välttämättä tarkoita länsimaalaistumista ja etteivät länsimaiset arvot ole universaaleja. Demokratia länsimaisine arvoineen ei ole ainoa tie onneen. Puolue puhuu usein kiinalaisesta mallista vaihtoehtona ja osoituksena, että edellisessä virkkeessä esitetty väite on totta. Tämän yhteiskuntamallin yliveritaisuuden – ei ainoastaan länsimaisen demokratiamallin kanssa kilpailuun kykeneväisyyden – puolue haluaa osoittaa todeksi.

Konkreettisin osoitus tästä oli kommunikaatio pandemian aikana. Puolue valitsi tien, jossa se turvautui voimakkaisiin eristämisiin keinona estää viruksen leviäminen ja aluksi tämä näyttikin toimivan. Länsimaissa ja etenkin Yhdysvalloissa virukseen kuolleiden määrän ollessa valtava, puolue toi esille, kuinka Kiinassa kiinalaisella mallilla ollaan uhreilta vältetty. Viimein käydessä selväksi, ettei Kiinassakaan eristämistoimilla voitu provinssien taloutta tuhoamatta välttää viruksen leviämistä, perusteltiin tiukasta koronalinjasta luopuminen sillä, että virus oli muuntautunut vaarattommaksi kuin mitä se oli ollut eristämistoimien aikana. Kiinalaisen mallin yliveritaisuutta ei kuitenkaan missään välissä kyseenalaistettu. Sama asenne

näkyvät artikkeleissa, joissa puhutaan ilmastonmuutoksesta (ilmastonmuutos on teema, joka esiintyi yksittäisenä asianteemana tarkastelujaksolla joko eniten tai toiseksi eniten pandemian jälkeen). Näissä artikkeleissa, oli kyseessä artikkelit, joissa puhuttiin maailman suurimmasta kehittyvästä valtiosta tai vastuullisesta suurvallasta, puolue puhuu Kiinan tavoitteesta saavuttaa hiilidioksidin käyttömäärän maksimi vuoteen 2030 mennessä ja hiilineutraalius vuoteen 2060 mennessä. Useasti artikkeleissa puhutaan myös siitä, mitä on jo tehty ja saavutuksia verrataan muiden valtioiden saavutuksiin. Eräissä artikkeleissa puhutaan näin: *Tämä [Xi Jinpingin vuoden 2020 YK:n yleiskokouksessa julistamat hiilineutraaliustavoitteet] tarkoittaa, että maailman suurin kehittyvä valtio tulee saavuttamaan maailman suurimman hiilipäästöjen vähennyksen ja siirtymään hiilipäästöjen huipusta hiilineutraaliuteen nopeimmin maailman historiassa* (People's Daily 26.9.2022). Artikkelin ensisijainen tarkoitus vaikuttaa olevan puolueen johtaman Kiinan saavutuksilla ylpeily eikä muiden valtioiden mustamaalaaminen mutta siitä huolimatta käsite maailman suurin kehittyvä valtio on tällä kerralla tehokeino, joka asettaa Kiinan *kehittyneiden* valtioiden kanssa vastakkaiseen asemaan. Kehittyneiden valtioiden on helpompi saavuttaa hiilineutraalius ja päästövähennykset, koska ne ovat saavuttaneet jo vastaavan paljon energiaa vaativan kehitysvaiheen, jota kehittyvät valtiot eivät vielä ole. Siitäkin huolimatta, että Kiina on vielä vaiheessa, jossa kehitys vaatii paljon energiaa, Kiina tekee enemmän kuin kehittyneet valtiot, joille siirtymän tulisi olla helpompi.

Vastaava viesti on nähtävissä ilmastonmuutoksen ja pandemian lisäksi teemoissa, kuten köyhyys, muiden valtioiden auttaminen niin katastrofien keskellä kuin yleensäkin kehitysavulla. Xi Jinping on esittänyt omana aikanaan yhdeksi merkittäväksi saavutukseksi köyhyyden selättämisen Kiinassa, kun vuodesta 2012 eli hänen tultuaan valtaan, 100 miljoonaa ihmistä on 10 vuoden aikana nostettu köyhyydestä ja saavutettu YK:n vuodelle 2030 asettama tavoite kestävästä kehityksestä 10 vuotta etuajassa (YK:n tavoitteesta ks. esim. Ulkoministeriö 2018). Tästä on kiittäminen puoluetta ja kiinalaista modernisaatiota, *joiden avulla absoluuttinen köyhyys on täysin selätetty* (People's Daily 16.12.2022).

Näiden esimerkkien tarkoitus on osoittaa puolueen asettavan oman yhteiskuntamallinsa kilpailevaksi länsimaisen demokratian kanssa. Sillä ei ole argumentin kannalta väliä, onko kilpaileva malli demokraattinen sentralismi, autoritarismi, konsultoiva autoritarismi vai peräti maolaisuutta lähentelevä totalitarismi. Väliä on ainoastaan sillä, että se esitetään erilaiseksi kuin länsimaiden tarjoama malli. Puolue on esittänyt moninapaisen maailman olevan ratkaisu maailmalla vallitseviin konflikteihin ja yksinapaisuuden ja hegemonian tavoittelun aiheuttavan konflikteja. Länsimaiseen malliin olennaisesti kuuluu

hegemonisen status quo-aseman ylläpitäminen muun muassa universaaleja arvoja universaaleina pakottamalla YK:n roolin ollessa näennäistä moninapaisuutta vaaliva organisaatio. Puolue pelaa nollasummapeleä siinä mielessä, että se ei toivo länsimaisen mallin saavan enempää jalansijaa tai että valtiot valitsisivat Yhdysvaltojen puolen. Kiinalaisen professorin Zheng Yongnianin mielestä länsi pelaa peliä, joka ei ole faktojen vaan ideologian sävyttämää (Zheng 2023). Sama vire on havaittavissa artikkeleista, kun puolue syyttää länttä faktoihin perustumattomasta Kiinan mustamaalaamisesta, olipa kyse sitten ihmisoikeuksista, niin kutsutusta velka-ansadiplomatiasta tai vakoilusta. Kiinaan kohdistuvalla kritiikillä on puolueen mielestä ideologinen pohja, jossa vastakkain ovat demokratia ja autoritarismi. Vastakkain ovat Bill Clintonin vuonna 1990 esittämä tavoite *turvallisemmasta maailmasta, jossa demokratia ja vapaat markkinat eivät tunne rajoja* ja Xi Jinpingin sekä puolueen käsitys suvereniteetista, jossa valtioiden sisäisiin asioihin ei tule ulkopuolisten puuttua (Brands 2016, 349).

Puolueen käsityksen mukaan Yhdysvaltojen johdolla länsi yrittää luoda omasta mallistaan universaalin, joka ei jätä tilaa muille vaihtoehdoille. Tällöin asiakysymyksillä ei ole niin suurta merkitystä. Niin kauan kuin Yhdysvaltojen suhtautuminen on tämä, ei Kiina nykyisen mallinsa säilyttäen pysty tekemään mitään sellaista, joka tyydyttäisi Yhdysvaltoja ja saisi Yhdysvallat hyväksymään Kiinan nousun kenties jopa sen rinnalle. Yksittäisten asiakysymysten kohdalla puolueen suhtautuminen voi vaikuttaa siihen, muuttuvatko suhteet negatiivisemmiksi vai positiivisemmiksi mutta pohjalla olevaa ongelmaa yksittäisiin asiakysymyksiin tietyllä tavalla suhtautuminen ei ratkaise. Maaliskuussa 2023 Kiinan uusi ulkoministeri Qin Gang kuvasi tilanteen niin, että Kiina kohtaa jakaaleja ja susia diplomatiassaan ja tästä syystä Kiinan on itsensäkin pysyttävä lujana (Kiinan ulkoministeriö 2023). Jos Kiinan ja jonkin neutraalina pidetyn valtion suhteet heikkenevät, syynä on Yhdysvaltojen juonittelu ja yritys kääntää muut valtiot Kiinaa vastaan. Kun Singaporella oli hankaluuksia Kiinan kanssa vuosina 2016 ja 2017, Singaporen nähtiin toimivan yhteistyössä Yhdysvaltojen kanssa Kiinaa vastaan (Ba 2019, 262). 2021 Liettuan erottua niin kutsutusta 16+1-yhteistyöjärjestöstä Itä-Euroopan valtioiden ja Kiinan välillä, syynä oli puolueen mukaan Yhdysvallat liittolaisineen, jotka sysäsivät Liettuaa väärälle polulle (People's Daily 01.01.2022).

Yksi tällainen asiakysymys, joka jää laajemman kohtaamisen jalkoihin, on Ukrainan sota. Ukrainan sotaan suhtautuessaan puolue ei näe tarpeeksi hyötyä Venäjän vastaiselle kannalle asettuakseen. Aiheeni ulkopuolisia, geopoliittisia syitäkin tälle valinnalle olla tuomitsematta Venäjää on mutta niitä en tässä käsittele (Keski-Aasian geopolitiikasta ks. esim.

Umarov 2021; Umarov 2022; Kassenova 2022; Venäjän ja Intian suhteista ks. esim. Menon & Rumer 2022). Oman tutkielmani kannalta katsottuna keskityn siihen, kuinka narratiivissa esitettyjen strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi olisi järkevintä toimia. Tämä tarkoittaa siis sitä, että kuinka järkevää on tuomita Venäjän hyökkäys, jos tarkoituksena on lisätä kansainvälisen järjestelmän inklusiivisuutta ja suvaitsevaisuutta erilaisille yhteiskuntamalleille. Jos Kiina asettuisikin Venäjää vastaan, ei rako määritellyn demokratian ja autoritaaristen valtioiden välillä katoaisi edelleenkään mihinkään. Demokraattisissa valtioissa ihmiset ovat taipuvaisia suhtautumaan autoritaarisiin valtioihin ja niiden hallintoihin penseästi, koska näiden hallintojen katsotaan nousseen johtoon moraalisesti ongelmallisella tavalla, mahdollisesti ilman kansalaistensa tukea (Brands 2018, 67–68). Niin ikään liberaaleissa demokratioissa käsitys autoritaarisista järjestelmistä on, että ne aggressiivisesti tukahduttavat eri mieltä olevat (Doyle 1983, 325). Niinpä vaikka Venäjän toimet tuomittaisiinkin ja vaikka Venäjän vastaisia pakotteita tuettaisiinkin, ei kansainvälisestä järjestyksestä päättävissä liberaaleissa valtioissa edelleenkään suhtauduttaisi autoritaariseen järjestelmään sen suopeammin. Muuttuisiko länsimaissa vallitseva käsitys Kiinasta Venäjän tuomitsemisen jälkeen niin paljon, että länsimaissa yleisesti hyväksyttäisiin puolueen keskeiseksi asetetut tavoitteet esimerkiksi Taiwanin yhdistämisestä Kiinaan tai Kiinan toiminta Xinjiangissa, Tiibetissä, Hongkongissa tai Etelä-Kiinan merellä?

Ukrainan sodasta on länsimaissa luotu diskurssi demokratian ja autoritarismin välisestä konfliktista (Szulecki & Wig 2022; Sedaca 2022). Länsimaille ja Ukrainaa tukeville valtioille Ukrainan sota näyttäytyy yhtenä taisteluna laajemmassa demokratian ja autoritarismin välisessä kamppailussa muttei Kommunistiselle puolueelle. Puolue, joka ei pidä Kiinaa autoritaarisena per se, pitää diskurssia tarkoitushakuisena, jotta sillä voidaan mustamaalata muun muassa Kiinaa status quon ylläpitämiseksi: *Se [Yhdysvallat] nauttii vastustajiensa stigmatisoinnista leimoilla, kuten ”paha”, ”autoritaarinen” ja ”konna” kaunistellakseen omaa hegemonistista toimintaansa* (People's Daily 23.02.2023). Diskurssi demokratian ja autoritarismin kamppailusta on itseasiassa yksi osoitettavissa oleva subsumptio yleismaailmallisesti ongelmia aiheuttavassa länsimaiden rakentamassa globaalissa järjestelmässä: *Yksittäisten valtioiden kehitlemä virheellinen narratiivi ”demokratian ja autoritarismin kamppailusta” ja niin kutsuttujen ”arvoyhteisöjen” kehittely tulevat ainoastaan kylvämään siemenet konflikteille ja yhteenotoille maailmassa* (People's Daily 23.02.2023).

Kiinalaista mallia ei kuvata autoritaariseksi vaan annetaan ymmärtää käsityksen demokratiasta olevan erilainen kuin länsimailla. Narratiivissa puhutaan *kahdesta*

*turvattavasta (两个维护), joka tarkoittaa ensinnäkin Xi Jinpingin aseman turvaamista puolueen ytimenä ja toiseksi puolueelle keskitetyn vallan turvaamista (ks. termin alkuperästä esim. Bandurski 2022). Artikkeleissa myös esiintyy kerta toisensa jälkeen tarve varmistaa leninistiselle yksipuoluejärjestelmälle ominainen puolueen asema kyseenalaistamattomana vallankäyttäjänä, jonka valta ulottuu kaikille yhteiskunnan osa-alueille. Muutamaa viikkoa ennen Venäjän hyökkäämistä Ukrainaun, Kiina ja Venäjä julkaisivat yhteisen lausunnon, jossa Venäjä ja Kiina kuvattiin valtioiksi, joilla on pitkät demokratian perinteet. Demokratian kerrottiin olevan globaalisti yhteinen arvo. Ei ole yhtä ainoaa oikeaa demokratian muotoa ja hegemonian yritys omia demokratia pelkäksi liberaaliksi demokratiaksi on uhka alueelliselle ja globaalille rauhalle: *Tiettyjen valtioiden yritys pakottaa muut hyväksymään heidän ”demokraattiset standardinsa” vetämällä ideologisia linjoja ja monopolisoimalla oikeuden määrittellä demokratia perustamalla erilaisia klikkejä ja ”tilanneriippuvaisia” liittoumia, on itseasiassa demokratian vastaista ja demokratian hengen sekä demokraattisten arvojen pettämistä (Xinhua 04.02.2022).**

Puolueen mielestä Kiina ei siis ole autoritaarinen valtio eikä se hyväksy esitettyä diskurssia demokratian ja autoritarismin kamppailusta. Tästä huolimatta, vaikkei meneillään olisikaan juuri kyseisen diskurssin esittämä tilanne, osapuolet ovat silti samat. Puolueen mielestä Yhdysvallat liittolaisineen ovat sellaista leiriä vastaan, johon Kiinakin kuuluu ja puolue on lähtenyt mukaan pelaamaan tätä peliä. Yhdysvallat liittolaisineen myös edustavat jotakin leiriä, jota ideologia ohjaa. Puolue ei halua tähän leiriin kuulua eikä halua muidenkaan kuuluvan, koska tähän leiriin kuuluminen on uhka ei pelkästään Kiinalle kansainvälisesti tai alueellisesti vaan viime kädessä myös Kommunistiselle puolueelle Kiinan sisällä ja Xi Jinpingille itselleen. Nollasummapelissä puolueelle on voitto, jos kansainvälisesti länsimaiden rakentamaa järjestelmää ja sen normeja kyseenalaistetaan. Se miksi puolue puhuu paljon siitä, ettei länsimainen malli ole ainoa tie modernisaatioon samalla kuitenkin pakottamatta omaa malliaan on se, että se riittää etenkin vielä tässä vaiheessa. Riittää, jos muut valtiot omaksuvat puolen, joka ei ole Kiinaa vastaan.

Artikkeleissa annetaan tunnustusta valtioille, jotka uskaltavat kulkea omaa polkuaan eivätkä kyseenalaistamatta seuraa länsimaista käsitystä modernisaatiosta. Riippuen siitä, kenen kanssa kommunikoidaan, viesti hieman muuttuu. Ollessaan tekemisissä Lähi-idän valtioiden kanssa, esimerkiksi vuoden 2022 lopulla Xin vieraillessa Saudi-Arabiassa, Xi kehui arabimaita siitä, että ne ovat onnistuneet säilyttämään autonomisen asemansa. Xi antoi tunnustusta, etteivät Lähi-idän valtiot olleet lähteneet mukaan tekemään politiikkaa ideologian kautta vaan pragmaattisesti. Viesti Saksan liittokanslerille Olaf Scholzille tämän vierailun

aikaan oli, että Kiina toivoo Saksan pystyvän tekemään itsenäistä politiikkaa, joka on sille itselleen parhaaksi. Indonesian ulkoministerin kanssa tavatessaan Kiinan ulkoministeri Qin Gang sanoi, ettei ASEAN-valtioiden (Kaakkois-Aasian maiden yhteistyöjärjestö) tule joutua valitsemaan puolia vaan antaa näiden tehdä päätöksensä ja valintansa itse (People's Daily 22.02.2023).

Euroopan tutkimukseen erikoistuneen tutkimusinstituutin CICIR:n johtaja Zhang Jian kiinnitti huomiota siihen, kuinka EU on menettämässä strategista autonomiaansa ja kehityskulku kiihtyi huomattavasti Ukrainan sodan alettua. Zhang kirjoittaa, että EU:n sisällä etenkin Baltian maiden sekä Puolan pyynnöt saada Yhdysvaltoja perustamaan alueilleen sotilastukikohtia sekä ennen neutraalien valtioiden eli Suomen ja Ruotsin liittyminen NATO:iin ovat näkyvimpiä esimerkkejä ilmiöstä. Strategista autonomiaa heikentää niin ikään puolustusteollisuuteen ohjautuvan rahavirran kulkeutuminen EU:n sijasta Yhdysvaltoihin muun muassa hävittäjäkauppojen yhteydessä. Jo ennen sotaa olemassaollut Pohjois-Euroopan ja Baltian maiden NATO-myönteisyys sekä venäjävastaisuus on valtavirtaistunut sodan alettua näiden valtioiden saadessa EU:n sisäisesti moraalista arvostusta. (Zhang 2023.) Jo mainitun Scholzin lisäksi Ranskan presidentti Emmanuel Macron on vierailut Kiinassa pönkittämässä asemaansa tärkeänä eurooppalaisena johtajana hakemalla Xi Jinpingiltä ydinaseilla uhkailua vastustavan viestin, joka länsimaille on myyty onnistuneesti Venäjää kritisoivana (ks. esim. Iltasanomat 2022, Le Monde 2022). Zhangin mukaan Ranska ja Saksa ovatkin Euroopassa valtioita, joilla on pragmaattisempi asenne Venäjää kohtaan mutteivät pysty poliittisen korrektiuden takia sen mukaisesti toimimaan (Zhang 2023).

Zhangin artikkelista on rivien välistä havaittavissa se, ettei Ukrainan sota ja Venäjän käytös ole Kiinan etujen mukaista tai puolueelle mieleen. Venäjää itsessään ei syytetä mutta Ukrainan sodan seurauksena on ollut se, että EU on nyt enemmän rähmällään Yhdysvaltoihin kuin ennen sotaa. Saksan ja Ranskan johtava asema EU:n sisällä on aiemmin ohjannut muidenkin EU-maiden suuntaa mutta nyt, kun niiden on katsottu olleen väärässä, ne ovat menettämässä tätä oikeuttaan. Etenkin, jos Saksan taloudellinen merkitys Euroopan sisällä heikkenee. Pragmaattinen ja vähemmän ideologian ohjaama suhtautuminen kansainvälisiin asioihin on Euroopan sisällä ajautumassa marginaaliin ja se ei ole Kiinan kannalta positiivista. Paradoksaalisesti samaan aikaan Venäjää puolustetaan julkisesti, koska Venäjä kuuluu muuhun kuin Yhdysvaltojen leiriin. Nykyisin Venäjän puolustamisessa toistuvat Neuvostoliiton ajat, kun Kiinan ja Neuvostoliiton suhteet heikkenivät ja Kommunistinen puolue liennytti suhteitaan länteen siinä pelossa, että joutuisi kansainvälisesti eristetyksi. Yksin jäämistä pelätään nytkin ja koska Kommunistinen puolue Xi Jinpingin johdolla on

luonut strategisen narratiivin sellaiseksi, jossa monia toimia yhteiskunnan turvallisuuden edistämiseksi perustellaan länsimaiden aiheuttamalla uhalla, on hyvin hankalaa palauttaa länsimaiden luotto Kiinan kehitystä kohtaan sellaiseksi, jota se oli vielä 80-luvulla. Toisaalta, kuten tässäkin kirjoitelmassa on nähty, asetelma maailmassa ei ole yhtä kaksinapainen kuin Neuvostoliiton aikana vaan maailmalla on paljon muitakin toimijoita. Tässäkin tapauksessa esimerkiksi aggressiivinen politiikka Etelä-Kiinan merellä on saanut Kiinan naapurivaltiot suhtautumaan Kiinaan kriittisemmin kuin ennen. Kiinan rooli vastuullisena suurvaltana ja maailman suurimpana kehittyvänä valtiona on puhutella yhä kehittyviä valtioita mutta täysin näiden suhteiden varaan puolue ei näyttäisi uskaltavan Kiinaa kansainvälisesti asemoida. Työ uusien suhteiden luomiseksi uusien nousevien toimijoiden kanssa on silti koko ajan käynnissä.

5.2. Puolue tiedostaa kansainvälisen järjestelmän hyödyt

On siis autoritaaristen järjestelmien etu, jos vallitseva maailmanjärjestys ei olisi liberaalien demokratioiden hallitsema, koska silloin autoritaaristen järjestelmien osallistuminen olisi yleisesti hyväksytympää. Muiden valtioiden kanssa kahdenväliset suhteet olisivat samoista syistä hedelmällisempiä. Samaan aikaan kuitenkin tiedostetaan se, kuinka paljon Kiina on hyötynyt nykyisestä kansainvälisestä järjestelmästä. Kiinan ja Venäjän keskinäisten välien on väitetty muuttuneen merkittävästi Ukrainan sodan alettua Kiinan tähdätessä vain muuttamaan nykyistä järjestystä hieman, ei kokonaan kaatamaan sitä (Huang 2023). Eräessä artikkelissa kirjoitetaan seuraavasti: *Maailmassa on vain yksi järjestelmä, kansainvälinen järjestelmä YK ytimessään; vain yksi järjestys, kansainvälinen järjestys, joka perustuu kansainväliseen oikeuteen; vain yhdet säännöt, kansainvälisten suhteiden perusnormit, jotka perustuvat YK:n peruskirjaan* (People's Daily 25.9.2022). Puhuessaan Kiinan rauhanomaisesta kehityksestä, puolue puhuu siitä useasti jo olemassaolevissa globaaleissa organisaatiorakenteissa tapahtuvaksi. YK, Maailman kauppajärjestö, Kansainvälinen valuuttarahasto, Maailmanpankki, olemassaolevien sääntöjen pohjalta laaditut kauppasopimukset ja Aasian infrastruktuuri-investointipankki ovat kaikki keskeisiä osia myös Kiinan tavoittelemassa kansainvälisessä järjestyksessä, koska ne joko ovat tai niillä on potentiaalia olla inklusiivisia ja kaikille avoimia. Yhdysvaltojen ja muiden merkittävien

länsimaiden rooli näissä organisaatioissa niin ikään tiedostetaan ja ymmärretään epävarmuus ja mahdollinen kaaos, joka syntyisi, jos Yhdysvallat menettäisivät täysin nykyisen kansainvälisen asemansa ja asemansa mainituissa organisaatioissa (Huang 2023).

Vaikka myös People's Dailyssa Kiina ja Venäjä esiintyvät ylimpinä tovereina ja niiden välillä vallitsee ystävyysuhde, jolla ei ole rajoja, narratiivin ulkopuolelta on löydettävissä kriittisiä ääniä. Muun muassa Kiinan kuuluisimpien yliopistojen joukkoon kuuluvan Fudanin yliopiston Venäjään ja Keski-Aasiaan keskittyvän tutkimusyksikön johtaja kirjoitti, ettei Venäjällä ole tarjota minkäänlaista vaihtoehtoa kansainväliselle järjestykselle, jota se Ukrainassa toimiessaan on rampauttamassa. Sen lisäksi, ettei Venäjällä ole tarjota vaihtoehtoa kansainväliselle mallille, sen oma yhteiskunta, talous ja poliittinen tilanne ovat kaikki ongelmien riivaamia eikä Venäjällä ole esittää yksittäisille valtioillekaan vaihtoehtoja kehitysmallia. (Feng & Wen 2023.) Heidän mukaansa Putin yrittää levittää maailmalle konservatiivisia arvojaan, joilla ei ole venäläisessä yhteiskunnassa itsessäkään mitään muuta kaikupohjaa kuin ontto diskursiivinen kupla (em.). Kiinan kommunistisen puolueen virallisessa kommunikoinnissa näin suoraan eipuhuta mutta edellä mainitut akateemikot Venäjän avulla heijastelevat myös puolueessa vallitsevaa kypsempää suhtautumista kansainväliseen järjestelmään ja potentiaalsiin muutoksiin.

Ongelma puolueelle on se, että länsimaiden katsotaan toimivan YK:n ylitse ja sen peruskirjan vastaisesti. Artikkeleissa tällaiseksi toiminnaksi mainitaan esimerkiksi sanktioiden asettaminen. Aiemmin mainitusta Ukrainan sodasta on luotu artikkeleissa diskurssi, jossa sota itsessään jää taka-alalle. Diskurssissa ei keskitytä Venäjään tai Ukrainaan ja miksi Ukrainassa soditaan vaan sodan seurauksiin maailmalle. Näitä seurauksia ovat ruoka- ja energiakriisi, jotka vaikuttavat tuhoisasti etenkin kehittyvien maiden väestön hyvinvointiin. Kun diskurssi on tällainen, voidaan narratiivissa keskittyä tekijöihin, jotka ylläpitävät tai syventävät kriisiä ja vaikeuttavat ongelman ratkaisua. Ongelman, joka ei siis ole Venäjän hyökkääminen Ukrainaan. Sanktiot vaikeuttavat ruoka- ja energiakriisin ratkaisua ja itseasiassa ovat syy siihen, miksi tällainen kriisi ylipäättään on. *Yhdysvaltojen ja sen liittolaisten asettamat pakotteet Venäjälle ovat merkittävästi haitanneet ruuan tuotantoa ja ruuan vientiä Venäjältä ja Ukrainasta, pahentaneet tukoksia globaaleissa toimitusketjuissa aiheuttaen ruuan ja energian hinnan merkittävän nousun.. ..Yhdysvaltojen ja muiden valtioiden tulisi peruuttaa yksipuolisesti asettamansa pakotteet liittyen ruuan tuotantoon ja vientiin mahdollisimman nopeasti ja lopettaa keinotekoisesti luomansa paine kansainvälisiin ruuan tuotanto- ja jakeluketjuihin* (People's Daily 15.9.2022). Sanktiot ovat epäoikeudenmukaisia ja tunkeutuvat toisen valtion suvereniteetin alueelle. Vain YK:n turvallisuusneuvostolla tulisi oikeus olla

langettaa sanktioita toiselle jäsenmaalle.

5.3. Johtopäätöksiä

Tämä luku keskittyi kuvaamaan kansainvälistä ympäristöä eli Kenneth Burken esittämää miljöötä. Maailma on puolueen mukaan länsimaiden järjestämä. Monien kansainvälisten instituutioiden hyödyt tiedostetaan mutta ongelma on niiden käyttäminen tällä hetkellä länsimaisen hegemonian vahvistamiseen. Puolue katsoo länsimaiden yrittävän tehdä omasta yhteiskuntamallistaan universaalin ja pitävän omia arvojaan universaaleina. Historia on kuitenkin osoittanut, ettei länsimaista yhteiskuntamallia sellaisenaan voi viedä muihin valtioihin, josta todisteena on demokratian heikko tila useissa valtioissa. Sellaisia valtioita, jotka pyrkivät löytämään paikkansa maailmassa länsimaista poikkeavalla tavalla, pyritään horjuttamaan. Kiina on yksi tällainen valtio. Kansainvälisten suhteiden hoitamisessa puolue kannustaa valtioita unohtamaan pseudouniversaalin arvolatauksen päätösten pohjana ja kehottaa toimijoita pragmaattisuuteen.

Kiina ei puolueen mukaan tavoittele kuitenkaan kansainvälisen järjestelmän alasajoa. Se tunnistaa YK:n kaltaisten kansainvälisten organisaatioiden olevan hyviä alustoja kansainväliselle yhteistyölle mutta niistä tulee tehdä vain inklusiivisempia tasavertaisten kaikkien valtioiden vaikutusmahdollisuuksia. Kiina on puolueen mukaan kansainvälisenä toimijana vastuullinen ja kansainvälistä oikeutta ja normeja noudattava. Puolue myös korostaa Kiinan sitoutuvan kansainvälisten instituutioiden toimintaan. Nykyistä maailmaa järjestäviä sääntöjä noudattamalla ja instituutioita kunnioittamalla seurataan aiemman johtajan Hu Jintaon alulle panemaa narratiivia, jolla pyritään rauhoittamaan uhkakuvia, joita Kiinan kehityksestä ollaan länsimaisissa narratiiveissa esitetty. Kiina kuvataan vastuulliseksi suurvallaksi, joka pyrkii aidosti ratkaisemaan kansainvälisiä konflikteja, tarjoamaan humanitaarista apua ja auttamaan kehittyviä valtioita toisin kuin länsimaat, jotka toimillaan kansainvälisesti pyrkivät aina ensisijaisesti vahvistamaan omaa hegemonista asemaansa. Länsimailla tarkoitetaan useimmiten Yhdysvaltoja vaikkakin useimmiten puhutaan vain *ulkoisista voimista* tai *joistakin valtioista*. Joissakin tapauksissa Yhdysvallat mainittiin kuitenkin suoraan. Tällaisia tapauksia olivat aineistoista poimittavat yksittäiset tapahtumat, joiden motiiviksi osoitettiin tarkoituksellinen Kiinan yhteiskuntajärjestyksen häiritseminen.

Lisäksi artikkeleissa, joissa jokin yksittäinen valtio asettui Kiinan etuja vastaan tarkoituksellisesti, nähtiin taustalla Yhdysvaltojen ohjaavan tätä toimintaa. Narratiivista oli silti havaittavissa halu jättää tilaa myös suhteiden mahdolliselle parantamiselle. Tämä näkyi muun muassa käytetyn retoriikan poikkeavan äärinationalistisesta retoriikasta, jota Kiinan sosiaalisessa mediassa esiintyy. Mikäli länsimaat ja Yhdysvallat esitetään narratiivissa liian negatiivisessa valossa, on hankalaa uskottavasti perustella, miksi näiden valtioiden kanssa käydään esimerkiksi kauppaa.

6. Mitä kansainväliselle järjestykselle tulisi tehdä?

Edellinen luku keskittyi aluksi kuvaamaan, millainen rooli tutkielmaan varten tutkituilla käsitteillä on puolueen narratiivissa. Tämän jälkeen luvussa esitettiin puolueen ymmärrys kansainvälisestä järjestelmästä, sen toimijoista, toimijoiden tavoitteista sekä näkemyksiä, joilla kansainvälistä järjestelmää pitäisi muuttaa. Kiinan suhtautuminen kansainväliseen järjestelmään tuli aiemmin ilmi ja tämä luku keskittyy vastaamaan siihen, millaiset valmiudet Kiinalla on kansainvälistä järjestelmää muuttaa. Vastuullisena suurvaltana se ei voi loputtomiin katsella vierestä epäkohtia vaan sen on yritettävä tehdä niille jotakin. Lisäksi tässä luvussa haluan näyttää Xi Jinpingin istuneen useasti jo valmiiksi katettuun pöytään mutta narratiivissa tämän esitetyn hänen rooliaan korostavaksi. Esitän Vyö ja tie -hankkeeseen profiloituvan globaalin osallistumisen olleen tavoitteena jo aiempien johtajien aikana. Lisäksi pyrin osoittamaan globaalia osallistumista konkreettisesti toteuttavien toimijoiden toimivan monesti omin tarkoituksin mutta strategisessa narratiivissa tämän esitettävän yhdenmukaiseksi linjaksi. Tästä voidaan vetää johtopäätöksenä Xin todellisen vaikutusvallan ja narratiivin välillä vallitsevan jonkin verran asymmetriaa.

Edellinen luku päättyi näkemyksiin, joita puolueella on kansainvälisistä organisaatioista. Mainittiin, miten nämä organisaatiot ovat puolueen narratiivissa tärkeitä ja perusideoiltaan oikeita mutta ne ollaan Yhdysvaltojen ja tämän liittolaisten toimesta alistettu yksinapaisen maailman ylläpitämiseen. Niitä tulisi muuttaa etenkin kehittyviä valtioita osallistavaksi. Kaikki eivät pidä vilpittömänä tätä puolueen esittämää tavoitetta tehdä kansainvälisistä organisaatioista inklusiivisempia kehittyvien valtioiden vuoksi. Esimerkiksi narratiivi siitä, että Kiina käyttää kehittyviä valtioita hyväkseen vaikuttaakseen YK:n sisällä omien etujensa nimissä on suhteellisen yleinen. On esitetty myös näkemyksiä, joiden mukaan Kiina yrittää delegitimoida liberaaleille arvoille perustettua YK:a syömällä sitä sisältäpäin ja lamauttamalla sen toimintaa itselleen mieluisaksi (Eisenmann 2023). Nähdäkseni tämän ajatuksen ideana on saada YK:lta valta pois, jottei se pystyisi antamaan puolueen kannalta

vaivaannuttavia lausuntoja puolueen toiminnasta Kiinan sisällä tai ulkopuolella. Huoli on eittämättä aiheellinen sillä esimerkiksi YK:n ihmisoikeusneuvoston 2022 julkaisema raportti Xinjiangista toi esille alueella tapahtuneita ihmisoikeusloukkauksia (YK:n ihmisoikeusasioiden korkean edustajan toimisto 2022). YK:n ihmisoikeusneuvosto itsessään kuitenkin hylkäsi myöhemmin asian käsittelyn (Forbes 2022). Suurin osa vastaan äänestäneistä tai äänestämättä jättäneistä valtioista ovat luokiteltavissa kehittyviksi valtioiksi. Kiinan YK:n pysyvä edustaja Chen Xu kommentoi äänestystä alkujaankin poliittiseksi manipulaatioksi, Kiinan sisäisiin asioihin puuttumiseksi ja vetosi kehittyviin valtioihin sanomalla, että tänään Kiina oli tämän manipulaation kohteena, huomenna mikä tahansa muu kehittyvä valtio voi joutua kohteeksi (France24 2022).

YK:n vaikutusvallan murentaminen ei ole puolueen narratiivissa esillä vaan päinvastoin. Myös Kiinan toiminnan näkeminen YK:ssa jonkinlaisena juonitteluna on ylitseampuvaa sillä Kiina on alusta asti vastustanut sitä, että YK voisi rajattomasti puuttua valtioiden sisäisiin asioihin. Muun muassa YK:n rauhanturvaoperaatioissa tulee ottaa valtioiden sisäiset olot huomioon ja pyrkiä vastaamaan näiden sisäisten olojen pohjalta syntyviin tarpeisiin ja vain tällöin voidaan saavuttaa pysyvä positiivinen lopputulos. Näihin sisäisiin oloihin, jotka tulee ottaa huomioon, kuuluu valtioiden oma vapaus valita hallintomallinsa. YK ei ole puolueen narratiivissa organisaatio, jonka olemassaolo on riippuvaista liberaalien arvojen ylläpitämisestä. Se on organisaatio, jonka ideana on, että kaikki maailman valtiot pääsisivät jollain tavalla osallistumaan kansainvälisesti ja tuomaan äänensä kuuluviin. Kiinalla on YK:n turvallisuusneuvostossa veto-oikeus mutta se ei käytä sitä yhtä hanakasti, kuin voitaisiin ehkä kuvitella. Jatkuva veto-oikeuden käyttäminen veisi turvallisuusneuvostoa suuntaan, jossa teoriassakin sen mahdollisuudet vaikuttaa mihinkään merkityksellisesti ja sen normatiivinen valta olisivat olemattomia ja tämä taas saisi muut valtiot pohtimaan, miksi tällaista organisaatiota ylipäättään edes tarvitaan (Fung 2022).

YK:n lamauttaminen ei tähän mennessä esitettyjen premissien perusteella ole puolueen tavoitteissa. Olennaiset premissit siis ovat, että puolue ajattelee YK:n kykenevän olemaan muutakin kuin liberaaleja arvoja tyrkyttävä organisaatio; suurin osa maailman valtioista eivät ole liberaaleja demokratioita ja että nyt luotu ja koko ajan luotava kansainvälinen järjestys on uhka valtiolliselle suvereniteetille. YK on kansainvälisesti hyvin merkittävä organisaatio, jolla on valtioiden toimia legitimoiva voima. Jos YK onnistutaan näkemään mittarina, josta yleinen kansainvälinen mielipide on löydettävissä, toimii se tällöin näennäisesti kenties kaikista objektiivisimpana indikaattorina mitä tulee asioiden

oikeudenmukaisuuteen. YK:n nouseminen korkeimmaksi auktoriteetiksi kansainvälisissä suhteissa kaitsisi myös Yhdysvaltojen hegemoniapyrkimyksiä rajoittamalla sen mielivaltaisuutta. Samalla YK:n puolustamisen on tarkoitus osoittaa, ettei Kiina tavoittele itse hegemoniaa ollessaan valmis laittamaan rajat sille, kuinka vapaasti yksittäinen valtio voi kansainvälisellä kentällä toimia. Niin kutsuttu *Kiinan rauhanomainen kasvu* on narratiivi, joka on ollut nähtävissä 2000-luvun alusta alkaen (Zheng 2005; Li 2016, 141–158). Kyseinen narratiivi oli vastaus 2000-luvun vaihteessa vallinneeseen Kiinan ulkopuoliseen narratiiviin, jonka mukaan Kiinan vaikutusvallan kasvu oli uhka muille. Etenkin Bushin hallinto suhtautui Kiinan nousuun huolestuneena ja Kiinan rauhanomainen kasvu muuttuikin virallisesti *Kiinan rauhanomaiseksi kehitykseksi* Hu Jintaon retoriikassa vuonna 2004, koska *nousu* saattoi kuulostaa liian aggressiiviselta (Guo 2016, 1–4).

Kiinan rauhanomainen kehitys käsitteenä ja viittaukset siihen ovat edelleen näkyvästi esillä myös nykyisin puolueen strategisessa narratiivissa muun muuassa viittauksina, kuinka Kiina ei pyri hegemoniaan tai Kiinalla ei ole eikä ole ikinä ollutkaan laajentumispyrkimyksiä tai Kiina ei käyttäydy aggressiivisesti tai Kiina ei käytä pakotteita aseena luomaan kansainvälistä epäjärjestystä. YK:n aseman korostaminen ja kansainvälisten organisaatioiden puitteiden sisällä toimiminen aina silloin, kun toimitaan kansainvälisesti, ovat keinoja osoittaa tämä käytännössä todeksi. Narratiivin ulkopuolelta voitaneen kuitenkin huomauttaa lukuisat tapaukset, joissa Kiina on käyttänyt pakotteita muita valtioita kohtaan, koska nämä ovat jollain tavalla tehneet puolueen tavoitteiden vastaisesti. Kun ihmisoikeusaktivisti Liu Xiaobo sai Nobelin rauhanpalkinnon, putosivat norjalaisen lohien vienti Kiinaan dramaattisesti piakkoin (SeafoodSource 2012). Kiinan ja Filippiinien välillä olevien merialuekiistojen kuumennuttua filippiniiläiset banaanit joutuivat sanktioiden kohteeksi (Asia Sentinel 2012). Etelä-Korean ostettua ohjusjärjestelmiä Yhdysvalloilta, suljettiin kaikki yli 20 eteläkorealaisen Lotte-kauppaketjun liikettä Kiinassa (Reuters 2017). Vastaavanlaisia sanktioiksi luokiteltavia toimia Kiinan puolelta löytyy viimeisen kymmenen vuoden ajalta lukuisia. Sanktioiksi näitä ei narratiivissa tunnusteta vaan syyksi mainitaan yleensä turvallisuuteen liittyvät syyt; mainituissa tapauksissa ruoka- ja paloturvallisuudessa oli moitteiden varaa (em.).

Puolueen näkemyksen mukaan länsimaiden ideologian johtama tapa tehdä kansainvälisiä suhteita on esteenä globalisaatiolle. Tätä taustaa vasten Kiinan rooli maailman suurimpana kehittyvänä valtiona ja vastuullisena suurvaltana on taistella globalisaatiota heikentävää kehitystä vastaan. Tähän liittyy myös YK:n ja muiden valtioiden, etenkin niin

kutsutun *globaalin etelän* inklusiivisempi osallistaminen. Kiina on ollut aktiivinen toimija globaalissa etelässä etenkin Xi Jinpingin lanseerattua Vyö ja tie -aloitteensa. Vyö ja tie -aloitteesta on käyty paljon debattia eikä vieläkään ole löytynyt kaikkia osapuolia tyydyttävää määritelmää. Aloitteessa voi katsojasta riippuen nähdä monia asioita aina kansallisen ylituotannon tasaamisesta ulkopoliittiseen toimintasuunnitelmaan. Olipa määritelmä mikä hyvänsä, aloitteen turvin Kiina on viimeisen vuosikymmenen aikana sitonut itsensä yhä tiiviimmin globaalin etelän kehitykseen. Kiinalaisten tuotteiden tuontiin ja vientiin, kiinalaisten yritysten tukemiseen ulkomailla keskittyvät pankit Kiinan tuonti- ja vientipankki (China Exim Bank) ja China Development Bank sekä muut kiinalaiset toimijat ovat lainanneet valtavat määrät rahaa kehittyviin valtioihin yleensä infrastruktuuriprojekteja mutta myös muitakin projekteja varten (ks. esim. Chatham House 2022).

Kiinan lisääntyntä toimintaa kehittyvissä maissa on kuvattu muun muassa termillä velka-ansadiplomatia. Sen mukaan Kiina tarkoituksenmukaisesti ajaisi valtiot vaikeuksiin lainaamalla niille niiden talouden kantokyvyn ylittävät määrät rahaa ja lopputuloksena velkaantunut valtio joutuisi luovuttamaan kriittistä infrastruktuuria Kiinalle tai muuten alistumaan Kiinan strategisten tavoitteiden pelinappulaksi (Parker & Chefitz 2018, 6–10). Muiden valtioiden geopolittisista strategioista johdetut narratiivit ja diskurssit ovat monesti yksinkertaistettuja, jotta niitä on valtion helppo käyttää omassa strategisessa narratiivissa omaksi edukseen. Velka-ansadiplomatia on mainio esimerkki tällaisesta yksinkertaistamisesta ja Kiinan harjoittama ulkopolitiikka velka-ansadiplomatian viitekehyksessä on useaan kertaan osoitettu liioitelluksi (Maluki & Lemmy 2019; Lai, Jin & Sidaway 2020; Gangte 2020; Shaomin & Jiang 2020; Singh 2020; Jones & Hameiri 2020; Carmody 2020; Ray & Moses 2023). Trumpin hallinnolle kuin nyrkki silmään sopinut narratiivi näyttäisikin olevan lähtöisin vitsistä (Brautigam 2020). Siitä huolimatta, että kyseinen narratiivi on useaan kertaan osoitettu vääräksi, se näyttäisi edelleen määrittelevän Kiinan toimia kehittyvissä maissa länsimaiden silmissä. Suomessakin narratiivin ylläpitämiseen on osallistuttu (Iltasanomat 2021; Yle 2021).

Velka-ansadiplomatia on yksi viitekehys, jonka avulla Vyö ja tie -hanketta ulkopoliittisena strategiana ymmärretty. Vastaavahkoa pelkoa Kiinan laajentumisesta ja epäuskoa Kiinan rauhalliseen kehitykseen esitti Italian ulkoministeri Antonio Tajani Münchenin turvallisuuskonferenssissa todetessaan jämpäin kolonialistisesti, että Afrikan jättäminen Kiinan käsiin on suuri virhe kaikille konferenssissa paikalla olleille (Anadolu Agency 2023). Myös sellaiset narratiivit, kuten luonnonvarojen kuppaaminen tai oman

sekundaarisektorin laajentaminen kehittyviin maihin kiinalaisine työntekijöineen ovat olleet yleisiä. Yleistykset eivät ole tyhjästä syntyneet mutta ovat liioiteltuja. Pitää paikkansa, että Kiina tuo paljon raaka-aineita, kuten puutavaraa ja öljyä kehittyvistä maista mutta Kiina lainaa myös valtioihin, jotka eivät ole luonnonvaroiltaan rikkaita ja jotka ovat hallintomalliltaan demokraattisia (Xue et al. 2019, 3). Pitää myös paikkansa, että Kiina on onnistunut saamaan kaikki muut Afrikan valtiot paitsi eSwatinin puolelleen Taiwanin kysymyksessä (du Plessis 2021). Yleistykset kuitenkin jopa mairittelevat Kiinaa. Ne antavat ymmärtää, että puolue kaikkine instituutioineen toimii harmoniassa keskenään vaikka näin ei ole, kuten teoriaosuudessa osoitettiin.

Vyö ja tie -hanke strategisen narratiivin näkökulmasta näyttäytyy yhtä laajana kuin epämääräisiltä vaikuttavat sloganit tai suuret sosiopoliittiset teorit. On vaikeaa osoittaa selkeä yksittäinen suunta mutta sen sijaan voidaan asettaa maalipuut, joiden väliin todennäköisesti osutaan. Vyö ja tie -hanke on selvästi lisännyt Kiinan toimintaa ulkomailla ja ulkopoliittisesti. Kiina on siis näkyvämpi kansainvälisesti. Voidaan todeta, että Deng Xiaopingin aikaisesta voimien kätkemisestä jotain on muuttunut. Muutosta ei ole yritetty salailta vaan päinvastoin; Deng Xiaopingin mainitsema omien voimien piilottelu ja ajan odottaminen oli osa kokonaisuudessaan 24 merkkiä pitkää muotoilua Kiinan tilanteesta. Siinä kehoitettiin mainitun lisäksi tarkkailemaan tynesti, olemaan hyvä pitämään matalaa profiilia eikä koskaan tavoitella johtajuutta. (冷静观察，稳住阵脚，沉着应付，韬光养晦，善于守拙，决不当头) Maaliskuussa 2023 nähtiin Xi Jinpingiltä hänen oma 24-merkkinen muotoilunsa: ”Ole tyyne, ole määrätietoinen, etsi kehitystä vakaudesta, ole aktiivinen ja tavoittele, yhdisty, uskalla taistella.” (沉着冷静，保持定力，稳中求进，积极作为，团结一致，敢于斗争)

Muutos ei ole tullut yllättäen vaan alkanut heti Dengin jälkeen, kun Jiang Zemin sanoi jo 90-luvulla, että Kiinan on muun muassa provinssien kasvurojen tasaamiseksi suunnattava katseensa ulkomaille ja tuotava sieltä viljaa. Jiangin jälkeen Hu Jintaon aikana lanseerattiin niin kutsuttu *mennä ulos strategia* (走出去战略), jonka tarkoituksena oli kannustaa kiinalaisia yrityksiä sijoittamaan ulkomaille ja toisaalta myös saamaan sijoituksia ulkomailta. Monista Kiinan raja-alueella sijaitsevista provinssista tehtiin sillanpääasemia, jotka toimivat yhteistyössä rajan toisella puolella sijaitsevan valtion kanssa ja vastasivat sijoituksista ja niiden hankkimisesta (Lu 2022). Vaakakupissa tällöin näytti painavan ennen kaikkea taloudelliset syyt, kun Kiinan sisällä liian suuri kyky tuottaa kysyntään nähden

aiheutti ylikapasiteettia (Lee 2022). Vyö ja tie -hanke on jatkoa Kiinan globaalille kehitykselle. Siinä on aspekteja, jotka ovat löydettävissä myös Mennä ulos strategiasta mutta lisäksi aspekteja, jotka näyttävät olevan muitakin kuin taloudellisia. Mainitut aspektit ja niiden ohella toimijat sekä niiden väliset suhteet, jotka strategioiden ja hankkeiden toteuttamisessa ovat jollain tavalla mukana, osallistuvat hankkeesta ulospäin näkyvän kuvan luomiseen.

Vyö ja tie -hankkeen tai Mennä ulos strategian ja niiden näkyvän toiminnan pohjalta vedetyt johtopäätökset Kiinan ulkopoliitikasta ovat omiaan aiheuttamaan väärinkäsityksiä. Molemmat ovat kattotermejä. Kiinan sisäisesti ne ovat olleet keinoja provinsseille ja alemmille hallintotasoille saada varoja ohjattua käyttöönsä keskushallinnolta, kun näiden hallintotasojen alaisuudessa toteutettuihin projekteihin ollaan lyöty kyseisen kattotermin leima. Mennä ulos strategian aikaan toimijat olivat useasti valtion omistamia suuryrityksiä mutta myös yksityisiä yrityksiä oli. (Lu 2022.) Valtio-omisteisissa yrityksissä poliittinen ulottuvuus on olennaisemassa osassa kuin yksityisissä yrityksissä ja niiden uudistamisesta on puhuttu paljon, koska poliittinen pyrkyryys on useasti pois tehokkuudesta (Zhang 2006, 132–150). Näiden yritysten johdolla on omissa intresseissään osoittaa poliittisten tavoitteiden tullessa täytetyksi, kun taas yksityisillä yrityksillä suhtautuminen on kapitalismilähtöinen voiton tavoittelu. Poliittiset tavoitteet eivät ole provinsseissa tai alemmilla hallintotasoilla samoja suhteessa toisiinsa tai keskushallintoon. Erot voivat tulla alueellisista tarpeista, jotka legitimoivat alueellisen johdon valtaa tai ne voivat johtua siitä, kun keskushallinnon prioriteettejä luetaan eri tavalla.

Provinssit ja alemmat hallintotasot ovat kuitenkin niitä paikkoja, joissa politiikkaa toteutetaan. Kun politiikkaa toimeenpannaan, sen toimeenpanijoilla ei välttämättä ole tietoa tavoitteista, joita keskushallinnolla on. Sen sijaan sillä on tietoa aluehallintojen tavoitteista, joille se on ensisijaisesti vastuussa ja jonka kanssa se on tekemisissä. Rahoituksen saamiseksi toimijat eli yritykset joutuvat perustelemaan projektinsa niin, että se vastaa keskushallinnon esittämiä tavoitteita. Tämäkään ei silti riitä kuin korkeintaan teoriassa yhtenäistämään sillä tavoitteet ovat laajoja ja projektit on helppo tavalla tai toisella saada liitettyä tavoitteita vastaavaksi. (Jones & Zeng 2019, 14.) Jälleen kerran osa ongelmaa on jo monesti mainittu laajuus sekä tulkinnallisuus keskushallinnon esittämissä tavoitteissa.

Ulospäin Vyö ja tie -hanke voi näyttäytyä yhtenäisenä hankkeena, koska siihen liittyvät projektit kulkevat kaikki tämän kattotermin alla. Strategisesta narratiivista on nähtävissä, että tämä käsitys hankkeesta on puolueelle mieluinen. Narratiivissa Vyö ja tie

-hanke on etenkin kehittyvien valtioiden tarpeisiin vastaava konkreettinen toimi. Se ei sulje pois ketään vaan keskittyy inklusiivisuuteen ja aitoon yhteistyöhön. Hankkeeseen liittyvät toimet ovat useasti infrastruktuuria eli sitä mitä kehittyvät maat tarvitsevat. Lisäksi hankkeesta yleisesti länsimaiseen mediaan uutisoitaessa sävy on se, että *Kiina* tekee. Kun puhutaan, että Kiina tekee, jää huomiotta Kiinan poliittisen järjestelmän kompleksisuus ja se valtava määrä eri toimijoita toistensa kanssa kilpailevine intresseineen, joista edellisissä luvuissa kyettiin nimeämään vain murto-osa. Jos puolue jotain haluaa niin sitä, että Kiina nähdään yhtenäisenä ja yhteisesti toimivana yksikkönä puolueen vallan alla. Artikkeleissa muun muassa sanotaan Vyö ja tie -hankkeen olevan osoitus Xi Jinpingin kyvystä nähdä mitä maailma tarvitsee (People's Daily 10.08.2022). Useissa eri artikkeleissa Kiinan ulkopuoliset toimijat niin Pakistanista, Indonesiasta, Meksikosta kuin Egyptistäkin kertovat Vyö ja tie -hankkeen osoittavan Kiinan olevan vastuullinen suurvalta (People's Daily 21.09.2022; 21.10.2022; 02.11.2022; 08.12.2022).

Vyö ja tie -hanketta konkreettisesti toteuttavat toimijat ovat monesti liikkeellä vain taloudellisista syistä odottaen saavansa projekteistaan lopulta tuottoa. Projektit mieluusti omitaan hankkeen nimiin, koska se palvelee Xi Jinpingin klikin narratiivia Kiinasta, joka tekee eikä vain puhu. Lisäksi projekteilla on keskushallinnolle eittämättä myös pehmeän vallan teoriassa kuvattu ulottuvuus, jossa kehittyviin maihin lainojen myöntäminen tuottaa poliittista hyvää tahtoa tukea Kiinaa tälle tärkeissä kysymyksissä. Kolmannen syyn ottaa hanke omiin nimiin esitän kumpuavan halusta muuttaa Kiinan roolia kansainvälisesti. Vaikka puolue edelleenkin mainostaa Kiinaa kehittyvänä valtiona, se on silti valtio, joka kykenee antamaan valtavia määriä lainoja muille kehittyville valtioille. Kiina ei ole valtio, joka lainaa muilta valtioilta vaan lainaa itse niille ja antaa jopa lainojaan anteeksikin niille, jotka ovat vaikeuksissa (South China Morning Post 24.08.2022). Näin syntyy väistämättäkin puolueelle mieluista hierarkisuutta valtioiden välille.

Projektien omiminen hankkeen alle aiheuttaa myös päänvaivaa Kiinalle ja puolueelle. Sen lisäksi, että Kiinan poliittisen järjestelmän monimutkaisuus tekee projekteista pohjiltaan toisistaan poikkeavia, myös valtiot, joiden sisällä projektit toteutetaan haluavat eri asioita. Kyse voi olla esimerkiksi sisäpolitiikassaan vaikeuksissa olevasta hallinnosta, joka tarvitsee nostetta kannatukseensa ja Kiina tarjoaa jotakin, jota kyseinen hallinto voi esitellä omalle kansalleen saavutuksena (Kassenova 2022). Kokonaisuudessaan projekteihin osallistuvilla toimijoilla on lukuisia motiiveja projektia toteuttaa eikä näillä toimijoilla välttämättä ole keskushallinnon etu mielessä. Vaikka Vyö ja tie -hanke onkin Xi Jinpingin

nimikkohanke, sitä luovat lukuisat eri toimijat sen sijaan, että Xi itse säätelisi sitä millainen se on. Siihen liittyvät projektit voivat olla taloudellisesti kestäättömiä, koska kytkös keskushallinnon tavoitteisiin voi olla tekaistu tai ne voivat olla kestäättömiä, koska vastaanottajamaan puolella ei aina ole tarvittavaa kompetenssia neuvotteluissa. Vastuu etenkin Afrikan valtioissa velka-ansadiplomatian kautta vieritetään Kiinan harteille ikään kuin olettaen, ettei lainan vastaanottajalla ole itsellään kykyä päättää omista asioistaan.

Viimeisen vuoden ajan Kiina on käynyt kovaa sananvaihtoa muiden lainanantajien kanssa siitä, kenen tulisi Aasiaan ja Afrikkaan myönnettyjen lainojen kohdalla olla valmis sietämään tappioita ja minkä verran, kun epidemian jäljiltä moni lainanottaja on ajautunut tilanteeseen, jossa niillä ei ole kykyä maksaa lainoja takaisin sovitusti (Asia Financial 2022). Yhdysvallat sekä Kansainvälinen valuuttarahasto ovat korostaneet Kiinan roolia velkatilanteen helpottamisessa (the africa report 2023). Kiinan ulkoministeriön puhemies Mao Ning sen sijaan on toivonut monikansallisten pankkien eli Kansainvälisen valuuttarahaston ja Maailman pankin osallistumista velkojen helpottamiseen (Kiinan ulkoministeriö 2023).

Vääntö on kasvanut poliittiseksi ja syy, miksi nostan tämän keskustelun esille on se, että se on YK:n liittyvän keskustelun ohella toinen näkyvä esimerkki, kuinka puolue toivoo kansainvälistä järjestelmää instituutioiden kautta muutettavan Kiinalle suotuisammaksi. Siitä on havaittavissa niin ikään narratiivissa nähty muutos aikaansa odottavasta valtiosta valtioon, joka on reaktiivinen kansainvälisessä politiikassa eikä anna muiden enää kävellä itsensä ylitse. Aiemmin todettiin puolueessa vallitsevan ajatuksen, että Yhdysvallat yrittävät rajoittaa sen kasvua. Yhdysvalloilla on myös hegemoninen asema kansainvälisesti ja se näkyy myös monikansallisissa pankeissa. Miksi Yhdysvallat ei sitten käyttäisi näitä instituutioita Kiinaa vastaan? Talouden kokoonsa nähden Kiinalla on pienempi rooli monikansallisissa pankeissa kuin sille kuuluisi (Chen 2023).

Kun Kiinaa vaaditaan velkakysymyksessä olemaan se, joka kantaa tappiot, se näyttäytyy puolueelle niin, että velkaa käytetään aseena Kiinaa vastaan Yhdysvaltain ylläpitämän demokratian ja autoritarismin välisessä taistelussa. Puolueen esittäessä narratiivissaan Kiinan kaikkien kehittyvien valtioiden ystäväksi, voisi syntyä myös sille epämieluisa tilanne, jos jonkin valtion puolesta otetaan tappioita vastaan mutta jonkin toisen valtion puolesta ei. Esimerkiksi yksi tiukimmassa paikassa olevista valtioista on tällä hetkellä Sambia, jolla on Kiinan kanssa historiallisesti ollut suhteellisen hyvät välit (Leslie 2016, 96; Girard 2019). Jos yhdelle valtiolle annetaan velkoja anteeksi mutta toiselle ei, millaiset perusteet pitäisi olla, että toisessa valtiossa, joka niin ikään on taloudellisessa ahdingossa,

Kiinan ei nähtäisi käyttäytyvän epäreilusti?

Palataksemme monikansallisiin pankkeihin, Kiina ja kiinalaiset yritykset ovat hyötyneet menneen vuosikymmenen aikana monikansallisten pankkien tavasta lainata rahaa, koska lainarahalla on panostettu infrastruktuuriin rakentamiseen ja kiinalaiset yritykset ovat useasti rakentamiseen keskittyviä yrityksiä. Toiseksi sopimukset, joita varten monikansalliset pankit lainoja myöntävät, ovat ainakin paperilla avoimia kaikille, jolloin monikansalliset pankit ovat Kiinan omien pankkien lisäksi keinoja saada rahoitusta kiinalaisille yrityksille ulkomailla tapahtuvia projekteja varten. (Moore 2023.) Taloudellisesti saatavien hyötyjen lisäksi monikansallisten pankkien tarjoamat lainat mahdollistavat määrältään ja näin myös näkyvyydeltään Kiinan suuremman roolin kehittyvissä valtioissa. Myös Vyö ja tie -hankkeen alle saadaan näin nimellisesti enemmän projekteja, joita voidaan käyttää narratiivissa osoittamaan laajuutta, jolla Kiina osallistuu kehittyvien valtioiden elintason kehittämiseen legitimoiden sen asemaa maailman suurimpana kehittyvänä valtiona, jonka rooliin kuuluu muiden kehittyvien valtioiden etujen suojelu. Eräässä artikkelissa tämä esitetään näin: *Vyö ja tie -hankkeen sysäämänä Kiinan ja Afrikan välinen taloudellinen yhteistyö on lähentynyt ja kasvanut tasaisesti. Kiinan infrastruktuurin rakentamiseen liittyvä yhteistyö ja sopimusten arvo on jatkanut kasvuaan. Kiina–Afrikka -yhteistyöfoorumin perustamisesta alkaen, kiinalaiset yritykset ovat rakentaneet ja kehittäneet yli 10 000 kilometriä rautatieverkostoa, lähes 100 000 kilometriä tieverkostoa, lähes 1000 siltaa, lähes 100 satamaa ja suuren määrän kouluja sekä sairaaloita Afrikkaan.* (People's Daily 07.01.2023.) Toisessa artikkelissa taas puhuttiin, kuinka monen eri valtion kanssa hankkeeseen liittyen on tehty yhteistyötä: *Tänä päivänä, Vyö ja tie -hanke on muutettu konseptista käytäntöön, visiosta todellisuuteen ja se on tuottanut paljon hedelmää jatkuvasti avaten uutta alaa maailman taloudelliselle kasvulle. Tähän mennessä 149 valtiota ja 32 kansainvälistä organisaatiota ovat allekirjoittaneet yli 200 yhteistyöhön liittyvää asiakirjaa rakentaakseen Vyön ja tien.* (People's Daily 25.09.2022.) On tietysti hankala osoittaa suoraan, kuinka moni näistä artikkeleista puhutuista kilometreistä tai sairaaloista on monikansallisten pankkien rahoittamaa mutta puolue joka tapauksessa mielellään käyttää niitä näyttääkseen Xi Jinpingin nimikkohankkeen tuottavan maailmaan hyvää.

Kiina on ollut Xi Jinpingin aikana aloitteellinen uusien kansainvälisten instituutioiden perustamisessa. Aiempiin kappaleisiin liittyen se on perustanut oman kansainvälisen finanssi-instituutionsa, Aasian infrastruktuuri-investointipankin (englanniksi lyhenne AIIB). Maailman pankin ja IMF:n tavoin AIIB on avoin kaikille halukkaille

osallistujille ja Suomikin on perustamissopimuksen allekirjoittanut (Valtionvarainministeriö 2015). AIIB:n sanotaan olevan haastaja Aasian alueella edellä mainituille toimijoille ja ennen kaikkea Aasian kehityspankille (ADB), joka niin ikään on Yhdysvaltojen mutta myös Aasiassa toimiessaan Japanin dominoima (Tien et al. 2019, 64). Sekään ajatus ei ole uusi, että AIIB edustaa puolueen tähtäintä kasvattaa omaa vaikutusvaltaansa kansainvälisesti mutta varoen keikuttamasta venettä liikaa (Yang 2016). Maailman pankin ja IMF:n haastaminen voi tässä valossa näyttäytyä keinona kasvattaa AIIB:n ja sitä kautta Kiinan vaikutusvaltaa kansainvälisesti. Mutta AIIB toimii silti samojen kansainvälisten pelisääntöjen mukaan kuin Maailman pankki ja IMF (em.). Siksi puolue näyttäisi jakavan sen saman ajatuksen kuin mikä muidenkin kansainvälisten finanssilaitosten perustamisen taustalla on. Ajatuksena on tuoda mukaan sellaisia pelureita, jotka eivät ole Yhdysvaltojen hallussa. Eräässä artikkelissa AIIB:sta puhutaan seuraavasti: *”Meillä on luja usko, että moninapaisuus on avain maailman ongelmiin” Jin Liqun [AIIB:n johtaja] sanoi. AIIB on solminut yhteistyösopimuksia useiden monikansallisten pankkien kanssa, mukaan lukien Maailman pankki ja perustanut kumppanuuksia 13:n eri monikansallisen instituution sekä alueellisten finanssilaitosten kanssa tuodakseen yhdessä esille ratkaisuja globaaleihin ongelmiin.* (People's Daily 27.10.2022).

AIIB on perustettu vuonna 2015 ja Vyö ja tie -hanke virallisesti vuonna 2012. Molemmat Xi Jinpingin noustua valtaan. Artikkeleissa ei puoluetta haluta jakaa kuppikuntiin eli aiempiin johtajien saavutuksia ei lytätä. Artikkeleissa silti tehdään ero sille, että ovatko saavutukset Xin vai jonkun toisen. Yleisesti kiteytettynä, kun puhutaan puolueen tekevän jotain hyvää tänä päivänä, kerrotaan tämän hyvän kiihtyneen tai alkaneen etenkin Xi Jinpingin tultua valtaan. Useasti asiaa ei sanota suoraan nimeämällä Xi vaan sanomalla *18:sta puoluekokouksesta alkaen* (tämän puoluekokouksen ollessa se, jossa Xi virallisesti valittiin puoluesihteeriksi). Siirtyessään kansainvälisesti muiden normien omaksujasta *reaktiiviseksi toimijaksi*, kuten Xi esittää, Kiina luo instituutioita, joiden puitteissa kansainvälistä järjestystä muokataan ja luodaan. 2020-luvulla puolueen puheessa on näkynyt sellaiset käsitteet kuin globaali turvallisuus-aloite, globaali kehitys-aloite sekä viimeisimpänä globaali sivilisaatio-aloite (englanniksi global development initiative GDI, global security initiative GSI ja global civilization initiative GCI, tästä eteenpäin tutkielmassa näillä lyhenteillä).

GDI, GSI ja GCI ovat laajoja kokonaisuuksia, jotka ovat nykyisin säännöllisesti esillä puolueen puheessa. Ne eivät ole varsinaisesti yksi yhteen Vyö ja tie -hankkeen kanssa mutta jakavat käsitteen määrittelyn hankaluuden. Ne vaikuttavat yhtä lailla olevan

kokonaisuuksia, joiden alle toimintaa sisällytetään. Strategisen narratiivin kannalta tällaiset aloitteet voivat selkeyttää ja asettaa tavoitteellisuutta. Kun toimintaa, kuten ulkopoliittisia tapaamisia sisällytetään kokonaisuuksiin, ei toiminta näytä enää irralliselta, yksittäiseltä toiminnalta. Samalla tavalla kuin Vyö ja tie -hankekin on saanut maineensa, kun satoja ja tuhansia erilaisia projekteja ollaan liitetty siihen kuuluvaksi vaikei alkuperäisen toimijan tarkoituksena välttämättä tämä ollutkaan, myös nyt mainittujen aloitteiden kohdalla voidaan toimia samoin. Kun toimintaa sidotaan tällaiseen kokonaisuuteen, saavutetaan sillä kokonaisuudelle legitimitettä eikä kokonaisuus näytä vain tyhjiltä puheilta. Aloitteilla itsessään taas pyritään osoittamaan muille Kiinan olevan varteenotettava toimija kansainvälisesti. Toimija, jolla on idea siitä, miten puheet tasa-arvoisemman ja inklusiivisemman maailman luomisesta toteutetaan. Vyö ja tie -hankkeesta opimme, että yhdistämällä yhden kokonaisuuden alle lukuisia erilaisia, motiiveiltaan todellisuudessa moninaisia yksittäisiä toimia, näyttää kokonaisuus ulospäin hallitulta ja tarkoituksenmukaiselta suunnitelmalta. Kuten myös opimme, Kommunistinen puolue mielellään ottaa vastaan sille annetun roolin, jossa kaikki sen toiminta on harmonista vastakkaisena länsimaisiin demokratioihin, joissa toiminta on jatkuvasti reaktiivista äänestäjien miellyttämistä ja näin ollen lyhytjänteistä, ei välttämättä aina maailman parasta ajattelevaa.

Näihin aloitteisiin ja se, miten niitä käytetään, kiteytyy Xi Jinpingin strateginen narratiivi ja se, miten sitä toteutetaan. Laajoja hankkeita tai poliittisia sloganeita toistellaan tiheästi. Eri sloganien ja hankkeiden merkitykset spesifisyydeltään totta kai vaihtelevat mutta yleisesti voidaan puhua laveista sloganeista ja hankkeista, joiden täsmällinen merkitys ei olekaan niiden pääasia. Pääasia on pitää niitä esillä ja liittää niihin toimintaa sillä kaikki niiden ympärillä järjestetyt tapahtumat ja toiminta legitimoivat hankkeita ja mikäli tällä tavalla tosiaan saadaan iskostettua ihmisten mieliin esimerkiksi kansainvälisesti ajatus vaihtoehtoisesta mallista länsimaiselle kehitykselle, on Xi Jinpingin klikki onnistunut kommunikoimassaan tavoitteessa siirtyä pelkästä normien seuraajasta yhä enemmän normeja luovaksi. Mikä vieläkin tärkeämpää, onnistuessaan kommunikoimaan Kiinan sisäisesti strategisen narratiivin sellaiseksi, että kiinalaiset näkevät yhä kehitystä tapahtuvan ja Kommunistisen puolueen olevan paras vaihtoehto viemään eteenpäin tätä kehitystä.

6.1. Johtopäätöksiä

Tässä luvussa halusin kuvailla, mitä Kiinan aktiivisempi rooli maailmalla tarkoittaa. Xi Jinpingin narratiivissa on kuvattu tarve muutokselle Kiinan osallistumisessa kansainväliseen. Häntä ennen vallinnut Deng Xiaopingin ajatus voimien kätkemisestä ja tilanteen seuraamisesta vierestä on siirretty historiaan. Strategisessa narratiivissa hyvin paljon puhutaan siitä, että Kiina toimii eikä vaan puhu. Tämän narratiivin mukaisesti kiinalaisille toimijoille ollaan mahdollistettu toiminta ulkomailla erilaisten hankkeiden alla. Hankkeet, kuten Vyö ja tie, GDI, GSI ja GCI ovat Xi Jinpingiin yhdistettyjä hankkeita ja vaikkakin niiden varjolla toteutettu toiminta on hyvin monilaatuista ja yksittäisten toimijoiden opportunistin sävyttämää, kaikki niiden alla tapahtuva toiminta mieluusti mielletään yhtenäiseksi, Xi Jinpingin esittämien tavoitteiden inspiroimaksi.

Narratiivissa länsimaiden nähdään Yhdysvaltojen johdolla pyrkivän vastustamaan kaikkea tätä Kiinan lisääntyntä aktiivisuutta hinnalla millä hyvänsä. Pohjimmillaan on kyse kiinalaisen esittämän yhteiskuntamallin leviämisen estämisestä ja kuten luvussa 6 mainitsin, tällöin asiakysymykset jäävät jalkoihin. Kun lähtökohtana ajatellaan länsimaiden pyrkivän toiminnallaan pitämään yllä hegemoniaa, Kiinan tulee toiminnassaan kansainvälisesti ottaa huomioon tämä aspekti. Yksittäisiä asiakysymyksiä esimerkiksi Afrikan valtioiden velkatilanteesta ei voida tarkastella yksittäisenä asiakysymyksenä.

Narratiivissa korostetaan Kiinan osoittavan vaihtoehtoisen mallin valtiolliselle kehitykselle. Tätä mallia ei kuitenkaan kellekään pakoteta vaan sen halutaan olevan osoitus olevan myös muita tapoja kehittyä kuin länsimainen malli. Tällä retoriikalla tehdään eroa sille, miten länsimaiden nähdään vieneen omaa malliaan maailmalle pakottamalla, kolonialismin keinoin jättämättä kehityksen kohteena olevalle valtiolle itselleen toimijuutta. Kiina maailman suurimpana kehittyvänä valtiona sisältää omassa mallissaan päätöksenteon inklusiivisuuden sillä niin sen esitetään itsensäkin kehittyneen. Toiseksi, tämä retoriikka jatkaa ajatusta aiemmasta tarpeesta vakuuttaa muu maailma siitä, ettei Kiinan kehitys ole muilta pois. Se on käytännössä jatkoa Hu Jintaon aikana 2000-luvun alussa kehitetylle narratiiville Kiinan rauhanomaisesta kehityksestä vastauksena etenkin länsimaiden esittämiin huoliin Kiinan noususta.

7. Lopuksi

Kun suunnittelin tätä tutkielmaa, ajatukseni oli se, että länsimaisessa kulttuurissa kasvanut henkilö eli minä hyötyisi siitä, jos keskittyisin Kiinan sisäiseen aineistoon. En kuitenkaan arvannut, kuinka paljon siitä voisi hyötyä. Vaikka luin paljon Kiinan politiikasta ja poliittisesta ilmapiiiristä tuotettua tekstiä, käsittelin sosialismia Kiinassa sekä aikoinaan myös Neuvostoliitossa jonkinlaisena vaihtoehtona sille, kun länsimainen yhteiskunta oli varannut sellaisia asioita kuin yksilönvapaus omien etujensa ajamiseksi. Sosialismi ”valittiin”, koska jotain piti vain keksiä ja mikäli mainittu yksilönvapaus olisi ollut vielä saatavilla eikä länsimaiden varaamana, oltaisiin Neuvostoliitossa ja myöhemmin Kiinassakin menty taatusti se edellä. Tutustuessani tässä tutkielmassani käyttämiin lähteisiin sekä aiempiin sosialistien kirjoituksiin Kiinassa ja Neuvostoliitossa, ymmärsin monen puolueen eliittiin kuuluvan aidosti pitäneen ja edelleenkin pitävän sosialismia parempana vaihtoehtona. Kiinan kommunistiseen puolueeseen halutaan liittyä monesta syystä ja eittämättä yksi merkittävimmistä syistä yksilölle on oman asemansa parantaminen. Niin ikään puolueen kautta voidaan paremmin parantaa myös alueellisia oloja yksittäisissä kylissä eli toisin sanoen oman perheen, vanhempien, isovanhempien ja sukulaisten asemaa. Kiinassa on edelleen valtavasti köyhyyttä ja epätasa-arvoa, joiden kitkemiseksi moni kiinalainen haluaisi kasvattaa vaikutusvaltaansa puolueeseen kuulumalla. Kaikki puolueen jäsenet eivät liity puolueeseen edistäkseen hyökkäystä Taiwaniin.

Tutkielman alkuvaiheilla päätin keskittyväni kysymyksiin millainen on vastuullinen suurvalta Kommunistisen puolueen mukaan, milloin Kiina on vastuullinen suurvalta ja milloin taas maailman suurin kehittyvä valtio. Olisin halunnut myös selvittää, miksi Kiinan strateginen narratiivi on sellainen kuin se on mutta ennakkoon ajateltuna miksi-kysymykseen vastaaminen tuntui haastavalta. Aineistoon tutustuessani huomasin, ettei se välttämättä silti ole mahdotonta. Metodologiani sisälsi totta kai myös miksi-kysymyksen mutta tämä kohdistui enemmänkin siihen, miksi aineistoissa esitetyt tapahtumat tapahtuvat. Sen sijaan keskittyminen narratiivia mahdollisesti rajoittaviin tekijöihin paljasti enemmän. Strateginen

narratiivi ei putkahda tyhjästä, koska sen vastaanottajien muistia ei voida noin vain pyyhkiä pois ja kirjoittaa tarinaa uusiksi. Muistiin on narratiivia kerrottaessa reagoitava. Vaikka puhun itsekin tutkielmassani eri pääsihteerien aikakausista, eivät aikakaudet ole niin irrallaan toisistaan tai kontrastisistisia kuin sanasta voisi kuvitella. Jatkumo ei myöskään ole yksiselitteisesti rajoittava vaan se monessa asiassa on myös Xi Jinpingin kannalta suotuista ilmiö.

Xi Jinpingin ei ole tarvinnut luoda strategista narratiiviaan tyhjästä tai pyyhkiä ihmisten muistia, koska hyvin moni Xin narratiivista löytyvä aspekti on ollut narratiivissa jo valmiiksi. Kuten tässäkin tutkielmassa on kuitenkin tullut ilmi, Xi on pyrkinyt muuttamaan painopistettä joidenkin asioiden suhteen, mikä on vaatinut narratiivin kalibrointia. Turvallisuus on noussut yhä keskeisemmin esille ja se on näytetty tehtävän monin paikoin talouden kustannuksella. Deng Xiaoping on nähty talouskasvun alullepanijana ja Xin narratiivi on keskittynyt siihen, että Kiinan nousussa nykyiseen asemaansa on ollut paljon muitakin tekijöitä kuin vain talouskasvu ja että on yksioikoista väittää kaiken johtuvan Dengistä. Niinpä Mao Zedongia ollaan tuotu jälleen enemmän esille. Maon aikana korostuivat etenkin ideologia ja Kiinan itseluottamuksen kasvu. Voidaan kysyä, minkä takia Xi Jinping ei hänkin nojaa ensisijassa talouskasvuun puolueen asemaa legitimoivana tekijänä? Onko kyseessä osaamattomuus vai tietoinen valinta? Turvallisuus ja uhat narratiivissa ovat olleet nekin esillä jo aiemmin ja Xinjiangin näkyvimvät levottomuudet ja terrori-iskut tapahtuivat Hu Jintaon aikana. Xi on puhunut jo pitkään siitä, että ihmisten tulee varautua vaikeampiin aikoihin. Mutta meneekö tämä läpi ihmisille yhteiskunnassa, jossa hiljainen sopimus on ollut nostaa elintasoja? Koronavirus iski talouteen kovaa. Puolue odotti kulutuksen jälleen lisääntyvän, kun yhteiskunta avataan, sillä ihmisille oli säästöjä kertynyt. Kuluttajien luottamus ei kuitenkaan ole missään välissä palautunut. Provinssit niin ikään joutuivat epidemian aikaan ahtaalle. Tuhansien ja taas tuhansien yrittäjien varallisuus katosi.

Ideologia on myös palaamassa vahvemmin takaisin talousajatteluun ja yritystenkin oletetaan olevan Kiinan ideologisen yhtenäisyyden takana. Deng Xiaoping toi talousajatteluun ajatuksen, ettei ole väliä onko kissa musta vai valkoinen niin kauan, kun se saa hiiren kiinni. Xi Jinpingin myöhempiä aikoja voisi kuvailla, ettei väliä minkä värinen kissa on, kunhan se on punainen. Pääministerillä on kaikki työ vakuuttaa koko Kiina ja ulkomaiset sijoittajat, että Kommunistinen puolue ottaa myös talouden tosissaan samalla kun Xi itse rummuttaa turvallisuuden puolesta. Xi Jinpingin ajatus ilmeisesti on, että hän voi saavuttaa laajat turvallisuustavoitteensa, kuten ruokaturvallisuuden, kyberturvallisuuden, ideologisen

turvallisuuden ja niin edelleen ja samaan aikaan olettaa talouden kasvavan yhtä lailla kuin ennenkin. Jos maanviljelijöiden tehtävä on taata ruokaturvallisuus vaihtamalla vaurautta tuovien kasvien viljelystä viljelemään maissia tai riisiä, ei kyseessä ole talouden ja ruokaturvallisuuden tasapainottaminen vaan ruokaturvallisuuden korostaminen talouden kustannuksella. Tämän lisäksi Kiinassa on jo pitkään ollut tiedossa rakenteelliset ongelmat, kuten väestön ikääntyminen ja työväestön kouluttamattomuudesta johtuva vaje osaamisessa. Yhteiskunnan rikastuessa palkkatasokin nousee, jolloin hyödykkeitä ei kyetä tuottamaan yhtä halvalla, mikä voi tarkoittaa maksimaalisia voittoja tavoittelevien yhtiöiden siirtävän tehtaitaan muualle. Talouskasvun jatkumisen mahdollistamiseksi yhteiskunnan pitäisi pystyä vastaamaan tähän nostamalla työntekijöiden osaamistaso sellaiseksi, että heillä on valmiudet tehdä korkeatuloisen yhteiskunnan vaatimia töitä, kuten Taiwanissa, Etelä-Koreassa tai Japanissa ollaan tehty aiemmin.

Kiinassa on voitu luottaa viimeiset 40 vuotta siihen, että tulevaisuus on joko ihmiselle itselleen tai hänen jälkipolvilleen valoisampi kuin silloinen nykyhetki. Mutta kuinka pitkään tästä voidaan olla varmoja? Kuinka pitkään voidaan olla varmoja, että aina jostain löytyy työ, jolla voi täysipäiväisesti elättää itsensä? Suurin kysymys liittyykin tässä skenaariossa siihen, että miten talouskasvu ja siitä syntyvä elintason nousu voidaan korvata regiimin valtaa legitimoivana tekijänä. Onko narratiivissa esiintyvällä turvallisuudella tai ideologialla samanlainen voima kuin talouskasvulla on? Kuinka turvattomaksi kiinalaisten tulee elämänsä kokea, että turvallisuuteen panostaminen tai turvallisuuden edistäminen pystyisi korvaamaan elintason kasvun? Miten ideologia saadaan iskostettua ihmisiin tilanteessa, jossa viimeisestä ideologiaa kokonaisvaltaisesti ajaneesta johtajasta on 40 vuotta aikaa? Valitettavasti autoritaarisissa valtioissa tällaiset yritykset ovat yleensä kääntyneet nationalismiin lietsomiseksi. Lisäksi taustalla vallitseva pyrkimys todistaa Xi Jinpingin vetämä kiinalainen malli paremmaksi kuin länsimaalainen saa ainakin itseni suhtautumaan synkästi yhteisen sävelen löytämiseen kansainvälisten konfliktien, ilmastonmuutoksen ja niin edelleen ratkaisemiseksi mahdollisimman tehokkaasti. Kiinan romahtamista ollaan ennustettu erinäisistä syistä jo vuosikymmeniä mutta niin ei ole käynyt. Analyseille on monesti ollut aivan vakuuttavat perustelut mutta ne ovat syyllistyneet sensaatiohakuisuuteen kerta toisensa jälkeen kuviteltuaan Kommunististen puolueen olevan kyvytön johtamaan valtiota. Niinpä en itse halua ennustaa, miten puolueen reagointi mahdollisesti nyt esitettyihin kysymyksiin tulee onnistumaan. Lisäksi huomautettavaa on se, että länsimaihin kohdistetulla kritiikilläkin on perustelunsa ja on ymmärrettävää, jos puolueen esittämä strateginen narratiivi saa kaikua

globaalista etelästä mutta länsimaiden epäonnistuminen tai onnistuminen ei tämän tutkielman aiheena ollut vaan sitä voi joku muu tutkia.

Tätä tutkielmaa varten kerätty aineisto rajattiin niin, ettei aineistossa näy esimerkiksi 20. puoluekokous, jossa Xi valittiin kolmannelle kaudelleen. Siinä hän miehitti suurimman osan merkittävistä paikoista oman leirinsä tai muuten hänen luottamuksensa ansaitsemillaan miehillä. Hieman alle vuosi puoluekokouksen jälkeen voidaan todeta harvan asian narratiivissa muuttuneen. Edellinen luku loppui siihen, kun käsiteltiin kolmea aloitetta, jotka olivat ja ovat edelleenkin varsin tuoreita. Merkittävin muutos aineiston keruun hetkeen verrattuna narratiivin kannalta lienee se, että Kiina on näyttänyt haluavansa tehdä enemmän konkretiaa myös kansainvälisesti. Lähi-idässä Kiinan johdolla neuvoteltiin Saudi-Arabian ja Iranin välille jonkinlainen rauha. Kiina vastuullisena suurvaltana esittää itsensä rauhanvälittäjänä. Kiinalaisessa mediassa tämä sidottiin osaksi Xi Jinpingin turvallisuusaloitetta eli GSI:a. Yksittäisiä toimia sidotaan näennäiseen kokonaisuuteen, jotta kokonaisuudelle saadaan uskottavuutta. Kuten tehtiin Vyö ja tie -hankkeen kanssa. On kuitenkin annettu aihetta spekuloida sillä, kuinka paljon Kiina lopulta teki asian suhteen. Joka tapauksessa vakaampi Lähi-idän tilanne on Kiinankin intresseissä. Tarkoituksena lienee osoittaa Kiinan todellakin olevan vastuullinen suurvalta ja ottavan sitä roolia kansainvälisesti, jota se narratiivissaan haluaa sanoa ottavansa. Tämä tarkoittaa myös sitä, että puolue haluaa näyttää kiinalaisen yhteiskuntamallin olevan parempi kuin länsimainen ja mikäli Kiina tosissaan pystyisi Lähi-idän tilanteen rauhoittamaan niin siitäpä kannuksia kertyisi näiden vuosikymmenten jälkeen, kun Yhdysvallat ovat tähän pyrkineet ja epäonnistuneet. Mutta tällöin myös korostuu epäonnistumisen mahdollisuudet ja autoritaariset regiimit ovat huonoja myöntämään epäonnistumisiaan.

Jatkoa ajatellen strategisen narratiivin kannalta on mielestäni seuraamisen arvoista se millä tavalla yhteiskunnan ongelmista puhuminen tulee jatkumaan. Aiemmin tutkielmassa mainitsin, että maailman suurimmasta kehittyvästä valtiosta puhuttaessa mainittiin huomattavan useasti myös ongelmista puhuminen. Mainitsin sen silloin liittyvän odotuksien maltillistamiseen, mikä on totta. Xi Jinping on enenevässä määrin puhunut kamppailusta (struggle, 奋斗). *Kamppailu*-termi on tuttu hyvin keskeisenä osana Maon narratiivia. Sanan konnotaatioita voidaan johtaa sen historiallisesta käytöstä johtuen useita erilaisia polkuja pitkin vaikka kuinka pitkälle ja hyvinkin synkkiin skenaarioihin. Yleisesti ottaen sen voidaan tulkita tarkoittavan mielenlaatua, olemaan valmis sellaiseen, joka vaatii jonkinlaista kamppailua. Esimerkiksi epidemian poikkeusajoista voidaan puhua kamppailuna. Ongelmista

puhuminen ja niiden myöntäminen on linjassa sen kommunikoidun kokonaisuuden kanssa, johon myös kamppailusta puhuminen kuuluu. Toinen syy, miksi ongelmista puhuminen kiinnittää huomion on se, että niistä puhutaan aineistossa jo vakiintunein keinoin. Ongelmien olemassaolon myöntäminen ei ole poikkeus vaan on syntynyt jo mantroja, joita aineistossa toistellaan samantapaisesti kuin muitakin poliittisia sloganeita tai asioita, joita Xi Jinpingin kuvitellaan haluavan kuulla. Kolmanneksi, ongelmista ei puhuta syyttäen pelkästään kolmansia osapuolia, *ulkomaisia vihamielisiä voimia*. Tätäkin puhetta edelleen esiintyy mutta se yhdistyy useasti Xinjiangiin, mielenosoituksiin ja niin edelleen, joissa vihamielisten voimien voidaan katsoa agitoivan puolueen vastaiseen käytökseen lavastetuilla näytöksillä.

Ongelmista puhuminen näyttää liittyvän siihen, ettei todellisuutta ja narratiivissa esitettyä todellisuutta haluta päästä karkaamaan liian kauas toisistaan. Tässäkin tutkielmassa on useaan kertaan todettu tällaisen tilanteen johtavan narratiivin kertojan kannalta ongelmalliseen tilanteeseen. Ongelmien myöntäminen saattaa liittyä myös nationalismiin ja Kiinan ulkopuolella vallitsevaan Kiina-kuvaan. Informaatio, jonka kiinalainen saa Kiinasta on erilainen kuin se, jonka esimerkiksi länsimaalainen saa Kiinasta. Tätä eroa halutaan mahdollisesti tasapainottaa. Suuret erot kuvitellun identiteetin välillä johtavat helpommin törmäyksiin narratiivien välillä, joka on omiaan asettamaan osapuolet puolustuskannalle ja jälleen pelaavan nationalismin pussiin. Niin kauan, kun nationalismia Kiinassa tietoisesti suitsitaan, ei kaikkea toivoa olla menetetty.

Tutkielma oli kirjoittajalle ensimmäinen näin laaja akateemiseksi tarkoitettu ja itse kirjoitettu teksti. Aihe olisi voinut pysyä aluksi ajattelemassani eli pelkästään kahden mainitun termin käytön tutkimisessa. Silloin tutkielma olisi todennäköisesti pysynyt puhtaasti akateemiselta kannalta tarkasteltuna mielekkäämpänä luettavana. Pyrin tutkielmassa tasapainottelemaan akateemisuuden ja jonkinlaisen reaali maailmalle tuotettavan hyödyn ja tällaisen tutkielman ollessa kyseessä, ennen kaikkea itselle tuotetun hyödyn välillä. Kun päätin lähteä vastaamaan kysymykseen miksi narratiivi on sellainen kuin se on ja kaikkiin alakysymyksiin, jotka tähän liittyvät, siirryttiin vaarallisille vesille akateemisuuden kannalta. Yritin pitää tämän ajatuksen mielessäni ja tavoittelin vastausta kysymyksiin aineiston kautta. Aineistosta oli niin riveiltä kuin niiden välistäkin luettavissa viittauksia, joiden koen näin tutkielman jälkeen edelleenkin olevan perusteltu syy tavoitella vastausta myös miksi-kysymykseen. Akateemisena tekstinä, johon voi jatkossa pohjata kuin peruskallioon, tutkielmani olisi voinut nähdäkseni olla parempi. Se olisi voinut pysyä pelkästään sen tutkimisena, milloin artikkeleissa viitataan Kiinaan suurvaltana ja milloin taas maailman

suurimpana kehittyvänä valtiona. Kun aineistoista kuitenkin alkoi näkemykseni mukaan paljastumaan myös enemmän, en malttanut olla ottamatta sitä mukaan.

Tutkielman laajuus mahdollisti sen, että useampia viittauksia pystyi avaamaan tarkemmin. Siltikin hankalaa oli päättää, mitä viittauksia ja kuinka pitkälle niitä tuli avata? Lukijan ei sovi olettaa olevan täysi ummikko muttei kuitenkaan tietävän niitä asioita, joista olen itse lukenut. Niinpä lopulta kävikin niin, että vaikka tutkielma mahdollistikin asiayhteyksien täsmentämisen laajemmin kuin perinteisemmät noin 20 sivun työt, useampi asia tässä tutkielmassa tulee vaatimaan Kiinaan perehtymättömältä lukijalta omaa työtä taustojen avaamiseksi. Se ei ollut tarkoituksenmukaista vaan oma virhetulkintani siitä, kuinka paljon millaistenkin asiakokonaisuuksien läpikäynti ymmärrettävästi ja mielekkäästi vaatii. Ohjaajaltani Mika Luoma-aholta saadun arvokkaan palautteen jälkeen karsin pois paljon näitä epäolennaisia polkuja. Etäisyyden ottaminen tutkielmamylläkkään auttoi palauttamaan harkintakyvyn ja helpottamaan sekin epäolennaisuuksien näkemistä. Osan useamman kappaleen pituisista poluista tiivistin yhteen virkkeeseen, johon laitoin lähdeviittauksen sen sijaan, että olisin käynyt aiheeseen liittyvää keskustelua omassa tutkielmassani. Osan poluista taas jätin kokonaan pois. Alkujaan tutkielmani oli 100 sivua pitkä eli noin 20 sivua pidempi kuin nyt. Epäolennaisuuksien lisäksi tekstistäni puuttui paljon lukemista helpottavaa tekstiä, kuten metatekstiä, yhteenvetoja ja tarkempia viittauksia siihen, mistä puhun. Osa tekstistä korvattiin tällaisella lukijan työtä toivottavasti helpottavilla valinnoilla. Mikäli lukijasta siitä huolimatta edelleen tuntuu tekstissä olevan varsinaisen aiheen ulkopuolista hömpötystä niin kuvitellapa, kuinka pahaksi tilanne oli aiemmin äitynyt ennen kuin 30 sivua tekstiä johdettiin kuopan reunalle.

Nyt haen teetä.

8. Lähteet

Anadolu Ajansı. ”‘Leaving Africa in Chinese hand is big mistake,’ says top Italian diplomat” (2023) <https://www.aa.com.tr/en/politics/-leaving-africa-in-chinese-hand-is-big-mistake-says-top-italian-diplomat/2824974> (haettu 22.6.2023).

Ang, Yuen Yuen. ”How Resilient Is the CCP?”. *Journal of Democracy* 33, no. 3 (July 2022): 77–91.

Asia financial. ”China Risks Collision With IMF, World Bank Over Debt Relief” (2022) <https://www.asiafinancial.com/beijing-keeps-low-profile-despite-surge-in-state-debt-crises> (haettu 22.6.2023)

Asia Sentinel. ”The China-Philippine Banana War.” (2012). <https://www.asiasentinel.com/p/the-china-philippine-banana-war> (haettu 23.6.2023)

Ba, Alice D. ”China's” Belt and Road” in Southeast Asia: Constructing the Strategic Narrative in Singapore.” *Asian Perspective* 43, no. 2 (2019): 249-272.

Bader, Max. ”Hegemonic political parties in post-Soviet Eurasia: Towards party-based authoritarianism?.” *Communist and Post-Communist Studies* 44, no. 3 (2011): 189-197.

Bain, Jessica, and Natalia Chaban. ”An emerging EU strategic narrative? Twitter communication during the EU’s sustainable energy week.” *Comparative European Politics* 15

(2017): 135-155.

Bandurski, David. "Power factions, "princelings" and political pasts." (2007). *China Media Project* <https://chinamediaproject.org/2007/09/14/power-factions-princelings-and-political-pasts/> (haettu 22.6.2023)

Bauman, Zygmunt. *Socialism the Active Utopia (Routledge Revivals)*. Routledge, 2009.

BBC. "Under the Dome: The smog film taking China by storm." (2015). <https://www.bbc.com/news/blogs-china-blog-31689232> (haettu 22.6.2023)

BBC. "Zhao Ziyang: Purged Chinese Communist reformer is buried." (2019). <https://www.bbc.com/news/world-asia-china-50097221> (haettu 23.6.2023)

Bentley, Michelle. "War and/of words: Constructing WMD in US foreign policy." *Security Studies* 22, no. 1 (2013): 68-97.

Bernstein, Thomas P. "Farmer discontent and regime responses." *HARVARD CONTEMPORARY CHINA SERIES* (1999): 197-219.

Bijan, Zheng. "China's peaceful rise to great-power status." *Foreign Aff.* 84 (2005): 18.

Bloomberg. "China's New Crackdown Shows \$1.5 Trillion Tech Rout Not Over Yet." (2022). <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-02-19/china-s-new-crackdown-shows-1-5-trillion-tech-rout-not-over-yet?leadSource=verify%20wall#xj4y7vzkg> (haettu 23.6.2023)

Bowe, Alexander. "China's Overseas United Front Work Background and Implications for the United States." (2018). <https://www.uscc.gov/sites/default/files/Research/China%27s%20Overseas%20United%20Front%20Work%20-%20Background%20and%20Implications>

%20for%20US_final_0.pdf (haettu 22.6.2023)

Boyd, Alexander. "CAIXIN REMOVED FROM CYBERSPACE ADMINISTRATION OF CHINA'S "WHITELIST"." (2021). <https://chinadigitaltimes.net/2021/10/caixin-removed-from-cyberspace-administration-of-chinas-whitelist/> (haettu 22.6.2023)

Brands, Hal. "Democracy vs authoritarianism: How ideology shapes great-power conflict." *Survival* 60, no. 5 (2018): 61-114.

Brands, Hal. "Making the unipolar moment." In *Making the Unipolar Moment*. Cornell University Press, 2016.

Braut-Hegghammer, Målfrid. "Cheater's dilemma: Iraq, weapons of mass destruction, and the path to war." *International Security* 45, no. 1 (2020): 51-89.

Brautigam, Deborah. "A critical look at Chinese 'debt-trap diplomacy': The rise of a meme." *Area Development and Policy* 5, no. 1 (2020): 1-14.

Brooks, Stephen G., and William C. Wohlforth. "The rise and fall of the great powers in the twenty-first century: China's rise and the fate of America's global position." *International security* 40, no. 3 (2015): 7-53.

Browning, Christopher S. "Nation branding, national self-esteem, and the constitution of subjectivity in late modernity." *Foreign Policy Analysis* 11, no. 2 (2015): 195-214.

Buera, Anas Abubakr. *Why and How Authoritarian Regimes Produce Narratives of Governance: Discourse and Policy Narratives in Libya (2003-2010)*. University of Exeter (United Kingdom), 2015.

Burke, Kenneth. *A grammar of motives*. Vol. 177. Univ of California Press, 1969.

Burke, Kenneth. "A Rhetoric of Motives." Berkeley: University of California Press. (1969)

Buzan, Barry. 2018. "Great Powers." In *The Oxford Handbook of International Security*, edited by Alexandra Gheciu and William C. Wohlforth, 639-652. Oxford University Press.

Buzan, Barry. *The United States and the great powers: World politics in the twenty-first century*. Polity, 2004.

Cabestan, Jean-Pierre. "China's institutional changes in the foreign and security policy realm under Xi Jinping: Power concentration vs. fragmentation without institutionalization." *East Asia* 34 (2017): 113-131.

Cai, Xia. "The Weakness of Xi Jinping How Hubris and Paranoia Threaten China's Future." *The Foreign Affairs* (2022). <https://www.foreignaffairs.com/china/xi-jinping-china-weakness-hubris-paranoia-threaten-future> (haettu 22.6.2023)

Campbell, David. *Writing security: United States foreign policy and the politics of identity*. U of Minnesota Press, 1992.

Carmody, Pádraig. "Dependence not debt-trap diplomacy." *Area Development and Policy* 5, no. 1 (2020): 23-31.

Carrai, Maria Adele. *Sovereignty in China: A Genealogy of a Concept since 1840*. Vol. 141. Cambridge University Press, 2019.

Chan, Alfred L. "Power, policy and elite politics under Zhao Ziyang." *The China Quarterly* 203 (2010): 708-718.

Chang, Jiang, and Hailong Ren. "Television news as political ritual: Xinwen Lianbo and China's journalism reform within the party-state's orbit." *Journal of Contemporary China* 25, no. 97 (2016): 14-24.

Chang, Yung-Yung. "The post-pandemic world: Between constitutionalized and authoritarian orders—China's narrative-power play in the pandemic era." *Journal of Chinese political science* 26, no. 1 (2021): 27-65.

Chandra, Kanchan. "What is ethnic identity and does it matter?." *Annu. Rev. Polit. Sci.* 9 (2006): 397-424.

Chao, Zhang. "Why Is Transparency So Important for China's Development Assistance?." *The Diplomat* (2018).

Charalambides, Yiannos. "A Russian Revisionist Strategy on the Rise?." *Strategic Analysis* 46, no. 2 (2022): 141-156.

Chen, Dan. "Review essay: The safety valve analogy in Chinese politics." *Journal of East Asian Studies* 16, no. 2 (2016): 281-294.

Chen, Xuelian. "Remaking the loyal cadres: The ideological responsibility system in China's new era." *Journal of Chinese Governance* 3, no. 3 (2018): 292-306.

Chen, Yunnan and Moore, Gyude podcastissa: *The China in Africa Podcast* 10.3.2023 <https://chinaglobalsouth.com/podcasts/china-vs-the-multilateral-development-banks/> (haettu 22.6.2023)

Chi, Kate. "Webinar Summary – "Small is Beautiful": A New Era in China's Overseas

Development Finance?" (2003) <https://www.bu.edu/gdp/2023/02/06/webinar-summary-small-is-beautiful-a-new-era-in-chinas-overseas-development-finance/> (haettu 22.6.2023)

China Daily. "Top-level general expelled for graft." (2014). http://www.chinadaily.com.cn/china/2014-07/01/content_17627820.htm (haettu 23.6.2023)

China Vitae. "Huang Kunming." https://www.chinavitae.com/biography/Huang_Kunming (haettu 23.6.2023)

Chu, CY Cyrus, and Ronald D. Lee. "Famine, revolt, and the dynastic cycle: Population dynamics in historic China." *Journal of Population Economics* 7, no. 4 (1994): 351-378.

Ciorciari, John David. "The balance of great-power influence in contemporary Southeast Asia." *International relations of the Asia-Pacific* 9, no. 1 (2009): 157-196.

Deng, Yong. *China's struggle for status: the realignment of international relations*. Cambridge University Press, 2008.

Dikötter, Frank. *Mao's great famine: the history of China's most devastating catastrophe, 1958-62*. A&C Black, 2010.

Ding, Iza, and Michael Thompson-Brusstar. "The Anti-Bureaucratic Ghost in China's Bureaucratic Machine." *The China Quarterly* 248, no. S1 (2021): 116-140.

Dittmer, Lowell. "Chinese factional politics under Jiang Zemin." *Journal of East Asian Studies* 3, no. 1 (2003): 97-128.

Doyle, Michael. "Liberal Legacies and Foreign Affairs' Philosophy and Public Affairs, Vol 12,

No 3." (1983).

Du Plessis, Carien. "Eswatini, Taiwan's Last Partner in Africa" *The Diplomat* (2021).
<https://thediplomat.com/2021/08/eswatini-taiwans-last-partner-in-africa/> (haettu 22.6.2023)

Dubinsky, Itamar. "China's stadium diplomacy in Africa." *Journal of Global Sport Management* (2021): 1-19.

Eastman, Lloyd E. *The Abortive Revolution: China under Nationalist Rule, 1927–1937*. Harvard University Asia Center Publications Program, 1974.

Eisenmann, Joshua. "US-China Competition in Africa." podcastissa *China Global* 28.2.2023
<https://www.gmfus.org/china-global-podcast>

Esarey, Ashley. "Propaganda as a lens for assessing Xi Jinping's leadership." *Journal of Contemporary China* 30, no. 132 (2021): 888-901.

Fan, Ka-wai. "Climatic change and dynastic cycles in Chinese history: a review essay." *Climatic Change* 101, no. 3-4 (2010): 565-573.

Falkner, Robert, and Barry Buzan, eds. *Great powers, climate change, and global environmental responsibilities*. Oxford University Press, 2022.

Feklyunina, Valentina. "Soft power and identity: Russia, Ukraine and the 'Russian world (s)'." *European Journal of International Relations* 22, no. 4 (2016): 773-796.

Feng, Yujun and Wen Longjie. "A Damning Critique of Putinism and Russian Foreign Policy." (2023). Alkuperäinen artikkeli poistettu, koska tietokanta (CNKI), jolla se sijaitti, on

nykyisin hyvin rajoitettu. Tiivistelmä alkuperäisestä artikkelista:
[https://www.sinification.com/p/a-damning-critique-of-putinism-and?
 utm_source=substack&utm_campaign=post_embed&utm_medium=email](https://www.sinification.com/p/a-damning-critique-of-putinism-and?utm_source=substack&utm_campaign=post_embed&utm_medium=email)

Fewsmith, Joseph. "Balances, Norms and Institutions: Why Elite Politics in the CCP Have Not Institutionalized." *The China Quarterly* 248, no. S1 (2021): 265-282.

Finlayson, Alan. "Psychology, psychoanalysis and theories of nationalism." *Nations and Nationalism* 4, no. 2 (1998): 145-162.

Fitzgerald, John. "Language, public diplomacy and community cohesion in contemporary Australia–China relations." (2019).

Forbes. "A Debate On The Situation In Xinjiang Blocked At The U.N. Human Rights Council" (2022). <https://www.forbes.com/sites/ewelinaochab/2022/10/06/a-debate-on-the-situation-in-xinjiang-blocked-at-the-un-human-rights-council/?sh=1a09de0228e6> (haettu 23.6.2023)

Foucault, M. 1980. Truth and power. In *Power/Knowledge. Selected interviews & other writings by Michel Foucault, 1972–1977*, ed. C. Gordon, 109–133. Brighton: Harvester..

France24. "UN Human Rights Council rejects debate on Xinjiang." (2022). <https://www.france24.com/en/live-news/20221006-un-human-rights-council-rejects-debate-on-xinjiang> (haettu 23.6.2023)

Fung, Courtney J. "Rhetorical adaptation, normative resistance and international order-making: China's advancement of the responsibility to protect." *Cooperation and Conflict* 55, no. 2 (2020): 193-215.

Gangte, Lammuaniam. "The debt-trap diplomacy revisited: A case study on Sri Lanka's Hambantota port." *Artha Journal of Social Sciences* 19, no. 2 (2020): 53-66.

George, Alexander L. "Domestic constraints on regime change in US foreign policy: The need for policy legitimacy." In *Change in the international system*, pp. 233-262. Routledge, 2019.

Girard, Bonnie. "Zambia Debates Chinese 'Economic Slavery'" *The Diplomat* (2019). <https://thediplomat.com/2019/01/zambia-debates-chinese-economic-slavery/> (haettu 22.6.2023)

Global Times. "UPDATE: Blogger in SW China's Sichuan arrested after confessing insults toward PLA martyrs." (2021). <https://www.globaltimes.cn/page/202102/1216026.shtml> (haettu 23.6.2023)

Goldman, Merle, and Roderick MacFarquhar, eds. *The paradox of China's post-Mao reforms*. Vol. 12. Harvard University Press, 1999.

Gore, Lance LP. "Rebuilding the Leninist Party Rule: Chinese Communist Party under Xi Jinping's Stewardship." *East Asian Policy* 8, no. 01 (2016): 5-15.

Greitens, Sheena Chestnut, and Rory Truex. "Repressive experiences among China scholars: New evidence from survey data." *The China Quarterly* 242 (2020): 349-375.

Gries, Peter Hays. "Chinese nationalism: challenging the state?." *Current History* 104, no. 683 (2005): 251.

Gries, Peter, and Yi Wang. "Proscribing the "spiritually Japanese": nationalist indignation, authoritarian responsiveness and regime legitimation in China today." *The China Quarterly* 245 (2021): 122-141.

Guan, Tianru. "Framing the boundary of Sino-Japanese conflicts in China's communication sphere: A content analysis of the news coverage of Japan and Sino-Japanese controversies by the People's Daily between 2001 and 2015." *Journal of Chinese Political Science* 23 (2018): 603-618.

Guo, Sujian, ed. *China's "peaceful rise" in the 21st century: Domestic and international conditions*. Ashgate Publishing, Ltd., 2006.

Guoguang Wu, 'One Head, Many Mouths: Diversifying Press Structures in Reform China', in Chin-Chuan Lee (ed.), *Power, Money, and Media: Communication Patterns and Bureaucratic Control in Cultural China* (Evanston: Northwestern University Press, 2000): 47

Guzzini, Stefano. "A reconstruction of constructivism in international relations." *European journal of international relations* 6, no. 2 (2000): 147-182.

Habermas, Jürgen. *Inclusion of the other: Studies in political theory*. John Wiley & Sons, 2018.

Hartig, Falk. "Communicating China to the world: Confucius Institutes and China's strategic narratives." *Politics* 35, no. 3-4 (2015): 245-258.

Hassid, Jonathan. "Controlling the Chinese media: An uncertain business." *Asian Survey* 48, no. 3 (2008): 414-430.

Hawdon, James E. "The role of presidential rhetoric in the creation of a moral panic: Reagan, Bush, and the war on drugs." *Deviant behavior* 22, no. 5 (2001): 419-445.

Heine, Jorge. "Is It Time for a New Non-Aligned Movement?" podcastissa: *The China in*

Africa Podcast 20.7.2022 <https://chinaglobalsouth.com/podcasts/is-it-time-for-a-new-non-aligned-movement/>

Helsingin sanomat. ”Pääministeri-instituutio yhdistyy nyt uuteen kuvastoon, ja se kertoo vallan ja median murroksesta, sanovat tutkijat.” (2022). <https://www.hs.fi/politiikka/art-2000009025919.html> (haettu 23.6.2023)

Hertner, Isabelle, and Alister Miskimmon. "Germany's strategic narrative of the Eurozone crisis." *German politics and society* 33, no. 1 (2015): 42-57.

Hinck, Robert, Jacquelyn Manly, Randolph Kluver, and William Norris. "Geopolitical dimensions of “The China dream”: Exploring strategic narratives of the Chinese Communist Party." *China Media Research* 14, no. 3 (2018): 99-111.

Holsti, Kalevi J. "National role conceptions in the study of foreign policy." *International studies quarterly* 14, no. 3 (1970): 233-309.

Hong Kong Free Press. ”China’s Xi Jinping invokes Mao in visit to Yan’an – cradle of Communist revolution.” (2022). <https://hongkongfp.com/2022/10/31/chinas-xi-jinping-invokes-mao-in-visit-to-cradle-of-communist-revolution/> (haettu 23.6.2023)

Hongheiku. ”Quánguó gèdì jí shì rénkǒu páimíng.” <https://www.hongheiku.com/category/shijirenkou> (haettu 23.6.2023)

Huang, Jing. ”Huángjìnggǔn zhōng měi guānxì duǎnqí nèi nǎn chūxiàn zhànlüè xìng zhuǎng huán gǔn hǎiwài kàn shìjiè.” <https://mp.weixin.qq.com/s/BqkNneF1cN1qoLTSdNRO3Q> (haettu 23.6.2023)

Hudson, Richard (2014) *Transparency of Chinese investments in Africa.*

<https://sevenpillarsinstitute.org/chinese-investments-africa-ethics-transparency/> (haettu 20.3.2022)

Huntington, Samuel P. "Democracy's third wave." *J. Democracy* 2 (1991): 12.

Huntington, Samuel P. *Political order in changing societies*. Yale university press, 2006.

International Federation of Journalists. "China: Blogger detained over social media comments." (2021). <https://www.ifj.org/media-centre/news/detail/category/press-releases/article/china-blogger-detained-over-social-media-comments> (haettu 23.6.2023)

Ikenberry, G. John. "Liberal leviathan." In *Liberal Leviathan*. Princeton University Press, 2011.

Iltasanomat. "Miljardin dollarin tie ei johda mihinkään Montenegrossa – virittikö Kiina loukun, josta voi päästä luovuttamalla arvokasta rantaa?" (2021). <https://www.is.fi/ulkomaat/art-2000008031835.html> (haettu 22.6.2023)

Jamieson, Kathleen Hall. *Dirty politics: Deception, distraction, and democracy*. Oxford Paperbacks, 1993.

Jentleson, Bruce W., and Steven Weber. "America's Hard Sell." *Foreign Policy* 169 (2008): 43.

Jervis, Robert. "Unipolarity: A structural perspective." *World Politics* 61, no. 1 (2009): 188-213.

Jia, Linan. "Loyalty and competence: the political selection of local cadres in China." *The*

China Quarterly 251 (2022): 726-750.

Jones, Hugo. "Forging the 'New Era': The Temporal Politics of Xi Jinping." *The Diplomat* (2022) <https://thediplomat.com/2022/09/forging-the-new-era-the-temporal-politics-of-xi-jinping/> (haettu 03.10.2023)

Jones, Lee, and Jinghan Zeng. "Understanding China's 'Belt and Road Initiative': beyond 'grand strategy' to a state transformation analysis." In *Rising Powers and State Transformation*, pp. 19-43. Routledge, 2020.

Jones, Lee, and Shahar Hameiri. "Debunking the myth of 'debt-trap diplomacy'." *Chatham house* 19 (2020): 2020.

Joske, Alex. "The party speaks for you." *Australian Strategic Policy Institute* 9 (2020).

Kassenova, Nargis. *How China's Foreign Aid Fosters Social Bonds with Central Asian Ruling Elites*. Carnegie Endowment for International Peace, 2022.

Kewalramani, Manoj "Reading the People's Daily." Podcastissa: *Pekingology* 29.7.2023 <https://www.csis.org/podcasts/pekingology/reading-peoples-daily>

Kiinan ulkoministeriö. "Foreign Ministry Spokesperson Mao Ning's Regular Press Conference on February 3, 2023" (2023) https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/xwfw_665399/s2510_665401/202302/t20230203_11019466.html (haettu 23.6.2023)

Kiinan ulkoministeriö. "Wàijiāo bùzhǎng qíngāng jiù zhōngguó wàijiāo zhèngcè hé duìwài guānxì huídá zhōngwài jìzhě tíwèn" (2023). https://www.fmprc.gov.cn/web/wjzbzd/202303/t20230307_11037046.shtml?

utm_source=substack&utm_medium=email (haettu 22.6.2023)

Kopra, Sanna. *China and great power responsibility for climate change*. Taylor & Francis, 2018.

Lam, Voir Willy Wo-Lap. "The 20th Party Congress: Xi set to score big in composition of next leadership corps." *China Brief* 22, no. 15 (2022): 6-11.

Laine, Veera. "Nationalism is a double-edged sword: In the future, Putin may have little to offer in order to maintain his interpretation of Russian nationalism." *Ulkopoliittinen Instituutti FIIA Comment* 1 (2015).

Le Monde. "Macron urges China to play 'greater mediation role' on Ukraine." (2022). https://www.lemonde.fr/en/international/article/2022/11/16/macron-urges-china-to-play-greater-mediation-role-on-ukraine_6004500_4.html (haettu 22.6.2023)

Lee, Ching Kwan. "Global China at 20: Why, How and So What?" *The China Quarterly* 250 (2022): 313–31.

Lee, Sangkuk. "An institutional analysis of Xi Jinping's centralization of power." *Journal of Contemporary China* 26, no. 105 (2017): 325-336.

Leslie, Agnes Ngoma. "Zambia and China: Workers' Protest, Civil Society and the Role of Opposition Politics in Elevating State Engagement." *African Studies Quarterly* 16 (2016).

Li, Mingjiang. "Soft Power. China's Emerging Strategy." *International Politics, Lexington Book, Lanham, MD* (2009).

Li, Shenming. "Sūlián wáng dǎng wángguó de gēnběn yuányīn, jiàoxùn yǔ qǐshì (shàng)." (2023). <https://www.aisixiang.com/data/140137.html> (haettu 22.6.2023)

Little Red Podcast 18.8.2021. "Lone Wolves or Xi Wolves? The Evolution of China's Nationalistic Diplomats." https://omny.fm/shows/the-little-red-podcast/lone-wolves-or-xi-wolves-the-evolution-of-china-s?in_playlist=podcast (haettu 22.6.2023)

Litvinenko, Anna. "Re-defining borders online: Russia's strategic narrative on internet sovereignty." *Media and Communication* 9, no. 4 (2021): 5-15.

Liu, Lynn. "Media landscape in China: social media as the most important source of collecting information." *ICCO Blog* (2017). <https://iccopr.com/media-landscape-china-social-media-important-source-collecting-information/> (haettu 22.6.2023)

Lock, Edward. "Soft power and strategy." *Soft power and US foreign policy: Theoretical, historical and contemporary perspectives* (2010).

Los Angeles Times. "After Low-Key Funeral, China Cites Zhao's 'Serious Mistakes'." (2005) <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-2005-jan-29-fg-zhao29-story.html> (haettu 22.6.2023)

Loveday, Peter, and Allan William Martin. "Parliament, Factions and Parties: the first thirty years of responsible government in New South Wales, 1856-1889." (*No Title*) (1966).

Lu, Juliet. "For Profit or Patriotism? Balancing the Interests of the Chinese State, Host Country and Firm in the Lao Rubber Sector." *The China Quarterly* 250 (2022): 332-355.

Maluki, Patrick, and Nyongesa Lemmy. "Is China's Development Diplomacy in Horn of Africa Transforming into Debt-Trap Diplomacy? An Evaluation." *The HORN Bulletin* 2, no. 1

(2019): 9-17.

Mattis, Peter, and Alex Joske. "The third magic weapon: Reforming China's united front." *War on the Rocks* 24 (2019). <https://warontherocks.com/2019/06/the-third-magic-weapon-reforming-chinas-united-front/> (haettu 22.6.2023)

McAllister, Ian. "Party adaptation and factionalism within the Australian party system." *American Journal of political science* (1991): 206-227.

Menon, Rajan, and Eugene Rumer. *Russia and India, a New Chapter*. Washington]: Carnegie Endowment for International Peace, 2022.

Messa, Paolo. *The age of sharp power: China, Russia and Iran: The interference is not soft. the Italian case*. Bocconi University Press, 2019.

Miller, Alice. "The CCP Central Committee's leading small groups." In *Critical Readings on the Communist Party of China (4 Vols. Set)*, pp. 279-303. Brill, 2017.

Miskimmon, Alister, Ben O'loughlin, and Laura Roselle. *Strategic narratives: Communication power and the new world order*. Routledge, 2014.

Moore, Gyude W. "Will China Play Its Part in Addressing African Debt Distress?" *Center for Global Development*. <https://www.cgdev.org/blog/will-china-play-its-part-addressing-african-debt-distress> (haettu 22.6.2023)

Mote, Frederick W. *Imperial China, 900-1800*. Harvard University Press, 2003.

Nathan, Andrew J. "China's changing of the guard: Authoritarian resilience." In *Critical Readings on the Communist Party of China (4 Vols. Set)*, pp. 86-99. Brill, 2017.

Neumann, Iver B. "Russia as a great power, 1815–2007." *Journal of International Relations and Development* 11 (2008): 128-151.

New York Times. "China Tightens Wuhan Lockdown in 'Wartime' Battle With Coronavirus." (2020). <https://www.nytimes.com/2020/02/06/world/asia/coronavirus-china-wuhan-quarantine.html> (haettu 23.6.2023)

Nye Jr, Joseph S. *Bound to lead: The changing nature of American power*. Basic books, 2016.

Nye, Joseph S. *Soft power: The means to success in world politics*. Public affairs, 2004.

Nye, Joseph. "Why China is weak on soft power." *The New York Times* 17 2012.

Parker, S., and G. Chefitz. "China's strategic leveraging of its newfound economic influence and the consequences for US Foreign policy." *Harvard Kennedy School* (2018).

Pei, Minxin. "From reform to revolution: The demise of communism in China and the Soviet Union." Harvard University Press (2009).

Pei, Minxin. "Rewriting the rules of the Chinese party-state: Xi's progress in reinvigorating the CCP." *China Leadership Monitor* 60 (2019).

People's Daily 14.7.2014 "Cóng "xiǎokāng" dào "quánmiàn xiǎokāng"—dèngxiǎopíng xiǎokāng shèhuì lǐlùn xíngchéng hé fāzhǎn shù lùn." <http://cpc.people.com.cn/n/2014/0714/c69113-25279758.html> (haettu 22.6.2023)

People's Daily 1.1.2022 "U.S. should stop egging on Lithuania down the wrong path: FM spokesperson." <http://en.people.cn/n3/2022/0101/c90000-9939961.html> (haettu 22.6.2023)

People's Daily 10.8.2022 "Línniànxīu: Shēnhuà wùshí hézuò chuándì shídài qiáng yīn"
<http://world.people.com.cn/n1/2022/0810/c447390-32499145.html> (haettu 22.6.2023)

People's Daily 12.8.2022. "2022 Nián 8 yuè 12 rì wàijiāo bù fāyán rén wāngwénbīn zhǔchí lì xíng jìzhě huì." <http://world.people.com.cn/n1/2022/0812/c1002-32501587.html> (haettu 22.6.2023)

People's Daily 21.9.2022. "Yīnní xuézhě wéi luō nī kǎ: Zhōngguó zhǎnxiànle fù zérèn dàguó de dāndāng" <http://yn.people.com.cn/n2/2022/0921/c372459-40132827.html> (haettu 22.6.2023)

People's Daily 8.10.2022. "Wàijiāo bù fāyán rén: Měifāng yīng qièshí chéngdān qì biàn lǐngyù lìshǐ zérèn hé yìwù." <http://world.people.com.cn/n1/2022/0810/c1002-32499687.html> (haettu 22.6.2023)

People's Daily 21.10.2022 "Wéi rénmin móu xìngfú wèi shìjiè móu dàtóng (wàiguó zhèngdǎng zhèngyào hé yǒuhǎo rénshì kàn xīn shídài zhōngguó gòngchǎndǎng)" <http://world.people.com.cn/n1/2022/1021/c1002-32548879.html> (haettu 22.6.2023)

People's Daily 27.10.2022 "Tuījìn nán nán hézuò hé nánběi hézuò de niūdài" (2022) <http://cpc.people.com.cn/n1/2022/1027/c64387-32552638.html> (haettu 22.6.2023)

People's Daily 8.12.2022 "Hóngyáng chuántǒng yǒuyì gòng huì hézuò lántú" <http://hb.people.com.cn/n2/2022/1208/c194063-40223271.html> (haettu 22.6.2023)

People's Daily 23.2.2023 "Zhāoyáng shǎo xiá: Měiguó zhēn de yǒu xīnwén ziyóu ma?" <http://world.people.com.cn/n1/2023/0223/c1002-32630015.html> (haettu 22.6.2023)

People's Daily 7.3.2023 ”“Dǎng de shíjiù dà yǐlái dàshìjì” yīngwén bǎn chūbǎn fāxíng.”
<http://politics.people.com.cn/n1/2023/0307/c1001-32639077.html> (haettu 22.6.2023)

People's Daily 1.9.2023 ”Rénmín rìbào shì zhōngguó gòngchǎndǎng zhōngyāng wěiyuánhui
 jīguān bào.” <http://www.people.com.cn/GB/50142/104580/index.html> (haettu 22.6.2023)

Pitsoe, Victor, and Moeketsi Letseka. "Foucault's discourse and power: Implications for
 instructionist classroom management." *Open Journal of philosophy* 3, no. 01 (2013): 23-28.

Prybyla, Jan S. "Communist China's economic relations with Africa 1960-1964." *Asian
 Survey* (1964): 1135-1143.

Putnam, Robert D. "Diplomacy and domestic politics: the logic of two-level games."
 In *International organization*, pp. 437-470. Routledge, 2017.

Quansheng, Zhao. "Domestic factors of Chinese foreign policy: From vertical to horizontal
 authoritarianism." *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* 519,
 no. 1 (1992): 158-175.

Ramo, Joshua Cooper. *The Beijing consensus*. London: Foreign Policy Centre, 2004

Repnikova, Maria. *Media politics in China: Improvising power under authoritarianism*.
 Cambridge University Press, 2017.

Reuters. "China updates official news sources list, excludes high-profile Caixin." (2021).
<https://www.reuters.com/world/china/china-updates-official-news-sources-list-tightening-information-oversight-2021-10-20/> (haettu 22.6.2023)

Roselle, Laura, Alister Miskimmon, and Ben O'loughlin. "Strategic narrative: A new means to
 understand soft power." *Media, war & conflict* 7, no. 1 (2014): 70-84.

Rowe, William T. *China's last empire: the great Qing*. Vol. 6. Harvard University Press, 2009.

Rozelle, Scott, and Natalie Hell. *Invisible China: How the urban-rural divide threatens China's rise*. University of Chicago Press, 2020.

Rozman, Gilbert. "China's quest for great power identity." *Orbis* 43, no. 3 (1999): 383-402.

Ruan, Ji, and Peng Wang. "Elite Capture and Corruption: The Influence of Elite Collusion on Village Elections and Rural Land Development in China." *The China Quarterly* 253 (2023): 107-122.

Shambaugh, David. "China's Underestimated Leader The Legacy of Jiang Zemin." *The Foreign Affairs* (2022) <https://www.foreignaffairs.com/china/chinas-underestimated-leader> (haettu 02.10.2023)

Scartozzi, Marco Cesare. "Assad's strategic narrative: The role of communication in the Syrian civil war." *Contemporary Review of the Middle East* 2, no. 4 (2015): 313-327.

Seafood Source. "Norwegian salmon exporters feel China's wrath." (2012). <https://www.seafoodsource.com/news/supply-trade/norwegian-salmon-exporters-feel-china-s-wrath> (haettu 23.6.2022)

Sedaca, Nicole. "Russia's Attack on Ukraine is Part of a Larger Wave of Authoritarianism." *The Catalyst* 23 (2022). <https://www.bushcenter.org/catalyst/ukraine/bibbins-sedaca-russia-attack-on-ukraine-part-of-wave-of-authoritarianism> (haettu 22.6.2023)

Shih, Victor. "BEYOND THE 20TH PARTY CONGRESS: ELITE AUTONOMY IN THE POLITBURO STANDING COMMITTEE UNDER TWO SCENARIOS ." (2022). *THE PARTY REMAKES CHINA:What to Watch for After the 20th Party Congress*: 6–12.

Shirk, Susan L. *Overreach: How China derailed its peaceful rise*. Oxford University Press, 2023.

Singh, Ajit. "The myth of 'debt-trap diplomacy' and realities of Chinese development finance." *Third World Quarterly* 42, no. 2 (2020): 239-253.

Snyder, Jack. *Myths of empire: Domestic politics and international ambition*. Cornell University Press, 1991.

Somers, Margaret R. "The narrative constitution of identity: A relational and network approach." *Theory and society* (1994): 605-649.

South China Morning Post 3.5.2016. "Son-in-law of ex-senior Chinese leader Jia Qinglin named in latest batch of Panama Papers." <https://www.scmp.com/news/china/policies-politics/article/1940984/son-law-ex-senior-chinese-leader-jia-qinglin-named> (haettu 22.6.2023)

South China Morning Post 30.7.2022. "Man punished for using a VPN to scale China's Great Firewall and watch porn." <https://www.scmp.com/abacus/tech/article/3095201/man-punished-using-vpn-scale-chinas-great-firewall-and-watch-porn> (haettu 22.6.2023)

South China Morning Post 24.8.2022. "China hits back at Africa debt-trap claims with loan write-off offer" <https://www.scmp.com/news/china/diplomacy/article/3189998/china-hits-back-africa-debt-trap-claims-loan-write-off?module=inline&pgtype=article> (haettu 22.6.2023)

Stockmann, Daniela, and Mary E. Gallagher. "Remote control: How the media sustain authoritarian rule in China." *Comparative Political Studies* 44, no. 4 (2011): 436-467.

Szostek, Joanna. "The power and limits of Russia's strategic narrative in Ukraine: The role of linkage." *Perspectives on Politics* 15, no. 2 (2017): 379-395.

Szulecki, Kasper and Tore Wig. "The war in Ukraine is all about democracy vs dictatorship." (2022). <https://revdem.ceu.edu/2022/04/09/the-war-in-ukraine-is-all-about-democracy-vs-dictatorship/> (haettu 22.6.2023)

The africa report. "US, IMF visits put spotlight on China's role in Zambia debt crisis" (2023). <https://www.theafricareport.com/281693/us-imf-visits-put-spotlight-on-chinas-role-in-zambia-debt-crisis/> (haettu 23.6.2023)

The Economist. "Ageing rebels, bitter victims." (2014) <https://www.economist.com/books-and-arts/2014/05/29/ageing-rebels-bitter-victims> (haettu 22.6.2023)

The Guardian. "Xi Jinping tells China's army to focus on preparation for war." (2022). <https://www.theguardian.com/world/2022/nov/09/xi-jinping-tells-chinas-army-to-focus-on-preparation-for-war> (haettu 22.6.2023)

Theodorakis, Katja Kristina. "Us as the enemy: Jihadism and the strategic narrative of anti-westernism." *Australian Army Journal* 14, no. 3 (2018): 77-88.

Thomas, Neil. "Great (Power) Expectations: Charting the Evolution of Chinese Foreign Policy." *MacroPolo, Paulson Institute* (2020).

Thornton, Patricia M. "Of constitutions, campaigns and commissions: a century of democratic centralism under the CCP." *The China Quarterly* 248, no. S1 (2021): 52-72.

Teiwes, Frederick C. "The Paradoxical Post-Mao Transition: From Obeying the Leader to Normal Politics'." *The China Journal* 34 (1995): 55-94.

Tien, Nguyen Hoang, Pham Cong Do, Vo Tan Phong, Phan Van Thuong, and Ha Van Dung. "AIIB as a Challenger for IMF and WB." *American International Journal of Business Management (AIJBM)* 2, no. 10 (2019): 62-68.

Tiewa, Liu. "China and responsibility to protect: maintenance and change of its policy for intervention." *The Pacific Review* 25, no. 1 (2012): 153-173.

Tsai, Wen-Hsuan. "A unique pattern of policymaking in China's authoritarian regime: the CCP's neican/pishi model." *Asian Survey* 55, no. 6 (2015): 1093-1115.

Umarov, Temur. "Dangerous liaisons: How China is taming Central Asia's elites." *Carnegie Moscow Center* (2021).

Umarov, Temur. "Russia and Central Asia: Never Closer, or Drifting Apart?." *Carnegie Politika* 23 (2022).

Usher, Dan. "The dynastic cycle and the stationary state." *The American Economic Review* (1989): 1031-1044.

Valtiovarainministeriö. "Suomi allekirjoitti Aasian infrastruktuuri-investointipankin perustamissopimuksen" (2015). <https://vm.fi/-/suomi-allekirjoitti-aasian-infrastruktuuri-investointipankin-perustamissopimuksen> (haettu 22.6.2023)

Vines, Alex, Creon Butler, and Yu Jie. "The response to debt distress in Africa and the role of China: Exploring solutions to African debt distress through multilateral cooperation." (2022). <https://www.chathamhouse.org/2022/12/response-debt-distress-africa-and-role-china/02-case-studies-chinese-lending-africa> (haettu 22.6.2023)

Vogel, Ezra F. "From friendship to comradeship: The change in personal relations in communist China." *The China Quarterly* 21 (1965): 46-60.

Wang, Quanbao. "The decryption of the Leading Group for Comprehensively Deepening Reforms" *People Digest*, 2 (2014): 18–19.

Wang, Ray, and Gerry Groot. "Who represents? Xi Jinping's grand united front work, legitimation, participation and consultative democracy." *Journal of Contemporary China* 27, no. 112 (2018): 569-583.

Wang, Yi. "Acting on the Global Security Initiative to Safeguard World Peace and Tranquility" *Kiinan ulkoministeriö.* (2022).
https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/zyjh_665391/202205/t20220505_10681820.html (haettu 22.6.2023).

Weiss, Jessica Chen. "Authoritarian signaling, mass audiences, and nationalist protest in China." *International Organization* 67, no. 1 (2013): 1-35.

Xinhua. "'Forging Ahead in the New Era' exhibition launches online version." (2022)
<https://english.news.cn/20221214/b5656c5967e84ce393c8ab1315af1fa9/c.html> JA linkki näyttelyyn: <http://fjxsd.cctv.cn/#/> (molemmat haettu 03.10.2023)

Xinhua. "Full Text: China's Armed Forces: 30 Years of UN Peacekeeping Operations." (2020).
http://english.www.gov.cn/archive/whitepaper/202009/18/content_WS5f6449a8c6d0f7257693c323.html (haettu 22.6.2023)

Xinhua. "Guóxìn bàn zhǔrèn lǚ wěi yǔ wǎngluò "dà V" chàngtán shèhuì zérèn." (2013).
https://web.archive.org/web/20131228225022/http://news.xinhuanet.com/2013-08/12/c_132621768.htm (haettu 22.6.2023)

Xu, Beina, and Eleanor Albert. "Media censorship in China." *Council on Foreign Relations* 25 (2014): 243.

Xue, Charlie QL, Guanghui Ding, Wei Chang, and Yan Wan. "Architecture of "Stadium diplomacy"-China-aid sport buildings in Africa." *Habitat International* 90 (2019): 101985.

Yang, Hai. "The Asian Infrastructure Investment Bank and status-seeking: China's foray into global economic governance." *Chinese Political Science Review* 1, no. 4 (2016): 754-778.

Yang, Wanli. Xi: Improve telling of China story to world. *China Daily* (2019) <https://www.chinadaily.com.cn/a/201909/05/WS5d6ff998a310cf3e35569c2a.html> (haettu 20.3.2022)

YK. "Country classification Data sources, country classifications and aggregation methodology." https://www.un.org/en/development/desa/policy/wesp/wesp_current/2014wesp_country_classification.pdf (haettu 22.6.2023).

YK. "OHCHR Assessment of human rights concerns in the Xinjiang Uyghur Autonomous Region, People's Republic of China." (2022). <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/countries/2022-08-31/22-08-31-final-assesment.pdf> (haettu 22.6.2023)

Yle. "Kiinan rahoittama miljardihanke korvaa "kuoleman tien" Montenegrossa – mutta joutuuko piskuinen maa Kiinan velkadiplomatian vangiksi?" (2021). <https://yle.fi/a/3-11962354> (haettu 22.6.2023)

Yuen, Samson. "Disciplining the party. xi jinning's anti-corruption campaign and its

limits." *China Perspectives* 2014, no. 2014/3 (2014): 41-47.

Zeng, Jinghan, Tim Stevens, and Yaru Chen. "China's solution to global cyber governance: Unpacking the domestic discourse of "internet sovereignty"." *Politics & Policy* 45, no. 3 (2017): 432-464.

Zhang, Han. "The 'Post-Truth' Publication Where Chinese Students in America Get Their News." *The New Yorker* (2019).

Zhang, Jian. "Zhāng jiàn: Wūkèlán wéijī xià ōuméng de fǎ zhǎn qiánjǐng." <http://comment.cfnisnet.com/2023/0215/1327369.html> (haettu 23.6.2023)

Zhang, Weiyong. "China's SOE reform: A corporate governance perspective." *Institute of Business Research Working Paper* 1998E04 (1998).

Zhang, Yanqiu. "What Is Chinese "Constructive Journalism" and Will It Work in Africa?" Podcastissa: *The China in Africa* 7.8.2020 <https://chinaglobalsouth.com/podcasts/what-is-chinese-constructive-journalism-and-will-it-work-in-africa/>

Zhao, Suisheng. "Top-level design and enlarged diplomacy: foreign and security policymaking in Xi Jinping's China." *Journal of Contemporary China* 32, no. 139 (2023): 73-86.

Zhao, Suisheng. "Xi Jinping's Maoist Revival." *J. Democracy* 27 (2016): 83.

Zhao, Taotao. "'Dig Deep and Reach Wide': The Changing Politics of the Chinese Communist Party's Consultative Information System." *The China Quarterly* 253 (2023): 57-73.

Zhu, Ying, Kingsley Edney, and Stanley Rosen, eds. *Soft power with Chinese characteristics: China's campaign for hearts and minds*. Routledge, 2019.

Özbudun, Ergun. "Party cohesion in western democracies: a causal analysis." (*No Title*) (1970).